

Nordea

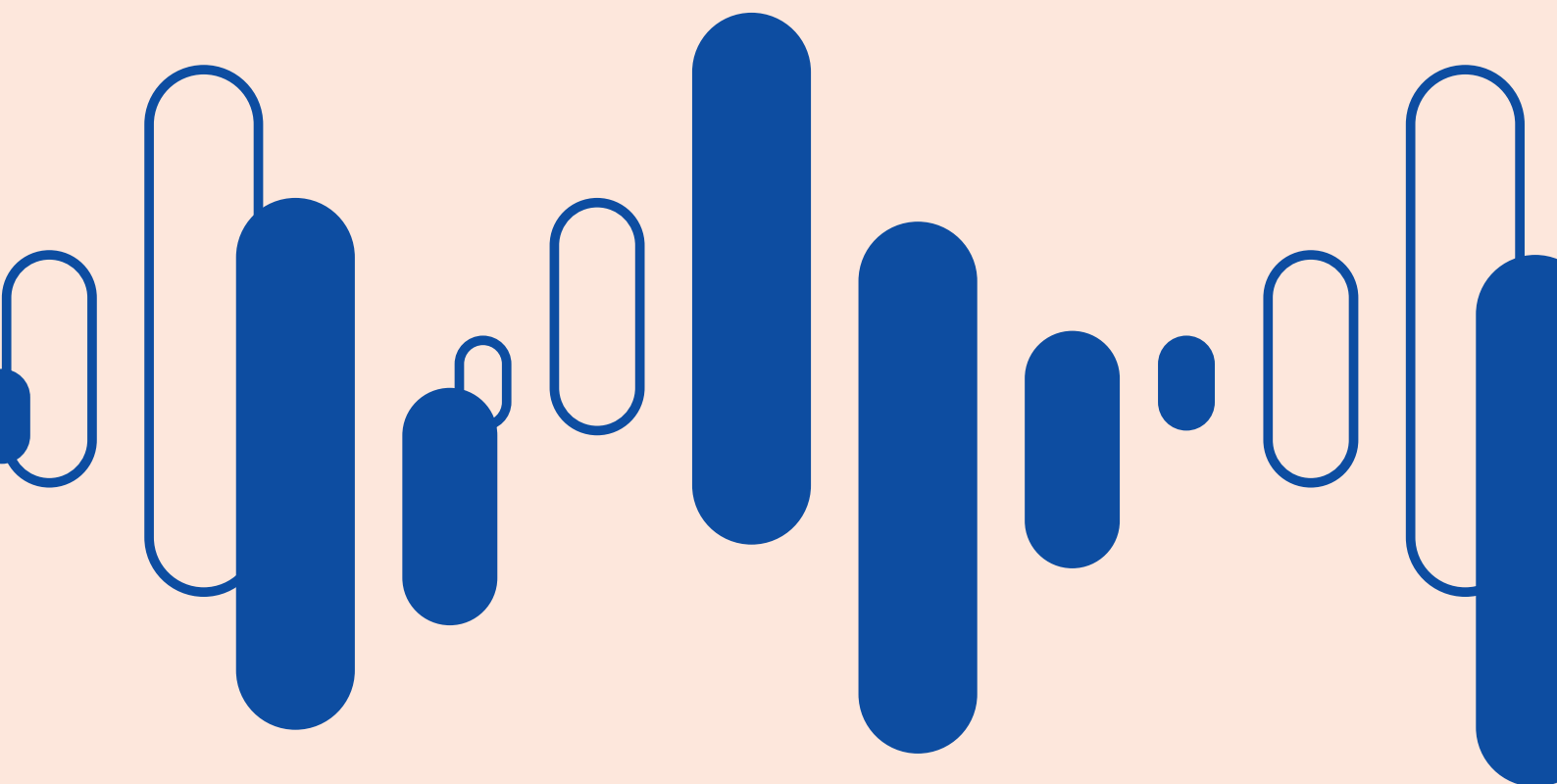
Årsredovisning 2017
Nordea Hypotek AB (publ)

Innehåll

Förvaltningsberättelse	3
Femårsöversikt	4
Nyckeltal	5
Definitioner	5
Verksamhet 2017	6
Risk-, likviditets- och kapitalhantering	8
Resultaträkning	20
Balansräkning	21
Rapport över förändringar i eget kapital	22
Kassaflödesanalys	23
Noter till redovisningen	24
Specifikation till noter	61
Årsredovisningens undertecknande	62
Revisionsberättelse	63
Styrelse, revisorer och företagsledning	66
Adresser	66

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Nordea Hypotek AB (publ) (org.nr 556091-5448) avger härmed årsredovisning för 2017. Bolaget är helägt dotterbolag till Nordea Bank AB (publ) (org.nr 516406-0120).

Femårsöversikt

Resultaträkning

Mkr	2017	2016	2015	2014	2013
Räntenetto ¹	8 786	7 828	6 687	5 393	4 647
Avgifts- och provisionsnetto ¹	4	18	23	-76	-83
Nettoreultat av poster till verkligt värde	-283	-145	-140	-130	-167
Summa rörelseintäkter	8 507	7 701	6 570	5 187	4 397
Allmänna administrationskostnader:					
- Personalkostnader	-26	-10	-7	-7	-7
- Övriga administrationskostnader	-1 477	-521	-511	-490	-492
Summa rörelsekostnader	-1 503	-531	-518	-497	-499
Resultat före kreditförluster	7 004	7 170	6 052	4 690	3 898
Kreditförluster, netto	-11	-9	-22	-52	-14
Rörelseresultat	6 993	7 161	6 030	4 638	3 884
Bokslutsdispositioner	—	—	—	—	446
Skatt	-1 551	-1 575	-1 326	-1 020	-953
Årets resultat	5 442	5 586	4 704	3 618	3 377

Balansräkning

Mkr	2017	2016	2015	2014	2013
Tillgångar					
Utlåning till kreditinstitut	7 274	3 274	2 602	91	1 259
Utlåning till allmänheten	536 933	531 061	500 852	474 904	451 742
Derivatinstrument	6 176	9 642	9 792	13 297	8 824
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	-71	-26	57	563	581
Aktuella skattefordringar	342	87	153	358	2
Övriga tillgångar	1 154	2 466	2 485	1 476	—
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	698	644	550	437	588
Tillgångar	552 506	547 148	516 491	491 126	462 996
Skulder					
Skulder till kreditinstitut	194 469	168 609	157 977	150 702	118 985
Emitterade värdepapper	319 801	336 900	320 934	301 859	305 233
Derivatinstrument	498	686	1 715	1 463	4 418
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	4 796	6 936	6 450	9 998	4 867
Aktuella skatteskulder	—	—	—	—	477
Övriga skulder	7 833	6 912	6 747	5 847	2 184
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	39	39	171	163	6 141
Uppskjutna skatteskulder	15	155	139	89	67
Efterställda skulder	1 800	3 101	4 702	4 703	4 400
Eget kapital	23 255	23 810	17 655	16 302	16 224
Skulder och eget kapital	552 506	547 148	516 491	491 126	462 996

1) Jämförelsetal 2015 har omräknats, för mer information se not 1 "Redovisningsprinciper".

Nyckeltal

Mkr	2017	2016	2015	2014	2013
Avkastning på genomsnittligt eget kapital, %	21,7	24,9	26,2	21,0	21,3
Avkastning på totalt kapital, %	1,4	1,3	1,2	1,0	0,9
Avkastning på tillgångar, %	1,0	1,0	0,9	0,7	0,7
Placeringsmarginal, % ¹	1,6	1,4	1,3	1,1	1,0
K/I-tal, %	17,8	7,0	8,2	10,6	11,7
Riskvägda tillgångar, exkl Basel I-golv, mkr	37 362	34 937	34 765	35 234	49 751
Riskvägda tillgångar, inkl Basel I-golv, mkr	279 149	273 761	255 603	237 326	218 588
Kapitalbas, mkr ¹	24 899	26 176	21 795	20 536	20 199
Kapitaltäckningsgrad, exkl Basel I-golv, % ²	66,6	74,9	62,7	58,3	40,6
Primärkapitalrelation, exkl Basel I-golv, % ²	61,8	66,0	49,2	44,9	31,9
Kapitaltäckningsgrad, inkl Basel I-golv, % ²	8,9	9,6	8,6	8,7	9,2
Primärkapitalrelation, inkl Basel I-golv, % ²	8,3	8,5	6,7	6,7	7,3
Medeltal antal anställda (omräknat till heltidstjänster)	22	5	3	3	3

1) Jämförelsetal 2015 har omräknats, för mer information se not 1 "Redovisningsprinciper".

2) Inklusive periodens resultat.

Definitioner

Avkastning på genomsnittligt eget kapital	Årets resultat i relation till eget kapital, kvartalsgenomsnitt.
Avkastning på tillgångar	Årets resultat dividerat med summa tillgångar.
Avkastning på totalt kapital	Rörelseresultat i relation till genomsnittlig balansomslutning, månadsgenomsnitt.
K/I-tal efter kreditförluster	Rörelsekostnader plus kreditförluster i förhållande till rörelseintäkter.
Kapitalbas	Kapitalbasen utgör täljaren vid beräkning av kapitaltäckningsgrad. Den består av summa primärkapital (eget kapital) och supplementärkapital (förlagslån).
Kapitaltäckningsgrad	Kapitalbasen i förhållande till riskvägda tillgångar.
Kapitaltäckningsgrad, före övergångsregler	Kapitalbasen i förhållande till riskvägda tillgångar före justering för golvregler.
Placeringsmarginal	Räntenetto i förhållande till genomsnittlig balansomslutning, månadsgenomsnitt.
Primärkapitalrelation	Primärkapital i förhållande till riskvägt belopp.
Primärkapitalrelation, före övergångsregler	Primärkapital i förhållande till riskvägda tillgångar före justering för golvregler.
Riskvägda tillgångar	Summa tillgångar i balansräkningen och åtaganden utanför balansräkningen värderade efter kredit- och marknadsrisk enligt gällande kapitaltäckningsregler.
Riskvägda tillgångar, före övergångsregler	Riskvägda tillgångar före justering för golvregler.

Verksamhet 2017

Verksamhet

Bolaget är verksamt på den svenska marknaden och lämnar via moderbankens distributionsnät krediter, huvudsakligen av långfristig karaktär, till privatpersoner, enskilda näringsidkare, kommuner samt andra juridiska personer. Ändamålet med kreditgivningen är huvudsakligen att finansiera fastigheter, bostadsrättslägenheter, jord- och skogsbruk samt kommunal verksamhet. Den absoluta tyngdpunkten ligger på bostadsfinansiering. Krediterna är säkerställda främst genom panträtt i fastigheter och bostadsrätter eller kommunal borgen.

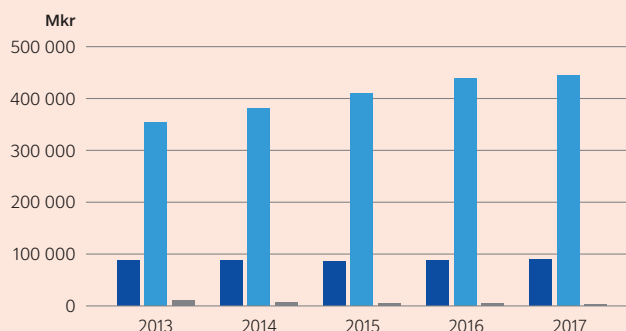
Resultat

Rörelseresultatet uppgick till 6 993 miljoner kronor (7 161), vilket är en minskning jämfört med föregående år med 2,4 procent. Vid en jämförelse med föregående års resultat bör hänsyn främst tas till följande större resultatpåverkande poster:

- Räntenettot uppgick till 8 786 miljoner kronor (7 828), en ökning med 12,2 procent. Ökningen av räntenettot kan huvudsakligen förklaras av högre utlåningsvolym och lägre upplåningskostnader.
- Nettoresultatet av poster till verkligt värde minskade med 138 miljoner kronor. Detta är huvudsakligen hänförligt till finansiella instrument under säkringsredovisning som påverkat posten positivt med 45 miljoner kronor, minskad ränteskillnadsersättning vid förtidslösen av lån som påverkat posten negativt med 21 miljoner kronor samt återköp av emitterade obligationer bokförda till upplupet anskaffningsvärde som har påverkat posten negativt med 162 miljoner kronor.
- Provisionsnettot minskade med 15 miljoner kronor. Detta förklaras främst av minskade provisioner relaterade till utlåningen.
- Volymen på förfallna lånefordringar som inte klassificeras som osäkra uppgick till 0,07 procent (0,07) för utlåning till privatpersoner och till 0,52 procent (0,45) för utlåning till företag.
- Kreditförlusterna uppgick netto till -11 miljoner kronor (-9) varav hela beloppet är relaterat till utlåning till privatpersoner.
- Avkastning på eget kapital, efter schablonskatt, uppgick till 21,7 procent (24,9).
- Rörelsekostnaderna uppgick vid årets slut till 1 503 mkr (531) en ökning med 971 mkr jämfört med 2016. Detta beror främst på att modellen för att beräkna distributionsersättningen till Nordea Bank AB har ändrats under 2017 och på att en justering av ersättningsbeloppet avseende 2016 gjordes under första kvartalet 2017 vilket tillsammans har resulterat i en väsentligt ökad kostnad för bolaget med 919 mkr jämfört med 2016. Om samma modell använts under 2016 skulle distributionsersättningen till Personal Banking och Commercial & Business Banking, som står för en majoritet av den totala ersättningen, att ha ökat med cirka 12 procent. Anledningen är att Nordeakoncernen har investerat mycket i regelefterlevnadsfunktioner, IT och effektiviseringar under året, vilka Nordea Hypotek drar nytta av. Nordea Hypotek ökade också sin personalstyrka i december 2016 och i samband med detta flyttades också ansvaret för kostnader relaterade till system och applikationer för bolåneprocessen över från moderbolaget till Nordea Hypotek.

Lånestockens fördelning på kundkategorier

● Företag och organisationer ● Privatpersoner ● Offentlig sektor

Utlåning

Utlåningen till allmänheten ökade under året med 1,1 procent (6,0) till 536 933 miljoner kronor (531 061) vid årets slut.

Utlåning till företag, organisationer och kommuner

Utlåningen till juridiska personer ökade med 192 miljoner kronor (0,2 procent) till 92 599 miljoner kronor (92 407) vid verksamhetsårets slut.

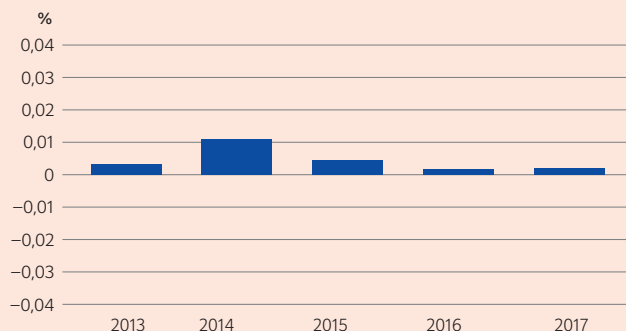
Utlåning till privatpersoner

Hushållsutlåningen ökade med 5 681 miljoner kronor (1,3 procent) till 444 335 miljoner kronor (438 654) vid årets slut.

Kreditförluster

Nya konstaterade och befarade förluster översteg återvinningar av nedskrivna fordringar och upplösning av reserveringar gjorda tidigare år och uppgick netto till -11 miljoner kronor (-9).

Kreditförluster netto i % av utlåningen

Valutakursrisk

Bolagets policy är att säkra sig mot exponering för valutakursrisk. I allt väsentligt säkras tillgångarna och skulderna med valutaswappar.

Upplåning

Under 2017 har all långfristig upplåning, med undantag för efterställda förlagslån, skett i form av säkerställda obligationer. En säkerställd obligation är ett upplåningsinstrument, reglerat i lagen om utgivning av säkerställda obligationer (SFS 2003:1223), som ger investeraren en särskild förmånsrätt i händelse av låntagarens konkurs. Säkerställda obligationer kan emitteras endast efter särskilt tillstånd från Finansinspektionen och på basis av tillgångar med hög kvalitet. Med hjälp av säkerställda obligationer och erhållna kreditbetyg får bolaget tillgång till en vidgad krets av upplåningskällor.

På den svenska marknaden emitterade bolaget under 2017 obligationer med löptid överstigande ett år för 39,1 miljarder kronor (87,7), varav alla obligationer var fastförräntade. Emissionerna sker löpande i befintliga och nya serier varav de flesta är så kallade benchmarkobligationer. Bolaget har under 2017 haft avtal med fem banker för distribution av obligationer i benchmarkserierna. Under året har bolaget inte gett ut något efterställt förlagslån (0,0).

Totalt utestående säkerställda obligationer uppgick vid årets slut till 310,5 miljarder kronor (325,2). Därutöver hade bolaget utestående efterställda förlagslån på 1,8 miljarder kronor (3,1).

Utöver den långfristiga upplåningen enligt ovan gjorde bolaget löpande under året kortfristig upplåning hos moderbolaget. Vid årets slut uppgick utestående belopp från sådan upplåning till 194,6 miljarder kronor (168,7).

Rating

Bolaget har ratingen Aaa/AAA hos Moody's Investor Service respektive Standard & Poor's för de säkerställda obligationer som svarar för bolagets huvudsakliga långfristiga upplåning.

Motpartsrisiker och exponeringar

Totalt uppgick de riskvägda tillgångarna för motpartsrisiker till 0 miljoner kronor (3). De riskvägda tillgångarna för övriga exponeringar utanför balansräkningen uppgick till 1 354 miljoner kronor (849) och avser i huvudsak kreditlöften.

Derivat

Derivatinstrument avser framför allt avtal om byte av räntebetalningar (ränteswappar) samt avtal om framtida valutaväxling (valutaswappar). I posten Derivatinstrument i balansräkningen redovisas derivatkontraktens verkliga värde. Derivatkontraktens nominella värden framgår i not 11.

Kapitaltäckning

Sedan den 1 januari 2014 gäller Basel III inom EU. Det beskrivs utförligt i avsnittet Risk-, likviditets- och kapitalhantering. I stycket redovisas också sifferunderlaget för fastställande av bolagets kapitaltäckning.

Miljöfrågor och samhällsansvar

I enlighet med Nordeakoncernens Corporate Social Responsibility (CSR) har Nordea Hypotek förbundit sig till en hållbar utveckling genom att kombinera den finansiella verksamheten med ansvar för miljö och samhälle. För mer information om hur Nordeakoncernen arbetar med CSR hänvisas till www.nordea.com där Nordeas Hållbarhetsrapport publiceras.

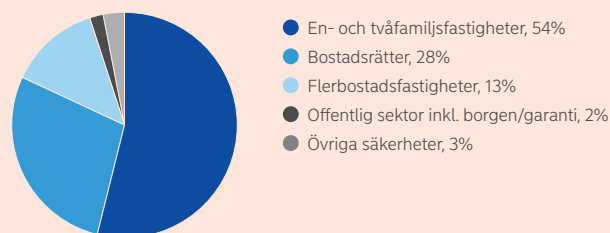
Tvister

Några utestående tvister eller processer i vilka krav av väsentlig omfattning framförts mot bolaget föreligger inte.

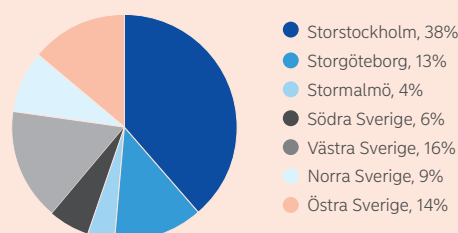
Utsikter för 2018

I enlighet med marknadspraxis har Nordea beslutat att inte publicera någon prognos för 2018.

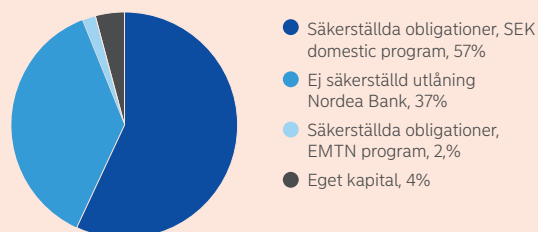
Utlåningens fördelning på säkerheter

Geografisk fördelning av säkerställd utlåning

Nordea Hypotek finansieringsstruktur

Bolagsstyrning

Bolaget har valt att upprätta bolagsstyrningsrapporten som en separat handling. Bolagsstyrningsrapporten kommer att finnas tillgänglig på www.nordea.com

Förändringar i styrelsen

Torsten Allqvist och Cathrine Skoglund Bognäs lämnade styrelsen i januari 2017. Anna Storåkers, Head of Personal Banking SE har ersatt Torsten Allqvist som ordförande i januari 2017. Sedan januari 2017 är Nicklas Ilebrand, Head of Products inom Personal Banking, vice ordförande och Maria Hårdling, Head of Treasury Asset and Liability Management (TALM) Analytics, ordinarie styrelseledamot.

För ytterligare information om personalfrågor, se not 6 "Personalkostnader" samt not 27 "Transaktioner med närstående".

Väsentliga förändringar efter räkenskapsårets utgång

Inga väsentliga händelser har inträffat efter den 31 december 2017.

Vinstdisposition

Efter att bolaget lämnat koncernbidrag om 7 048 958 560 kr står årets resultat 5 442 214 197 kr och balanserat resultat 17 651 205 712 kr samt reserv för kassaflödessäkringar 51 915 820 kr till årsstämman förfogande. Förslaget till vinstdisposition redovisas i not 29 på sidan 56.

Risk-, likviditets- och kapitalhantering

Bolagets organisation

Definitioner

Bolaget = Nordea Hypotek AB (publ)

Banken = Nordea Bank AB (publ)

Nordeakoncernen/koncernen = Nordea Bank AB (publ) inklusive alla dotterbolag

Del av Nordeakoncernen

Bolaget är ett helägt dotterbolag till banken och saknar egna dotterbolag och ägande i andra bolag. Bolagets verksamhet bedrivs i nära samarbete med banken och dess kontorsrörelse i Sverige. Genom uppdragsavtal mellan bolaget och banken har bland annat alla kreditbeslut delegerats till banken inom ramen för de kreditinstruktioner som fastställts av bolagets styrelse samt övriga interna och externa föreskrifter och regelverk.

Olika enheter i banken utför för bolagets räkning, enligt uppdragsavtal, försäljning, upplåning, redovisning och rapportering, allokering av bolagets kapital i enlighet med gällande regelverk, förvaltning av IT-system, intern kredit- och kvalitetskontroll, kreditadministration, valvshantering och personaladministration.

Bolagets verksamhet består i att vara produktansvarig enhet (PRU), vilket innefattar ansvar och ägarskap för bolåneprocessen, ett antal andra låneprodukter samt nödvändiga system/applikationer kopplade till dessa. Genom det nära samarbetet med banken har det varit möjligt att begränsa personalstyrkan i bolaget till att enbart omfatta personal som behövs för produkt- och systemutveckling, ledning, riskhantering samt analys- och informationsarbete. Vid årets slut hade bolaget 22 anställda.

Finansiering av Bolagets verksamhet

Bolaget finansierar sin verksamhet genom att emittera obligationer i både Sverige och utomlands. Bolaget erhåller även finansiering från banken. Bolaget har tillstånd från Finansinspektionen att ge ut säkerställda obligationer enligt lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer. Samtliga av bolagets utestående obligationslån vid årsskiftet har statusen säkerställda obligationer. Bolaget kan, om så krävs, emittera nya obligationslån med eller utan statusen säkerställda obligationer.

Bolagets förvaltnings- och ledningsorgan

Styrelse

Styrelsens har följande ledamöter:

- Anna Storåkers (född 1974), ordförande, chef för Personal Banking Sverige i Nordea Bank AB (publ)
- Nicklas Ilebrand (född 1980), vice ordförande, chef för Products i Nordea Bank AB (publ)
- Peter Dalmalm (född 1968), chef för Commercial Banking Sverige i Nordea Bank AB (publ)
- Nils Lindberg (född 1947), Senior Partner, Ekonans AB, före detta CFO i Pandox AB (publ) och har styrelseuppdrag i ett flertal dotterbolag i Pandoxkoncernen.
- Maria Härdling (född 1972), chef för TALM Analytics i Nordea Bank AB (publ)
- Elisabet Olin (född 1961), Business Risk Manager Personal Banking Sverige och Commercial & Business Banking Sverige i Nordea Bank AB (publ)

- Michael Skytt (född 1959), verkställande direktör, Nordea Hypotek AB (publ)

Företagsledning

- Chief Executive Officer – Michael Skytt (född 1959)
- Chief Operating Officer/Deputy CEO – Lena Sjöberg Svensson (född 1964)
- Head of Credit – Lars Andersson (född 1959)
- Chief Financial Officer – Daniel Oppenheimer (född 1977)
- Chief Risk Officer – Mats Bergström (född 1981)
- Compliance Officer – Nina Sala (född 1981)

Företagsledningens kontorsadress: Nordea Hypotek AB (publ), L 8300, 105 71 Stockholm. Skrivelser till styrelseledamöter som är anställda i Nordea Bank AB (publ) kan skickas till samma adress. Nils Lindberg har kontorsadressen Ekonans AB, Rosenhillsvägen 11, 115 25 Stockholm.

Intressekonflikter

Ovanstående personer är eller kan komma att bli kunder och beviljas bostadslån i bolaget. Såvitt bolaget känner till förekommer inga konflikter mellan bolagets intressen och ovanstående personers privata intressen.

För att undvika intressekonflikter och visa hur den enskilde ska agera i händelse av en intressekonflikt finns i bolaget riktlinjer som fastställts av Nordeakoncernen, såsom etiska riktlinjer, riktlinjer för anställdas uppdrag utom banktjänsten samt regler för anställdas värdepappers- och valutaaffärer. För styrelseledamöter gäller därutöver bland annat reglerna i aktiebolagslagen om jäv.

Revisorer

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (omvald av årsstämman 2016). Huvudansvarig revisor är Catarina Ericsson, medlem av Föreningen Auktoriserade Revisorer (FAR).

Oberoende granskare

Finansinspektionen har utsett Jan Palmqvist, Deloitte AB, till oberoende granskare av bolaget enligt lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer. Förordnandet gäller från 1 januari 2016 och tillsvidare.

Bolagets Riskhantering

Riskhantering i Nordeakoncernen

Allmänt om riskhanteringen

De riskexponeringar Nordeakoncernen utsätter sig för ska spegla affärsstrategin och koncernens långsiktiga finansiella intressen. De ska överensstämma med koncernens kapacitet för risktagande och hålla sig inom den riskprofil som bankens styrelse har fastställt via sin risktolerans. Målet med riskhanteringen i koncernen är att effektivt kunna följa riskexponeringen och kontrollera att exponeringen hålls inom de ramar som risktoleransen anger. Risktolerans och riskexponering ska hållas på en nivå som tar hänsyn till koncernens möjligheter att absorbera förluster och är därför nära kopplad till hanteringen av koncernens kapitalstruktur.

Nordeakoncernens organisation för riskhantering och kontroll

Det är bankens styrelse som har det yttersta ansvaret för att begränsa och följa upp koncernens risker, liksom för att fastställa koncernens kapitaltäckningsmål. Risker mäts och redovisas enligt enhetliga principer och riktlinjer som fastställts av bankens styrelse. Det är också bankens styrelse som beslutar om riktlinjer för till exempel kredit-, motparts-, marknads-, likviditets- och affärsrisk samt operativ risk, liksom för den interna kapital- och likviditetsutvärderingen. Samtliga riktlinjer revideras minst en gång om året.

Bankens styrelse har valt att organisera koncernens riskhantering via tre försvarslinjer, där alla affärsområden och koncerngemensamma funktioner utgör den första försvarslinjen. Group Risk Management & Control (GRMC) och Group Compliance (GC) utgör andra försvarslinjen och är koncernens kontrollfunktioner. Group Internal Audit (GIA) utgör den tredje försvarslinjen, oberoende från övriga.

Första försvarslinjen ansvarar för risken i den egna verksamheten och för att hålla sig inom sina limiter för riskexponering och arbeta i enlighet med koncernens interna styrdokument för kontroll och riskhantering. Andra försvarslinjen, som är oberoende i förhållande till den första, ansvarar för att ta fram de interna styrdokumenten för kontroll och riskhantering. I detta uppdrag ingår att se till så att verksamheten fungerar effektivt och att den information och de kontroller som finns är tillräckliga och lämpliga för att identifiera och hantera riskerna i verksamheten. Tredje försvarslinjen, som är oberoende i förhållande till den första och andra linjen, har till uppdrag att skydda koncernens tillgångar, anseende och bärkraftighet genom att kontrollera att samtliga risker i verksamheten har identifierats och rapporterats till ledningen och koncernens riskfunktioner.

Riskhantering i Bolaget

Allmänt om Bolagets riskhantering

Den största delen av bolagets verksamhet utförs av banken och dess kontorsnät. Det blir därför naturligt att den största delen av bolagets riskhantering är integrerad i koncernens. Bolagets riskhantering har samma syfte och följer samma policyer, direktiv och riktlinjer som koncernen i övrigt. Bolagets riskfunktion och företagsledning har som uppdrag att se till att de riktlinjer, föreslagna riskexponeringar och den risktolerans som föreslås i koncernen inte är ofördelaktiga eller olämpliga för bolagets specifika verksamhet samt för att vidta nödvändiga åtgärder om så är fallet.

Bolagets organisation för riskhantering och kontroll

Det är bolagets styrelse som har det yttersta ansvaret för att begränsa och följa upp bolagets risker, liksom för att fastställa kapitaltäckningsmålen. Bolagets styrelse har fastställt att det är lämpligt att mäta och redovisa risker enligt samma principer som för koncernen som helhet. Bolagets styrelse har också fastställt att bolagets riskhantering till stor del ska utföras i Nordeakoncernens tre försvarslinjer, eftersom den största delen av bolagets verksamhet utförs av banken. Som stöd för styrelsen i dess kontroll av riskhanteringen har styrelsen inrättat en separat riskfunktion i bolaget. Bolagets kontroll över de tjänster som banken utför regleras genom ett antal uppdragsavtal.

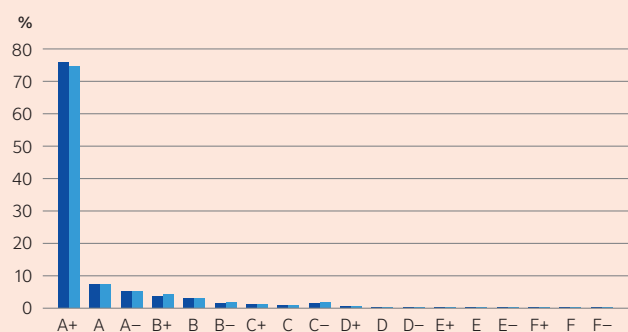
Risker kopplade till Bolagets verksamhet

Allmänt om riskerna för Bolaget

Alla företag som bedriver verksamhet utsätter sig för olika risker. Bolagets verksamhet är huvudsakligen inriktad på bostadslån genom bankens försäljningskanaler via uppdragsavtal. I denna verksamhet har ett antal avgörande risker identifierats som måste hanteras effektivt. Många risker går inte att eliminera, utan är en del i själva verksamheten och en förutsättning för att kunna bedriva affärsverksamheten. För bolaget är de största finansiella riskerna kredit-, marknads- och likviditetsrisk, och den största icke-finansiella risken är operativ risk (inklusive regelefterlevnad).

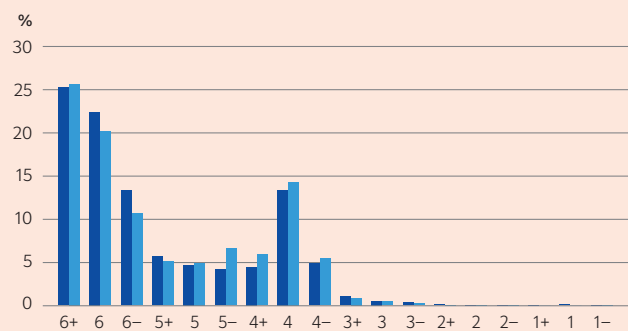
Exponering mot privatpersoner och små/medelstora företag, fördelade efter scoringklasser

● Riskgrad 2017 ● Riskgrad 2016

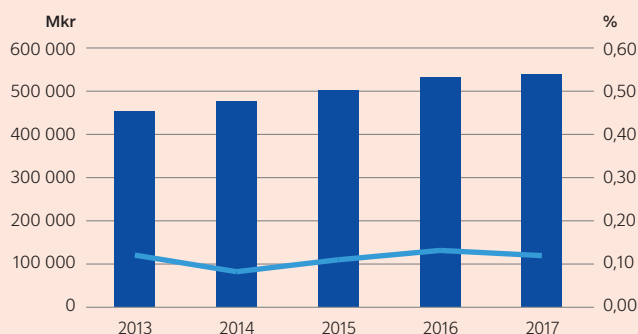
Exponering mot företagskunder, fördelad efter ratingklasser

● Ratinggrad 2017 ● Ratinggrad 2016

Utlåning till allmänheten och osäkra fordringar

● Utlåning, brutto ● Andel osäkra fordringar, brutto

Kreditrisk

Definition och identifiering av kreditrisk

Den huvudsakliga risken i bolagets verksamhet utgörs av kreditrisk.

Kreditrisk definieras som risken för förlust om en låntagare inte kan fullgöra sina betalningsskyldigheter för ett lån i enlighet med avtalade villkor. För att minska förlustrisken används olika metoder för riskhantering. Kreditrisker uppkommer huvudsakligen genom olika typer av utlåning, men också genom till exempel lämnade garantier. Kreditrisk innefattar motpartsrisk, transfereringsrisk och avvecklingsrisk. Bolagets kreditportfölj är också uppdelad efter segment, bransch och region. Branschspecifika riktlinjer finns för de branscher som utgör en betydande andel av portföljen och som antingen är konjunktur känsliga eller kräver specifika branschkunskaper.

Kreditbesluten fattas efter en bedömning av kreditrisken som styrs av enhetliga principer för hela koncernen. Dessa principer understryker behovet av att anpassa bedömningens detaljnivå och omfattning till den aktuella risken. Samma kreditriskbedömning används som underlag för den interna riskklassificeringen. Kreditbesluten i bolaget speglar bolagets syn på både kundrelationen och kreditrisken.

Alla kreditbedömningar i bolaget ska på ett korrekt sätt ta hänsyn till relevanta risker avseende miljö, socialt ansvar och bolagsstyrning och överensstämma med bankens hållbarhetspolicy. Den samlade kreditriskbedömningen ska vara baserad på risken gällande såväl låntagarens återbetalningskapacitet som bolagets möjligheter till återvinning. Slutsatsen ska vara tillräckligt framåtblickande i förhållande till kundens riskprofil och lånets löptid.

Förutom kreditriskbedömningen i samband med ny eller förändrad exponering gentemot en kund görs också en årsföredragning. Årsföredragningen är en viktig del av den löpande kreditanalysen.

Om en svaghet upptäcks i en kundexponering klassificeras kunden som "högriskkund" och hålls under särskild uppsikt med tätare granskning. Utöver den fortlöpande kontrollen fastställs en åtgärdsplan som anger hur den eventuella kreditförlusten ska minimeras. Om så krävs inrättas ett särskilt team som ska stödja den kundansvariga enheten.

Kreditrisk – bolagets organisation för hantering av kreditrisk

Huvudprinciperna för hanteringen av bolagets och bankens kreditrisk är:

- de tre försvarslinjerna, enligt beskrivningen i bolagets policy för intern kontroll
- oberoende, det vill säga kontrollfunktionen ska vara oberoende i förhållande till den verksamhet man kontrollerar
- riskbaserat förhållningssätt, det vill säga kontrollfunktionen ska vara anpassad efter verksamhetens art, omfattning och komplexitet, och därmed säkerställa att de åtgärder som vidtas står i proportion till riskerna.

Group Credit Risk Management utgör den första försvarslinjen och ansvarar, tillsammans med representanter från bolagets ledning, för den övergripande kreditprocessen liksom för riktlinjerna och standardrutinerna för operativ kreditrisk. GRMC utgör den andra försvarslinjen och ansvarar, till-

sammans med bolagets riskfunktion, för styrdokumenterna som rör kreditriskhanteringen, där bland annat riktlinjer och instruktioner för bolaget ingår. GRMC bistår också riskfunktionen i uppdraget att kontrollera och följa upp kvaliteten i kreditportföljen och kreditprocessen i enlighet med uppdragsavtal.

Grunden för hantering av kreditrisk i bolaget är limiter till kunder och grupper av kunder som läggs samman och fördelas på enheter som ansvarar för löpande uppföljning. Ytterligare en dimension, som handlar om säkerhetsnivå och säkerhetstyp, regleras i instruktionen för säkerheter och fungerar som en övre gräns för den ursprungliga exponeringen. Varje division/enhet har huvudansvaret för hantering av kreditrisk i sin respektive verksamhet, inom tillämpliga ramar och limiter, med bland annat identifiering, kontroll och rapportering av risker.

Beslutsfattande kreditinstanser på olika nivåer i organisationen fastställer interna kreditrisklimiter inom ramen för de befogenheter som styrelsen tilldelat. Dessa kreditrisklimiter motsvarar bolagets och bankens maximala risktolerans gentemot kunden i fråga. Individuella kreditbeslut inom godkända kreditrisklimiter fattas av den kundansvariga enheten. Kundens riskkategori och samlade kredit avgör på vilken nivå beslutet tas. Ansvar för kreditrisk ligger hos kundansvarig enhet. Kunderna riskklassas med hjälp av en rating eller scoring i enlighet med koncernens riktlinjer på området. Riskklassningen syftar till att fastställa sannolikheten för fallissemang, vilket innebär att kunderna kategoriseras utifrån risken för fallissemang. Rating och scoring ingår i kreditriskhanteringen och beslutsprocessen. Oberoende representanter från kreditorganisationens första försvarslinje godkänner ratingen.

Begränsning av kreditrisken

Begränsning av kreditrisken görs inom ramen för kreditbesluten. I varje kreditbeslut och kreditgranskning beaktas värdet av säkerheter och eventuella kovenanter samt andra riskbegränsande åtgärder. Ställande av säkerhet är den vanligaste metoden för riskbegränsning, och säkerhet begärs alltid, i syfte att minimera risken för kreditförlust. Säkerhetens värde ska alltid beaktas i samband med kreditbeslut och årsföredragningen.

Inom företagsutlåningen utgörs säkerheterna huvudsakligen av pantbrev i bostadsfastigheter, jord- och skogsfastigheter, näringsfastigheter samt av kommunala garantier. I privatutlåningen utgörs säkerheterna huvudsakligen av pantbrev i småhus och av bostadsrätter. Säkerhetstäckningen är högre för ekonomiskt svagare kunder. Limitbeslut fattas oberoende av säkerhetstäckningen. För vissa krediter begränsas kreditrisken i viss utsträckning med hjälp av kreditderivat.

Säkerhetens värde ska alltid baseras på marknadsvärdet. Marknadsvärdet definieras som det beräknade värdet till vilket en villig säljare skulle sälja tillgången till en villig köpare under aktuella marknadsförhållanden. I enlighet med restriktioner i lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer och den interna säkerhetsinstruktionen påverkas den maximala belåningsgraden av vilken typ av säkerhet det rör sig om.

Samma beräkningsprinciper ska användas för alla krediter. För högrisk kunder kan värdet av en övertagen tillgång vara ett annat än det högsta säkerhetsvärdet och ska baseras på

Minimikapitalkrav och Riskexponeringsbelopp

Mkr	31 dec 2017		31 dec 2016	
	Minimi- kapitalkrav	Riskexpo- neringsbelopp	Minimi- kapitalkrav	Riskexpo- neringsbelopp
Kreditrisk	2 208	27 594	2 137	26 707
- varav motpartsrisk	—	—	0	3
IRK-metoden	2 208	27 594	2 126	26 571
- varav suveräna exponeringar	29	359	—	—
- varav företag	828	10 352	737	9 215
- varav avancerad IRK-metoden	828	10 352	737	9 215
- varav grundläggande IRK-metoden	—	—	—	—
- varav institut	—	—	—	—
- varav hushållsexponeringar	1 317	16 455	1 360	17 002
- med säkerhet i fastighet	1 255	15 686	1 250	15 628
- övriga	62	769	110	1 374
- varav övriga	34	428	29	354
Schablonmetoden	—	—	11	136
- varav stater eller centralbanker	—	—	0	0
- varav kommuner eller lokala myndigheter	—	—	11	133
- varav offentlig sektor	—	—	—	—
- varav multilaterala utvecklingsbanker	—	—	—	—
- varav internationella organisationer	—	—	—	—
- varav institut	—	—	0	3
- varav företag	—	—	—	—
- varav hushåll	—	—	—	—
- varav exponeringar med säkerhet i fastighet	—	—	0	0
- varav fallerande	—	—	—	—
- varav förenade med särskilt hög risk	—	—	—	—
- varav säkerställda obligationer	—	—	—	—
- varav institut och företag med kortfristigt kreditbetyg	—	—	—	—
- varav fondföretag	—	—	—	—
- varav aktier	—	—	—	—
- varav övriga	—	—	—	—
Risk hänförlig till kreditvärdighetsjustering	—	—	—	—
Marknadsrisk	—	—	—	—
- varav handelslager, interna modeller	—	—	—	—
- varav handelslager, schablonmetoden	—	—	—	—
- varav övrig verksamhet, schablonmetoden	—	—	—	—
Operativ risk	781	9 768	646	8 075
Schablonmetoden	781	9 768	646	8 075
Ytterligare kapitalkrav enligt Artikel 3 CRR	—	—	12	155
Delsumma	2 989	37 362	2 795	34 937
Justering enligt Basel I-golv	—	—	—	—
Ytterligare kapitalkrav enligt Basel I-golv	19 343	241 787	19 106	238 824
Summa	22 332	279 149	21 901	273 761

en realistisk bedömning av tillgången i fråga vid den aktuella tidpunkten. Risköverföring till annan kreditvärdig part via garantier och försäkringar ska ske med juridiskt bindande handlingar.

Individuell och gruppvis prövning av nedskrivningsbehov

Bolaget granskar kontinuerligt kreditportföljens kvalitet i syfte att identifiera och begränsa nedskrivningsbehovet. Svaga och osäkra fordringar övervakas löpande och granskas minst en gång per kvartal med avseende på aktuell finansiell ställning, framtidsutsikter, framtida återbetalningsförmåga samt eventuellt behov av reserveringar. En reservering görs om det finns objektiva belägg, i form av förlusthändelser och observerbara data, som visar att kundens framtida kassaflöde försvagats i sådan utsträckning att fullständig återbetalning, säkerheten inräknad, inte längre är sannolik. Fordringar med reserveringar betraktas som osäkra. Reserveringens storlek motsvarar den förväntade förlusten, det vill säga skillnaden mellan det redovisade värdet av den utestående fordran och

det diskonterade värdet av framtida kassaflöden, inklusive värdet av pantsatt egendom. Osäkra fordringar kan vara antingen reglerade eller oreglerade.

Förfallna fordringar som inte betalats inom 90 dagar betraktas per definition som fallerade och oreglerade, och huruvida de redovisas som osäkra fordringar eller inte bestäms av hur stor förlustrisken bedöms vara. Eftergifter omfattar omförhandlade villkor eller omstrukturering till följd av att låntagaren har eller är på väg att få ekonomiska svårigheter. Avsikten med eftergifter under en begränsad tidsperiod är att säkerställa full återbetalning av det utestående lånebeloppet. Exempel på omförhandlade villkor är förändringar i amorteringsprofil, återbetalningsplan, kundmarginal samt lättnad gällande finansiella kovenanter.

Eftergifter görs selektivt och på individuell basis, med efterföljande prövning av nedskrivningsbehovet. Reserveringar för kreditförluster görs vid behov. Lånefordringar med eftergifter men utan nedskrivningar täcks i fråga om kunder

Sammanfattning av poster som ingår i kapitalbasen

Mkr	31 dec 2017 ³	31 dec 2016 ³
Beräkning av kapitalbas		
Eget kapital	23 255	23 810
Föreslagen/verkställd utdelning	—	—
Kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar	23 255	23 810
Uppskjutna skattefordringar	—	—
Immateriella tillgångar	—	—
IRK-reserveringar underskott (–)	–107	–136
Avdrag för investeringar i kreditinstitut (50%)	—	—
Pensionstillgångar utöver relaterade förpliktelser ¹	—	—
Övriga poster, netto	–73	–598
Sammanlagda lagstiftningsjusteringar av kärnprimärkapitalet	–180	–734
Kärnprimärkapital	23 075	23 076
Primärkapitaltillskott före lagstiftningsjusteringar	—	—
Summa lagstiftningsjusteringar av primärkapitaltillskott	—	—
Övrigt primärkapital	—	—
Primärkapital	23 075	23 076
Supplementärkapital före lagstiftningsjusteringar	1 800	3 100
IRK-reserveringar underskott (–)	24	—
Avdrag för investeringar i kreditinstitut (50%)	—	—
Avdrag för investeringar i försäkringsföretag	—	—
Pensionstillgångar utöver relaterade förpliktelser	—	—
Övriga poster, netto	—	—
Summa lagstiftningsjusteringar av supplementärkapital	24	—
Supplementärkapital	1 824	3 100
Kapitalbas (netto efter avdrag)²	24 899	26 176

1) Baserat på villkorat godkännande från Finansinspektionen.

2) Kapitalbasen är justerad för IRK-reserveringar, dvs. Basel 1 kapitalbas uppgick till SEK 24 982 m per 31 dec 2017.

3) Inklusive periodens resultat.

med rating i sin helhet av säkerheter och/eller nuvärdet av framtida kassaflöden.

Utöver individuell prövning av nedskrivningsbehov för fordringar av betydande värde görs en samlad så kallad kollektiv prövning av nedskrivningsbehovet för grupper av fordringar som inte bedömts vara osäkra individuellt. Syftet med gruppvisa reserveringar för kreditförluster är att ta hänsyn till värdeminskningar till följd av inträffade förlusthändelser i den betalande kreditportföljen. Bolaget beräknar gruppvisa reserveringar med hjälp av en statistisk modell som bedömer hur stor reservering som behöver göras för de delar av bolagets kreditportföljer som inte omfattas av individuell värdering. Modellen för gruppvisa reserveringar baseras på rating- och scoringförändringar för kunderna i kreditportföljen. Den gruppvisa prövningen av nedskrivningsbehovet görs med hjälp av inträffade förlusthändelser, där kreditkvaliteten i varje exponering jämförs med den ursprungliga kreditkvaliteten. Om kreditkvaliteten har försämrats beräknar modellen de gruppvisa reserveringarna så att de ger en rättvisande bild av den förväntade förlusten. Vidare görs en gruppvis värdering av kunder som ställt in betalningarna och för vilka inga individuella reserveringar har gjorts. Modellens resultat kompletteras med en expertanalys för att säkerställa tillräcklig reservering. Modellen används kvartalsvis och resultaten baseras på en beräkning nerifrån och upp, med hänsyn tagen till den senaste portföljutvecklingen. Gruppvis prövning av nedskrivningsbehovet görs kvartalsvis. Prövningen görs både individuellt och gruppvis för att säkerställa att samtliga kreditförluster fram till och med varje balansdag redovisas.

Från 1 januari 2018 ska Nordeakoncernen tillämpa IFRS 9 i fråga om nedskrivning av finansiella instrument. Nedskrivningskraven i IFRS 9 baseras på en modell för förväntade kreditförluster och ersätter modellen för inträffade kreditförluster i IAS 39. Med IFRS 9 införs en modell för nedskrivning med tre kategorier, där kategori 1 är bra krediter, kategori 2 är försämrade krediter och kategori 3 är nödlidande krediter. Gruppvisa och individuella reserveringar för kreditförluster ska baseras på tre scenarier. De tre scenarierna är sannolikhetsviktade och framåtblickande. Se ytterligare information i not 30.

Mer information om kreditrisk finns i not 28.

Marknadsrisk

Marknadsrisk – definition

Marknadsrisk är risken för förluster hänförliga till bolagets finansiella exponeringar till följd av förändringar i marknadskurser och antaganden som påverkar marknadsvärdet, till exempel förändringar i räntor, ränteskillnader, valutakurser, aktiekurser, råvarupriser och volatilitet i optioner. Group Treasury & Asset and Liability Management (TALM), inom Group Finance & Treasury, har huvudansvaret för hanteringen av bolagets marknadsrisk enligt uppdragsavtal. TALM ansvarar för den lång- och kortfristiga upplåningen och investeringar för bolagets räkning, förvaltningen av tillgångar och skulder, likviditetsportföljerna, pant- och säkerhetsportföljerna samt all relaterad bankverksamhet.

Strukturell valutarisk uppstår genom bristande överensstämmelse i valutornas sammansättning mellan tillgångar och kapital. Den bristande överensstämmelsen skapar sväng-

ningar i kärnprimärkapitalrelationen (och andra kapitalrelationer) till följd av omvärderingen av tillgångar i utländsk valuta till svenska kronor.

Intäkter och kostnader i utländsk valuta medför en valutarisik, som hanteras inom ramen för bolagets valutaposition. Utöver den omedelbara förändringen i marknadsvärdet på bolagets tillgångar och skulder som kan uppstå vid svängningar på finansmarknaden, skulle en ränteförändring också kunna påverka räntenettet över tiden. Detta kallas för strukturell räntenettorisik (SIIR) och beskrivs närmare nedan. Marknadsrisk för bolagets del uppstår också i samband med förmånsbestämda pensioner för bolagets medarbetare (pensionsrisk).

Mätning av marknadsrisk

Bolaget beräknar value-at-risk (VaR) med hjälp av historisk simulering. Den aktuella portföljen omvärderas utifrån dagliga förändringar i marknadspriser och parametrar som observerats under de senaste 500 handelsdagarna, vilket ger ett underlag på 499 utfall baserade på empiriska data. Utifrån detta underlag används förväntad förlust-metoden för att beräkna VaR, vilket innebär att VaR-siffran baseras på genomsnittet av de mest ogynnsamma utfallen i underlaget. Den historiska observationsperioden utgår från marknadspriser som ges samma viktning.

Siffran för 1-dags VaR omvandlas till 10-dagars VaR. Siffran för 10-dagars VaR används för att begränsa och mäta marknadsrisk i både handelslagret och den övriga verksamheten. Separata VaR-siffror beräknas för ränte-, ränteskillnads-, valutakurs-, aktie- och inflationsrisk. Det samlade VaR-måttet omfattar alla dessa riskkategorier, vilket medger en diversifieringseffekt mellan kategorierna. VaR-siffrorna omfattar en kombination av full omvärdering och både linjära positioner och optioner. Linjära produkter beräknas med hjälp av en linjär metod, medan optioner beräknas via full omvärdering.

Vid simulering av möjliga förändringar i riskfaktorer använder bolaget relativa, absoluta eller blandade metoder, beroende på riskfaktor. Modellen har anpassats för att ta fram en 99-procentig VaR-siffra. Det bör dock betonas att även om mycket arbete ägnas åt att göra VaR-modellen så realistisk som möjligt, så baseras alla modeller på antaganden och uppskattningar som har stor inverkan på de risktal som genereras. Historisk simulering har den fördelen att den inte är beroende av specifika antaganden om utfallens fördelning, men eftersom det är historiska marknadsvariabler som används får man kanske inte en rättvisande bild av hur dessa variabler kommer att utvecklas i framtiden.

Valet av tillämpad tidsperiod är också viktigt. Medan en längre tidsperiod kan förbättra modellens förutsäggande egenskaper och minska konjunktureffekterna, innebär en kortare tidsperiod att modellen reagerar snabbare på plötsliga förändringar i volatiliteten på finansmarknaden. Beslutet att använda historiska data för de senaste 500 dagarna syftar till att nå en balans mellan fördelarna och nackdelarna med att använda längre eller kortare tidsserier för beräkningen av VaR.

Nordea Hypotek, marknadsrisk VaR

Mkr	Mått	31 dec 2017	2017 Hög	2017 Låg	2017 Snitt	31 dec 2016
Total risk	VaR	63,8	63,8	15,9	41,0	15,8
Ränterisk	VaR	63,8	63,8	15,9	41,0	15,8
Aktierisk	VaR	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kreditspreadrisk	VaR	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Valutarisk	VaR	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Inflationsrisk	VaR	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Diversifierings- effekt	VaR	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Marknadsrisk, VaR

Marknadsrisken i Nordea Hypotek redovisas i tabellen ovan. Det samlade VaR-måttet uppgick vid utgången av 2017 till 63,8 mn SEK (15,8 mn SEK). Ränterelaterat VaR svarade för hela risken.

Strukturell räntenettorisik

Strukturell räntenettorisik (SIIR) motsvarar det värde med vilket bolagets ackumulerade räntenetto skulle förändras under kommande tolv månader vid en förändring av samtliga räntor med 100 punkter. SIIR speglar de skillnader som uppstår i balansräkningen och i poster utanför balansräkningen till följd av skillnader i räntebindningstiderna, volymerna eller jämförelseräntorna för tillgångar, skulder och derivatinstrument. Bolagets SIIR-hantering bygger på fastställda riktlinjer som i sin tur resulterar i olika åtgärder och rutiner för SIIR. Riktlinjerna handlar om optimering av finansiell struktur, balanserat risktagande och tillförlitlig resultatutveckling, identifiering av alla väsentliga källor till SIIR, mätning under presadade marknadsförhållanden samt korrekt information till allmänheten.

Mätmetoder för SIIR

Bolagets SIIR mäts med hjälp av dynamiska simuleringar genom att beräkna flera räntenettoscenarier och sedan jämföra skillnaderna mellan dessa och det normalt förväntade räntenettet. Flera räntescenarier tillämpas, men de grundläggande måtten för SIIR som utgör risklimiten utgår från två scenarier för parallellförskjutning av räntekurvan: stigande räntor och sjunkande räntor. Dessa scenarier mäter effekten på bolagets räntenetto för en 12-månadersperiod vid 100 punkters ökning respektive minskning av samtliga räntor, med antagandet att balansräkningen är konstant. Hänsyn tas till huvuddragen i kundernas beteende och beslutsprocessen avseende bolagets egna räntor.

SIIR-analys

Vid årets slut uppgick SIIR för en marknadsränteuppgång på 1 procent till -174 mn SEK och SIIR för en marknadsräntenedgång på 1 procent till 117 mn SEK. Dessa siffror visar att räntenettet skulle öka om räntorna steg.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk – definition

Likviditetsrisk är risken att bolaget inte kan fullgöra sina kas-saflödesåtaganden vid förfall, eller inte kan fullgöra dem utan

avsevärt högre finansieringskostnad. Bolagets likviditetsriskhantering och likviditetsstrategi bygger på fastställda riktlinjer som i sin tur resulterar i olika åtgärder, limiter och rutiner för likviditetsrisk. Likviditetsrisk i bolaget härrör huvudsakligen från finansiering av verksamheten genom lån från banken och upplåning på marknaden.

Hantering av likviditetsrisk

Bolaget ingår i samma likviditetsgrupp som Nordea Bank AB (publ), Nordea Finans Sverige AB (publ) och Nordea Investment Management AB (publ) ("likviditetsgruppen").

Likviditetsrisk i Nordea hanteras utifrån tre försvarslinjer:

Första försvarslinjen utgörs av TALM och affärsområdena, inklusive bolaget. TALM ansvarar för den dagliga hanteringen av likviditetsgruppens likviditetspositioner, inklusive likviditetsreserver, extern och intern finansiering, med bland annat förflyttning av kontanta medel inom koncernen, samt internprissättning.

Den andra försvarslinjen, där GRMC och GC ingår, ansvarar för oberoende kontroll och prövning av den första försvarslinjen.

Den tredje försvarslinjen utgörs av GIA, som har ett oberoende kontrollansvar för första och andra försvarslinjen.

Styrelsen definierar risktoleransen på likviditetsområdet genom att fastställa gränsvärden för olika likviditetsmått. Det viktigaste måttet är den interna överlevnadshorisonten, som anger risktoleransen genom att fastställa en minsta överlevnadsperiod på tre månader under Nordeaspecifika och marknadsomfattande stressscenarier, och med definierade riskbegränsande åtgärder.

Nordea har styrdokument med limiter och kontrollmått för att säkerställa att banken håller sig inom olika riskparametrar, bland annat risktoleransen.

Det finns också ett system för internprissättning som tar hänsyn till att likviditet är en knapp och dyrbar resurs. Likviditeten och finansieringskostnaderna (och -fördelarna) kvantifieras och allokeras till respektive affärsområde på ett sätt som främjar korrekt agerande och korrekta strategiska beslut.

Strategi för hantering av likviditetsrisk

Nordeas likviditetsriskhanteringsstrategi bygger på fastställda riktlinjer som i sin tur resulterar i olika åtgärder, limiter och rutiner för likviditetsrisk.

Riktlinjerna anger att Nordeas likviditetshantering ska präglas av en konservativ hållning till likviditetsrisk. Nordea strävar efter diversifierad finansiering och försöker bygga upp och underhålla relationer med investerare för att säkerställa tillgång till marknaden. Förtroende är oerhört viktigt på upplåningsmarknaden, och därför publicerar Nordea fortlöpande information om hela koncernens likviditetssituation. Vidare genomför Nordea regelbundna stresstester på likviditetspositionen och har tagit fram beredskapsplaner för hantering av likviditetskriser.

Mätmetoder för likviditetsrisk

Banken har en likviditetsbuffert för att säkerställa finansiering i situationer där likviditetsgruppen är i tvingande behov av kontanta medel och de normala finansieringskällorna inte räcker till. Likviditetsbufferten utgörs av högljudda värdepapper av god kreditkvalitet som centralbankerna godtar som säkerhet liksom av tillgodohavanden hos centralbanker.

Dessa tillgångar kan snabbt säljas eller användas som säkerhet vid finansiering.

Riskhanteringen är inriktad på både kortsiktig och strukturell långsiktig likviditetsrisk. Likviditetsrisken begränsas av styrelsen via interna mått för likviditetstäckning och överlevnadshorisont som anger att likviditetsbufferten ska vara tillräcklig för att täcka stora utflöden vid finansiell stress under de första tre månaderna om likviditetsgruppen utsätts för en marknadsomfattande stress liknande den som många banker genomgick 2007-08; och en Nordeaspecifik stress motsvarande en sänkning av kreditbetyget med tre steg. Dessa mått bildar underlag för Nordeas risktolerans med avseende på likviditet, och de granskas och godkänns av styrelsen minst en gång om året.

Dessutom mäts den kortfristiga finansieringsrisken med hjälp av likviditetstäckningsgraden (LCR) och ett mått för finansieringsbehovet. Finansieringsbehovet motsvarar det maximalt förväntade behovet av likvida medel under de närmaste 30 dagarna. Kassaflöden från både balansposter och poster utanför balansräkningen ingår. Finansieringsbehovet mäts och begränsas för varje enskild valuta och för alla valutor sammanlagt.

Den strukturella likviditetsrisken i Nordea mäts med hjälp av många olika mått, varav två väldigt viktiga är den stabila nettofinansieringskvoten (NSFR) och nettobalansen av stabil upplåning (NBSF). Dessutom följs kvoten för utlåning/inlåning upp noga, tillsammans med Nordeas upplåningsprofil och externa kreditbetyg.

Analys av likviditetsrisk

Likviditetsriskpositionen förblev låg under hela 2017. Årsgenomsnittet för finansieringsbehovet uppgick till +222 md SEK (+98 md SEK under 2016). Nordeas likviditetsbuffert uppgick under 2017 till mellan 900 och 1 268 md SEK (107 och 204 md SEK), med ett genomsnitt på 1 096 md SEK (150 md SEK). Likviditetsbufferten utgörs av högljikvida värdepapper av god kreditkvalitet som centralbankerna godtar som säkerhet liksom av tillgodohavanden hos centralbanker. LCR enligt Europeiska bankmyndighetens delegerade akt uppgick till 144 procent vid årets slut (182 procent). Årsgenomsnittet uppgick till 163 procent (186 procent).

Operativ risk

Operativ risk – definition

Operativ risk definieras i Nordea som risken för förlust till följd av brister eller fel hänförliga till interna processer, eller till människor, system eller externa händelser, och innefattar legal risk. Risken för förlust omfattar direkta eller indirekta ekonomiska förluster, liksom följder av straffavgifter från myndigheter, rättslig exponering, skadat anseende och allvarliga störningar i verksamheten.

Operativa risker finns i all verksamhet i bolaget. Bolagets operativa risk kan i stor utsträckning hänföras till bankens operativa risk, eftersom huvuddelen av verksamheten bedrivs där genom uppdragsavtal. Bolaget gör en egen bedömning av de viktigaste riskerna som måste hanteras, och reglerar hanteringen av dessa i uppdragsavtalen med banken. Det innebär att chefer i runt om i bolaget och banken ansvarar för de operativa riskerna inom sina respektive ansvarsområden, och för att hantera dem inom de limiter och den risktolerans

som anges i styrdokumenterna för hantering av operativ risk. Dessa styrdokument utvecklas och uppdateras av GRMC och bolagets riskfunktion, som utgör den andra försvarslinjen för operativ risk. GRMC och bolagets riskfunktion övervakar och bedömer också de operativa riskerna liksom hur lämpliga och effektiva styrdokumenterna för hantering av operativa risker är, samt rapporterar regelbundet till bolagets verkställande direktör och styrelse.

Styrdokumenterna för bolagets risktolerans, som även innefattar riskförklaringar, godkänns varje år av styrelsen.

Hantering av operativ risk

Bolagets interna regelverk som fastställts av styrelsen anger de generella principerna för riskhantering i bolaget. Utifrån dessa principer har sedan instruktioner och riktlinjer fastställts, och dessa utgör tillsammans styrdokumenterna för hantering av operativ risk. Hanteringen av operativa risker innefattar allt som syftar till att upptäcka, bedöma, begränsa, övervaka och rapportera risker. Riskerna regleras av limiter som fastställts inom ramen för bolagets risktolerans.

Riskhanteringen innefattar processer för identifiering och bedömning av operativa risker. Operativa risker uppdagas huvudsakligen genom incidentrapporteringen, genom riskhanteringen i samband med föreslagna ändringar och genom regelbundna riskbedömningar, både uppifrån och ned och nedifrån och upp. Riskernas sannolikhet och konsekvenser utvärderas och lämpliga åtgärder fastställs utifrån hur allvarlig risken är. När dessa åtgärder fastställs ska kostnaderna för att minska risken vara rimliga i förhållande till den effekt som åtgärdsåtgärda förväntas få. Övervakning och kontroll är viktigt, och ska exempelvis säkerställa att risker identifieras och begränsas på lämpligt sätt, att riskexponeringar hålls inom givna limiter och att riskhanteringsrutinerna är effektiva.

Operativa risker och regelefterlevnadsrisker hanteras förebyggande, med tonvikt på utbildning och ökad riskmedvetenhet. För att säkerställa en enhetlig syn på utbildning och kommunikation om risk och regelefterlevnad har banken inrättat ett team för risk- och regelefterlevnadsutbildning. Vidare har banken bildat ett styrningsorgan som ska fastställa utbildningsbehovet för nyanställda och fortbildningen för alla medarbetare.

Viktiga riskhanteringsprocesser

Utvärdering av risken i verksamheten och oberoende utvärdering av regelefterlevnadsrisken

Varje år görs en utvärdering av risken i den egna verksamheten (Risk and Control Self-Assessment, RCSA) i alla enheter i bolaget, inklusive den verksamhet som omfattas av uppdragsavtal. Den omfattar både regelefterlevnadsrisk och operativ risk. För de risker som identifieras bedöms risknivån och de kontroller som finns för att begränsa riskerna. Om ytterligare åtgärder behövs för att minska risken ska dessa fastställas och vidtas. Baserat på denna RCSA gör bolagets riskfunktion (med hjälp av GRMC) en oberoende uppföljning där de prövar de identifierade riskerna och hanteringen av dem.

Riskhantering och godkännande vid förändringar

En viktig del av hanteringen av operativa risker görs i samband med planering och genomförande av förändringar. Med förändring avses här alla nya eller ändrade produkter, tjäns-

ter, marknader, processer eller IT-system, eller omfattande förändringar i verksamheten eller organisationen, inklusive ovanliga transaktioner och avvecklingsprojekt.

Processen för riskhantering och godkännande vid förändringar (Change Risk Management and Approval, CRMA) innefattar en inledande väsentlighetsbedömning och efterföljande identifiering, bedömning och begränsning av risker. Ämnesexperter involveras i den utsträckning som krävs utifrån hur väsentlig förändringen anses vara. Både obligatoriska experter och ämnesexperter deltar för att säkerställa noggrann och korrekt identifiering, bedömning och hantering av riskerna innan förändringen genomförs.

Incidentrapportering

Incidentrapporteringen fyller flera funktioner, och en viktig del är analysen av incidenter för att kunna vidta åtgärder. En annan är att forma en sund riskkultur i den dagliga verksamheten och skapa medvetenhet så att alla medarbetare är observanta på händelser och risker som kan bli incidenter, i syfte att förhindra att de inträffar.

Incidenter och säkerhetsbrister hanteras omedelbart för att minimera skadan. När en incident rapporterats har incidenthanteringen högsta prioritet. Åtgärder för att begränsa följderna ska vidtas utan dröjsmål och långsiktiga åtgärder ska planeras och vidtas för att förhindra eller mildra följderna av framtida incidenter. Enhetscheferna ansvarar för korrekt hantering, dokumentation och rapportering av incidenter. Incidentrapportering görs i hela koncernen och alla uppgifter sparas i en databas som bolaget har tillgång till.

Kontinuitetsplanering och krishantering

Kontinuitetsplanering och krishantering syftar till att skapa och upprätthålla lämplig motståndskraft och beredskap för en rad olika väntade och oväntade operativa och finansiella riskhändelser i syfte att minimera konsekvenserna av störningar i verksamheten. Styrdokumenten omfattar instruktioner, riktlinjer och rutiner som ska hjälpa organisationen att agera och återuppta verksamheten i en på förhand fastställd omfattning efter en störning. Här ingår allt från rutiner för incidenthantering och eskalering till krishantering på bolags- och koncernnivå. Eftersom de flesta tjänsterna är beroende av IT-system är katastrofberedskap för den tekniska infrastrukturen och IT-systemen en viktig del i bolagets och koncernens kontinuitetsplanering.

Informationssäkerhet

Informationssäkerhet ingår i riskhanteringen och definieras som skyddande av informationens konfidentialitet, integritet och tillgänglighet. Koncernen har styrdokument för informationssäkerhet, som också används av bolaget. Dessa omfattar instruktioner, riktlinjer, standarder och rutiner som ska stödja och göra det möjligt för organisationen att skydda uppgifter så att de inte oavsiktligt eller uppsåttligen röjs, ändras eller förstörs, samt att hålla dem tillgängliga. Cybersäkerhet sorteras under informationssäkerhet.

Hantering av tredjepartsrisker

Även om bolaget kan lägga ut delar av sin dagliga verksamhet på externa parter är det fortfarande bolaget som ansvarar för

att upprätthålla en effektiv kontroll och styrning av den verksamhet som omfattas av uppdragsavtal jämte relationen till de externa parterna, hantera riskerna med uppdragsavtalen och utforma lämpliga styrdokument för riskhantering med avseende på externa parter i enlighet med myndigheternas krav.

Bolagets och koncernens styrdokument säkerställer riskhantering, bakgrundskontroller och uppföljning av externa parter under uppdragsavtalens hela löptid. Tredjepartsrisker ska beaktas innan avtal tecknas med externa parter för att skydda bolaget i samband med valet av lämpliga leverantörer och kunna förstå och kontrollera riskerna med affärsrelationen, i enlighet med risktoleransen.

Anseenderisk

Anseenderisk definieras i bolaget som risken för skadat förtroende för bolaget hos kunder, medarbetare, myndigheter, investerare, partner och allmänhet, som i förlängningen kan få negativa ekonomiska konsekvenser.

Anseenderisk härrör ofta från andra typer av risker i verksamheten, exempelvis kredit-, likviditets- och marknadsrisk, operativ risk, regelefterlevnadsrisk och legal risk. Ibland kan anseenderisk också vara orsaken till dessa risker. Orsaksanalysen ska alltid komma fram till vad som ligger bakom en skada på anseendet, så att detta kan åtgärdas i syfte att minska anseenderisken.

Koncernen och bolaget har tagit fram styrdokument för anseenderisk som innehåller bärande principer för hanteringen av den här typen av risk. Styrdokumenten har en stark koppling till dem som avser hanteringen av operativ risk, men innehåller också särskilda processer avsedda för just anseenderisk eller skada på anseendet.

Regelefterlevnadsrisk

Bolaget definierar regelefterlevnadsrisk som risken att inte lyckas efterleva lagar, förordningar, regler, föreskriven praxis och etiska standarder som reglerar bolagets verksamhet, och där detta skulle kunna resultera i att bolaget drabbas av betydande ekonomiska förluster, skadat anseende eller anmärkningar/straffavgifter från myndigheterna.

Huvudprincipen för hanteringen av regelefterlevnadsrisk i bolaget och koncernen är de tre försvarslinjerna. Första försvarslinjen utgörs av affärsområdena och koncernfunktionerna som äger risken och ansvarar för sin egen riskhantering i den dagliga verksamheten liksom för kontrollen av regelefterlevnadsrisker. Ledningen på samtliga nivåer ansvarar för att verksamheten bedrivs inom fastställda risklimiten och i enlighet med interna direktiv, instruktioner och riskhanteringsprocesser.

GC är den andra försvarslinjen enligt uppdragsavtal. Enheten samordnar, främjar och övervakar effektiviteten och integriteten i koncernens hantering av regelefterlevnadsrisk. GC gör en oberoende utvärdering av hur bolaget efterlever gällande regler och bestämmelser, och tillhandahåller även råd, stöd och utbildning åt första försvarslinjen om olika sätt att effektivt hantera skyldigheter på regelefterlevnadsområdet. Varje kvartal rapporterar GC alla betydande regelefterlevnadsrisker till högsta ledningen och styrelsen för att informera om bolagets aktuella risknivå i förhållande till den fastställda risktoleransen.

GIA, som är den tredje försvarslinjen, genomför revisioner och avger en förklaring till bolagets intressenter om tillförlitligheten i bankens interna kontroller och riskhanteringsprocesser.

Banken införde 2017 ett nytt syfte och nya värderingar i hela koncernen via ett kulturtransformeringsprogram. Värderingarna gäller för alla Nordeamedarbetare, tillsammans med de etiska principerna, och ska utgöra en stark grund för en sund företagskultur.

Dessutom fortsätter banken att investera i förbättrade standarder och processer för regelefterlevnad, och satsa tillräckliga resurser på regelefterlevnad.

Bolagets kapitalhantering

Kapitalhantering

Allmänt om kapitalbedömningen

Bolaget strävar efter att uppnå en effektiv kapitalstruktur genom aktiv hantering av balansräkningen. Målet är att öka avkastningen och samtidigt upprätthålla en väl avvägd risknivå. Bolaget har tillstånd att använda metoden för intern riskklassificering (IRK) för huvuddelen exponeringarna. Vid utgången av 2017 omfattades 100 procent (99,5) av Bolagets samlade kreditexponeringar av IRK-metoden.

Bolagets interna kapitalkrav enligt den interna kapitalutvärderingen (IKU) baseras på minimikrav för kapitaltäckning och på internt fastställda risker. Det interna kapitalkravet baseras således på en kombination av dels risker som definieras i kapitalkravs direktivet, dels identifierade risker som inte omfattas av direktivet. Följande typer av huvudsakliga risker omfattas av bedömningen av det interna kapitalkravet för Bolaget: kreditrisk, marknadsrisk, likviditetsrisk, operationell risk (inklusive compliance) och affärsrisk.

Tester och beräkningar av kapitalkrav

Utöver riskkapitalberäkningar för olika typer av risker genomför Bolaget omfattande stresstester på kapitaltäckningen för att analysera effekterna av en rad globala och lokala krissscenarier. Resultaten från stresstesterna ligger, tillsammans med eventuella ledningsbeslut, till grund för Bolagets interna kapitalkrav i form av buffertar för tider av finansiell turbulens. Det interna kapitalkravet är en viktig del när Bolagets kapitaltäckningsmål fastställs.

IKU omfattar också Bolagets hantering, begränsning och mätning av väsentliga risker liksom en bedömning av om den interna kapitaltäckningen är tillräcklig. Det senare sker genom fastställande av ett internt kapitalkrav som speglar Bolagets specifika risker. I samband med implementeringen av CRD IV infördes emellertid krav på buffertar. Detta innebär krav på högre kapitaltäckning än i det interna kapitalkravet.

Totalt kapitalkrav och kapitaltäckning

Vid årsskiftet uppgick det totala kapitalkravet till 22 332 mkr (21 901). Total kapitalbas var vid årsskiftet 24 899 mkr (26 176). Total kapitaltäckningsgrad var vid årsskiftet 8,9% (9,6).

Mer upplysningar om kapitalhantering och kapitaltäckning finns i not 21 Kapitaltäckning och i den information som läm-

nas i enlighet med upplysningskraven i CRR och publiceras på www.nordea.com.

Förlagslån

Vid utgången av 2017 hade Nordea Hypotek 1,8 miljarder kronor i daterade förlagslån (3,1).

Kapitalbas

Kapitalbas är summan av primärkapital och supplementärt kapital. Primärkapitalet utgörs av både kärnprimärkapital och övrigt primärkapital. Kärnprimärkapital är kapital av högsta kvalitet, med bästa förlustabsorberande förmåga, och utgörs huvudsakligen av inbetalt kapital och balanserade vinstmedel. Årets resultat får endast medräknas efter godkännande från Finansinspektionen och efter avdrag för föreslagen utdelning.

Övrigt primärkapital och supplementärt kapital utgörs främst av eviga respektive daterade förlagslån. Innehav av andra finansiella företags förlagslån räknas av från motsvarande kapitaltyp.

Ytterligare information

Mer upplysningar om kapitalhantering och kapitaltäckning finns i not 21 Kapitaltäckning och i den information som lämnas i enlighet med upplysningskraven i CRR och publiceras på www.nordea.com.

Nya regelverk

Kapitaltäckningsdirektivet (CRD IV) och kapitaltäckningsförordningen (CRR) trädde ikraft den 1 januari 2014 och följdes av krishanteringsdirektivet (BRRD) den 15 maj 2014. CRR blev direkt tillämplig i samtliga EU-länder från 1 januari 2014, medan CRD IV och BRRD införlivades i respektive lands nationella lagstiftning från 2014. Finansinspektionen i Sverige har, utöver kraven i CRR, infört ett krav på likviditetstäckningsgrad (Liquidity Coverage Ratio, LCR) enligt vilket stora svenska banker ska uppfylla kravet även för euro och dollar. Det här kravet försvinner från den 1 januari 2018 när CRR-kravet för LCR omfattar samtliga valutor totalt. Finansinspektionen i Sverige föreslår emellertid också att LCR-kravet för specifika valutor ersätts av ett pelare 2-krav. I december 2017 fattade Riksgälden formellt beslut om planer för hur banker ska hanteras i en kris och fastställde även minimikraven på deras nedskrivningsbara skulder (MREL) som börjar tillämpas den 1 januari 2018. Sedan införandet av Basel II 2007 har banker som använder intern riskklassificering varit tvungna att beräkna kapitalkraven enligt Basel I-golvet som gällde före 2007. Sedan 2009 har golvet varit 80 procent av Basel 1-reglerna. Enligt CRR upphörde Basel 1-golvet att gälla från 1 januari 2018.

Revideringsförslag för CRR, CRD IV och BRRD

I november 2016 publicerade EU-kommissionen ett förslag om revideringar av BRRD, CRD IV och CRR. Ändringarna i CRR, som är en förordning, blir direkt tillämpliga i alla EU-länder så snart de träder i kraft, medan ändringarna i CRD IV och BRRD, som är direktiv, först måste införlivas i nationell lagstiftning. Förslaget innehåller bland annat reviderade minimi-

krav på nedskrivningsbara skulder (MREL), reviderade krav för hantering av marknadsrisk (grundläggande översyn av handelslagret, FRTB), införande av ett bruttosoliditetskrav på 3 procent av primärkapitalet och ändringar i pelare 2-reglerna.

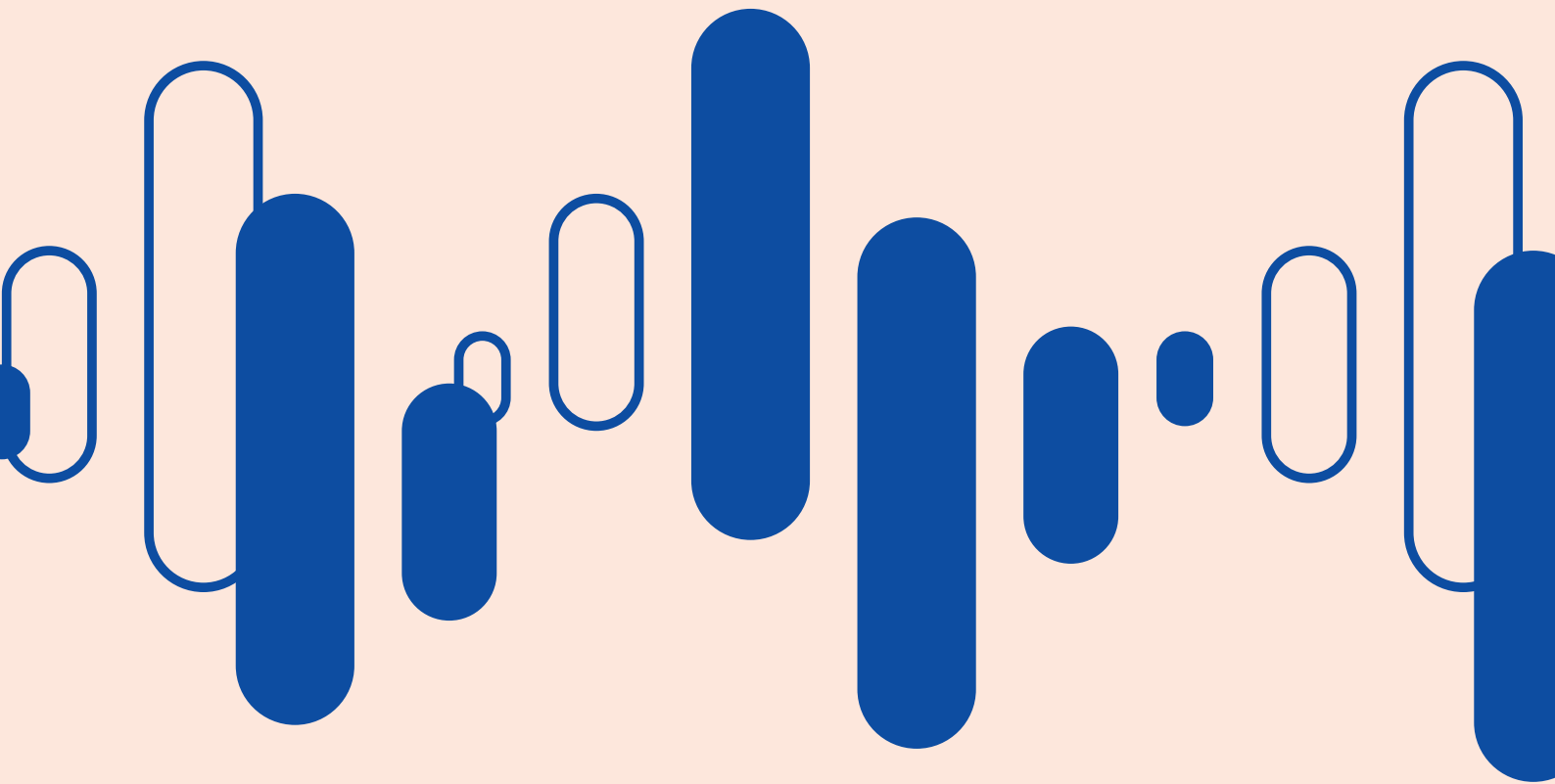
Förhandlingarna inom EU pågår ännu, och rådet och Europaparlamentet förbereder sina respektive motförslag. De nya reglerna väntas börja gälla tidigast under 2019, med en infasning för vissa delar. I november 2017 enades man om vissa av förslagen via en så kallad snabbbehandling. Det första avsåg ändringen i BRRD om rangordningen av skuldinstrument utan säkerhet vid insolvensförfaranden (rangordning av bankkreditgivare). Ändringen gör det möjligt för banker att emittera den nya typen av efterställda skuldinstrument för att uppfylla MRELkravet. Det andra avsåg ändringen i CRR, med övergångslösningar för att fasa in effekten på kapitalbasen från införandet av IFRS 9. Här tillåts banker att under en femårig övergångsperiod inkludera en del av de ökade avsättningarna för förväntade kreditförluster i kärnprimärkapitalet. Enligt CRRöverenskommelsen blir det också möjligt att under en treårsperiod fasa ut ett undantag från gränsen för stora exponeringar med avseende på bankers utlåning till offentlig sektor, i en annan medlemsstats valuta. Dessa direktiv träder i kraft den 1 januari 2018.

De slutliga Basel III-reglerna (Basel IV)

Basel III är ett globalt regelverk om kapitaltäckning, stresstester och likviditetsrisk i banksektorn. I december 2017 publicerades de sista delarna i Basel III-reglerna, som ibland kallas Basel IV-paketet. Basel IV-paketet kommer att införas 2022 och innehåller revideringar av kreditrisk, operativ risk, risk

avseende kreditvärdighetsjusteringar (CVA), bruttosoliditet, samt inför också ett nytt kapitalgolv. Dessutom ska de revideringar av marknadsrisk som man enades om 2016 (den så kallade grundläggande översynen av handelslagret) införas tillsammans med Basel IV-paketet. I fråga om kreditrisk innehåller paketet revideringar av både IRK, där begränsningar för användning införs för vissa exponeringar, och schablonmetoden. För operativ risk ersätts de tre metoder som finns idag av en schablonmetod som ska användas av alla banker. När det gäller kreditvärdighetsjusteringsrisk tas den interna modellen bort och schablonmetoden revideras. Paketet innefattar också minimikrav för bankers bruttosoliditet på 3 procent av primärkapitalet, med ett högre krav på bruttosoliditeten i globalt systemviktiga banker (G-SIB) motsvarande bankens halva buffertkrav. Ändringarna i bruttosoliditet omfattar också en reviderad definition av bruttosoliditetsexponering som avser derivat och reserver hos centralbanken. Kapitalgolvet ska fastställas till 72,5 procent av schablonmetoderna på aggregerad nivå, vilket innebär att kapitalkravet enligt golvet blir 72,5 procent av det samlade riskexponeringsbeloppet (REA) enligt pelare 1, beräknat med schablonmetoderna för kreditrisk, marknadsrisk och operativ risk. Golvet fasas in med 50 procent från 2022 och ska vara helt infört från 1 januari 2027. Innan Basel IV-paketet börjar gälla för Nordea Hypotek måste det införas i EU:s direktiv, vilket innebär förhandlingar mellan EU-kommissionen, rådet och Europaparlamentet som kan resultera i förändringar av innehållet och eventuellt även av tidplanen.

Finansiella rapporter

Resultaträkning

Tkr	Not	2017	2016
Rörelseintäkter			
Ränteintäkter		8 874 229	8 710 129
Räntekostnader		-87 790	-881 852
Räntenetto	3	8 786 439	7 828 277
Avgifts- och provisionsintäkter		55 506	48 437
Avgifts- och provisionskostnader		-52 021	-30 053
Avgifts- och provisionsnetto	4	3 485	18 384
Nettoresultat av poster till verkligt värde	5	-283 049	-144 785
Summa rörelseintäkter		8 506 875	7 701 876
Rörelsekostnader			
<i>Allmänna administrationskostnader:</i>			
Personalkostnader	6	-25 689	-10 127
Övriga administrationskostnader	7	-1 477 150	-521 318
Summa rörelsekostnader		-1 502 839	-531 445
Resultat före kreditförluster		7 004 036	7 170 431
Kreditförluster, netto	8	-11 051	-9 068
Rörelseresultat		6 992 985	7 161 363
Skatt	9	-1 550 771	-1 575 252
Årets resultat		5 442 214	5 586 111

Rapport över totalresultat

Tkr	2017	2016
Årets resultat	5 442 214	5 586 111
Poster som kan komma att omklassificeras till resultaträkningen		
<i>Kassaflödessäkringar:</i>		
Värdeförändringar under året	-784 039	830 805
Skatt på värdeförändringar under året	172 488	-182 777
Omklassificerat till resultaträkningen under året	144 543	-757 268
Skatt på omklassificerat till resultaträkningen under året	-31 799	166 599
Övrigt totalresultat, netto efter skatt	-498 807	57 359
Totalresultat	4 943 407	5 643 470

Balansräkning

Tkr	Not	31 dec 2017	31 dec 2016
Tillgångar			
Utlåning till kreditinstitut	10	7 273 948	3 274 464
Utlåning till allmänheten	10	536 933 355	531 060 543
Derivatinstrument	11	6 175 780	9 641 545
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer		-70 702	-25 860
Aktuella skattefordringar	9	341 743	87 466
Övriga tillgångar	12	1 154 598	2 466 415
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	13	697 728	643 591
Summa tillgångar		552 506 450	547 148 164
Skulder			
Skulder till kreditinstitut	14	194 468 518	168 608 677
Emitterade värdepapper	15	319 801 341	336 899 512
Derivatinstrument	11	498 009	685 702
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer		4 796 241	6 936 406
Övriga skulder	16	7 832 848	6 912 642
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	17	39 266	38 510
Uppskjutna skatteskulder	9	14 643	155 332
Efterställda skulder	18	1 800 248	3 101 266
Summa skulder		529 251 114	523 338 047
Eget kapital			
Aktiekapital		110 000	110 000
Fond för verkligt värde		51 916	550 723
Balanserat resultat		17 651 206	17 563 283
Årets resultat		5 442 214	5 586 111
Summa eget kapital		23 255 336	23 810 117
Summa skulder och eget kapital		552 506 450	547 148 164

Övriga noter

- [Not 1](#) Redovisningsprinciper
- [Not 2](#) Segmentrapportering
- [Not 19](#) För egna skulder ställda säkerheter
- [Not 20](#) Åtaganden
- [Not 21](#) Kapitaltäckning
- [Not 22](#) Klassificering av finansiella instrument
- [Not 23](#) Tillgångar och skulder till verkligt värde
- [Not 24](#) Finansiella instrument som kvittas i balansräkningen eller omfattas av nettningsavtal
- [Not 25](#) Tillgångar och skulder i utländsk valuta
- [Not 26](#) Löptidsanalys för tillgångar och skulder
- [Not 27](#) Transaktioner med närstående
- [Not 28](#) Upplysningar om kreditrisk
- [Not 29](#) Förslag till vinstdisposition
- [Not 30](#) IFRS 9

Rapport över förändringar i eget kapital

Tkr	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		Summa eget kapital
	Aktiekapital ¹⁾	Fond för verkligt värde: kassaflödes-säkringar	Balanserade vinstmedel		
Ingående balans per 1 januari 2017	110 000	550 723	23 149 394		23 810 117
Årets resultat	–	–	5 442 214		5 442 214
Kassaflödessäkringar:					
- Värdeförändringar under året	–	–784 039	–		–784 039
- Skatt på värdeförändringar under året	–	172 488	–		172 488
- Omklassificerat till resultaträkningen under året	–	144 543	–		144 543
- Skatt på omklassificerat till resultaträkningen under året	–	–31 799	–		31 799
Övrigt totalresultat, netto efter skatt	–	–498 807	–		–498 807
Totalresultat	–	–498 807	5 442 214		4 943 407
Lämnat koncernbidrag	–	–	–7 048 959		–7 048 959
Skatt på koncernbidrag	–	–	1 550 771		1 550 771
Utgående balans per 31 december 2017	110 000	51 916	23 093 420		23 255 336

1) Aktiekapital 100 000 aktier.

Tkr	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		Summa eget kapital
	Aktiekapital ¹⁾	Fond för verkligt värde: kassaflödes-säkringar	Balanserade vinstmedel		
Ingående balans per 1 januari 2016	110 000	493 364	17 052 024		17 655 388
Årets resultat	–	–	5 586 111		5 586 111
Kassaflödessäkringar:					
- Värdeförändringar under året	–	830 805	–		830 805
- Skatt på värdeförändringar under året	–	–182 777	–		–182 777
- Omklassificerat till resultaträkningen under året	–	–757 268	–		–757 268
- Skatt på omklassificerat till resultaträkningen under året	–	166 599	–		166 599
Övrigt totalresultat, netto efter skatt	–	57 359	–		57 359
Totalresultat	–	57 359	5 586 111		5 643 470
Erhållet aktieägartillskott	–	–	4 700 000		4 700 000
Lämnat koncernbidrag	–	–	–5 370 180		–5 370 180
Skatt på koncernbidrag	–	–	1 181 439		1 181 439
Utgående balans per 31 december 2016	110 000	550 723	23 149 394		23 810 117

1) Aktiekapital 100 000 aktier.

Kassaflödesanalys

Tkr	2017	2016
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	6 992 985	7 161 363
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	-798 877	-809 329
Betald inkomstskatt	-254 276	-328 664
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av den löpande verksamhetens tillgångar och skulder	5 939 832	6 023 370
Förändring av den löpande verksamhetens tillgångar		
Förändring av utlåning till allmänheten	-5 885 940	-30 218 120
Förändring av derivatinstrument, netto	570 553	-244 099
Förändring av övriga tillgångar	1 318 817	18 859
Förändring av den löpande verksamhetens skulder		
Förändring av skulder till kreditinstitut	25 867 999	10 721 801
Förändring av emitterade värdepapper	-16 376 025	16 475 454
Förändring av övriga skulder	-6 128 752	-5 204 466
Kassaflöde från den löpande verksamheten	5 299 484	-2 427 201
Finansieringsverksamheten		
Amortering av efterställda skulder	-1 300 000	-1 600 000
Erhållet aktieägartillskott	-	4 700 000
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-1 300 000	3 100 000
Årets kassaflöde	3 999 484	672 799
Likvida medel vid årets början	3 274 464	2 601 665
Likvida medel vid årets slut	7 273 948	3 274 464
Förändring	3 999 484	672 799

Kommentarer till kassaflödesanalysen

Kassaflödesanalysen har upprättats i enlighet med IAS 7. Kassaflödesanalysen visar in- och utbetalningar av likvida medel under året. Nordea Hypoteks kassaflödesanalys har upprättats enligt den indirekta metoden, vilket innebär att rörelseresultatet har justerats för transaktioner som inte medfört in- och utbetalningar, som t ex avskrivningar och kreditförluster. Redovisningen av kassaflöden indelas i kategorierna löpande verksamhet och finansieringsverksamhet.

Den löpande verksamheten

Den löpande verksamheten utgörs av den huvudsakliga intäktbringande verksamheten och kassaflödet härrör huvudsakligen från rörelseresultatet, justerat för poster som inte ingår i kassaflödet samt för betalda inkomstskatter. Justering för icke kassaflödespåverkande poster innefattar:

Tkr	2017	2016
Kreditförluster	13 128	9 913
Orealiserade värdeförändringar	2 068 023	-562 167
Förändring i upplupna kostnader/intäkter och avsättningar	-925 394	-810 770
Förändring i värdeförändring på säkrade tillgångar/skulder, netto	-2 095 323	569 873
Övrigt	140 689	-16 178
Summa	-798 877	-809 329

Förändringar av den löpande verksamhetens tillgångar och skulder innefattar tillgångar och skulder som ingår i den normala affärsverksamheten, som t ex utlåning och emitterade värdepapper. Förändringar i derivatinstrument redovisas netto.

I kassaflödet från den löpande verksamheten ingår erhållen och betald ränta med följande belopp:

Tkr	2017	2016
Erhållen ränta	8 894 514	8 742 398
Betald ränta	-819 114	-1 483 137

Finansieringsverksamheten

Finansieringsverksamheten utgörs av den verksamhet som medför förändringar i eget kapital och efterställda skulder, som t ex emission/amortering av efterställda skulder.

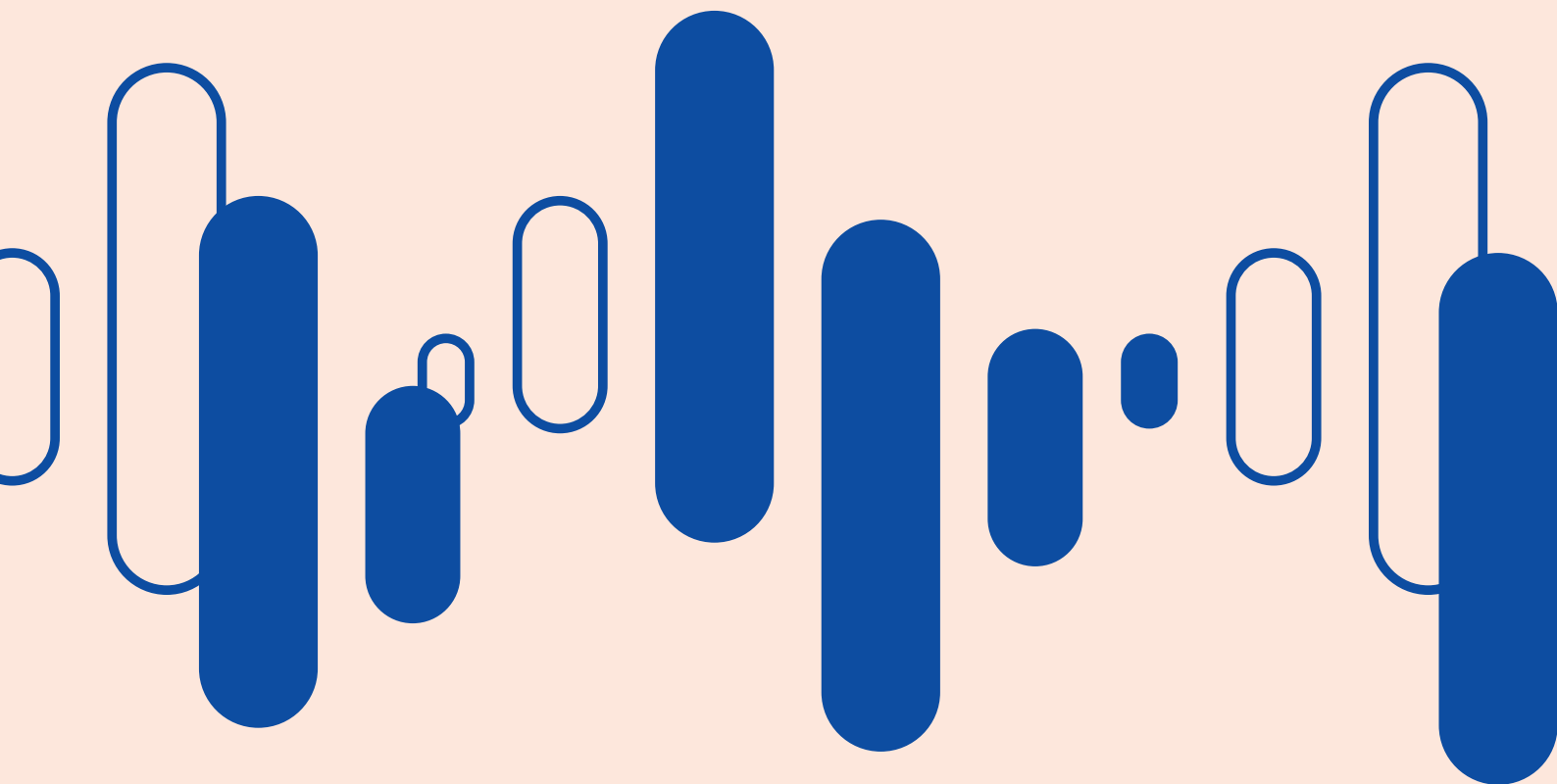
Likvida medel

Följande poster ingår i likvida medel:

Tkr	2017	2016
Utlåning till kreditinstitut, betalbar vid anfordran	7 273 948	3 274 464

Utlåning till kreditinstitut, betalbar vid anfordran utgörs av likvida tillgångar som inte representeras av obligationer och andra räntebärande värdepapper.

Noter till redovisningen

Noter till redovisningen

Innehållsförteckning

Not 1	Redovisningsprinciper	26	Not 17	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	39
Not 2	Segmentrapportering	33	Not 18	Efterställda skulder	39
Not 3	Räntenetto	35	Not 19	För egna skulder efterställda säkerheter	39
Not 4	Avgifts- och provisionsnetto	35	Not 20	Åtaganden	39
Not 5	Nettoresultat av poster till verkligt värde	35	Not 21	Kapitaltäckning	40
Not 6	Personalkostnader	36	Not 22	Klassificering av finansiella instrument	47
Not 7	Övriga administrationskostnader	37	Not 23	Tillgångar och skulder till verkligt värde	48
Not 8	Kreditförluster, netto	37	Not 24	Finansiella instrument som kvittats i balansräkningen eller omfattas av nettningsavtal	51
Not 9	Skatter	37	Not 25	Tillgångar och skulder i utländsk valuta	52
Not 10	Utlåning och osäkra lånefordringar	37	Not 26	Löptidsanalys för tillgångar och skulder	53
Not 11	Derivatinstrument och säkringsredovisning	38	Not 27	Transaktioner med närstående	55
Not 12	Övriga tillgångar	39	Not 28	Upplysningar om kreditrisk	56
Not 13	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	39	Not 29	Förslag till vinstdisposition	56
Not 14	Skulder till kreditinstitut	39	Not 30	IFRS 9	57
Not 15	Emitterade värdepapper	39			
Not 16	Övriga skulder	39			

Not 1. Redovisningsprinciper

Innehållsförteckning för Not 1

1. Grunder för presentationen	26
2. Förändrade redovisningsprinciper och presentation	26
3. Förändringar i IFRS som ännu inte tillämpats av Nordea Hypotek	26
4. Kritiska bedömningar och osäkerhet i uppskattningar	27
5. Redovisning av rörelseintäkter och nedskrivningar	28
6. Redovisning och bortbokning av finansiella instrument i balansräkningen	29
7. Omräkning av fordringar och skulder i utländsk valuta	29
8. Säkringsredovisning	29
9. Fastställande av verkligt värde på finansiella instrument	30
10. Finansiella instrument	31
11. Utlåning till allmänheten/kreditinstitut	31
12. Skatter	32
13. Ersättningar till anställda	33
14. Eget kapital	33
15. Transaktioner med närstående	33

1. Grunder för presentationen

Årsredovisningen för Nordea Hypotek AB (publ), upprättas i enlighet med Lag (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2008:25 med tillägg) samt redovisningsrekommendationen "RFR 2 Redovisning för juridiska personer" från Rådet för finansiell rapportering. Detta innebär att Nordea Hypotek AB (publ) tillämpar International Financial Reporting Standards (IFRS), godkänd av EU-kommissionen, i den mån detta är möjligt inom ramen för svensk redovisningslagstiftning, och med beaktande av den nära kopplingen mellan finansiell rapportering och beskattning.

De tilläggsupplysningar som krävs enligt ovan nämnda standarder och lagstiftning, har inkluderats i noterna, i kapitlet Risk-, likviditets- och kapitalhantering eller i andra delar av den "Finansiella rapporten".

Den 22 februari 2018 godkände styrelsen årsredovisningen som slutligt ska godkännas av ordinarie årsstämma den 12 mars 2018.

2. Förändrade redovisningsprinciper och presentation

I alla väsentliga avseenden är redovisningsprinciperna, beräkningsgrunderna och presentationen oförändrade jämfört med årsredovisningen 2016. De nya redovisningskrav som infördes under 2017 och deras inverkan på Nordea Hypoteks redovisning beskrivs nedan.

Följande nya och omarbetade standarder och tolkningar implementerades den 1 januari 2017 men har inte haft någon betydande inverkan på Nordea Hypoteks redovisning:

- Årliga förbättringar av IFRS, 2014-2016
- Årliga förbättringar av IFRS, 2015-2017
- Ändringar i IAS 12 "Redovisning av uppskjutna skattetilgångar avseende orealiserade förluster"
- Ändringar i IAS 7 "Upplysningsinitiativ"

Dessutom har ändringar gjorts i Lag (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL). Ändringarna började tillämpas av Nordea Hypotek den 1 januari

2017, men har inte haft någon betydande inverkan på Nordea Hypoteks redovisning.

Rådet för finansiell rapportering har gjort ändringar i redovisningsrekommendationen för juridiska personer genom att ge ut "RFR 2 Redovisning för juridiska personer – januari 2017". Dessa ändringar började tillämpas den 1 januari 2017, men har inte haft någon betydande inverkan på redovisningen.

3. Förändringar i IFRS som ännu inte tillämpats IFRS 9 "Finansiella instrument"

IASB har slutfört den nya standarden för finansiella instrument, IFRS 9 "Finansiella instrument". IFRS 9 omfattar klassificering och värdering, nedskrivning och generell säkringsredovisning och ersätter de befintliga kraven inom dessa områden i IAS 39. IFRS 9 träder i kraft för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2018 eller senare. Standarden har godkänts av EU-kommissionen. Tidigare tillämpning är tillåten, men Nordea Hypotek har inte tillämpat standarden i förtid. Nordea Hypotek avser inte heller att räkna om jämförelsetalen för 2017 i årsredovisningen 2018 på grund av IFRS 9.

Se not 30 IFRS för ytterligare information om inverkan av IFRS 9.

Klassificering och värdering

Enligt klassificerings- och värderingskraven i IFRS 9 ska finansiella tillgångar klassificeras som och värderas till upplupet anskaffningsvärde, verkligt värde via resultaträkningen eller verkligt värde via övrigt totalresultat. Klassificeringen av ett finansiellt instrument bestäms utifrån affärsmodellen för den portfölj som instrumentet ingår i och huruvida kassaflödena endast utgör betalning av kapitalbelopp och ränta.

För att kunna bedöma affärsmodellen har Nordea Hypotek delat in sina finansiella tillgångar i portföljer och underportföljer utifrån hur olika grupper av finansiella tillgångar förvaltas tillsammans för att uppnå ett visst affärs mål. I samband med fastställandet av rätt nivå för portföljen har hänsyn tagits till aktuell affärsområdesstruktur. Vid bedömningen av affärsmodell för respektive portfölj har Nordea Hypotek analyserat målet med de finansiella tillgångarna och exempelvis tidigare försäljningstrender och ersättning till ledningen.

Nordea Hypotek har analyserat kassaflödena från de finansiella tillgångarna per den 31 december 2017 för att fastställa om de endast utgör betalning av kapitalbelopp och ränta. Detta har gjorts genom att gruppera avtal som är homogena ur ett kassaflödesperspektiv, och slutsatserna har dragits för samtliga avtal i den gruppen.

Bedömningen av affärsmodell och analysen av huruvida kassaflödena endast utgör betalning av kapitalbelopp och ränta, enligt beskrivningen ovan, har inte resulterat i några betydande förändringar jämfört med hur de finansiella instrumenten värderas enligt IAS 39. De nya kraven kommer inte att ha någon betydande inverkan på Nordea Hypoteks kapitaltäckning, stora exponeringar, riskhantering eller alternativa resultatmått för den första tillämpningsperioden.

Nedskrivning

Nedskrivningskraven i IFRS 9 baseras på en modell för förväntade kreditförluster till skillnad från den nuvarande modellen för inträffade kreditförluster i IAS 39. Dessutom är nedskrivningskraven i IFRS 9 mer omfattande än de i IAS 39. IFRS 9 anger att alla tillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde och verkligt värde via övrigt totalresultat, liksom åtaganden utanför balansräkningen, inklusive garantier och kreditåtaganden, ska omfattas av prövningen av nedskrivningsbehovet. För närvarande beräknar inte Nordea Hypotek gruppvisa reserveringar för poster utanför balans-

Not 1. Redovisningsprinciper, forts

räkningen eller för finansiella instrument som klassificerats som tillhörande värderingskategorin Finansiella tillgångar som kan säljas.

De tillgångar vars nedskrivningsbehov ska prövas delas in i tre kategorier, beroende på graden av kreditförsämring. Kategori 1 omfattar tillgångar där det inte har skett en väsentlig ökning av kreditrisken, kategori 2 omfattar tillgångar där det skett en väsentlig ökning av kreditrisken och kategori 3 omfattar fallerade tillgångar. Tillgångar av betydande värde i kategori 3 prövas för nedskrivning på individuell nivå, medan det för tillgångar av obetydligt värde görs en gruppvis bedömning. I kategori 1 ska reserveringarna motsvara förväntade kreditförluster under kommande 12 månader. I kategori 2 och 3 ska reserveringarna motsvara förväntade kreditförluster under hela den återstående löptiden.

En viktig del som påverkar storleken på avsättningarna enligt IFRS 9 är den utlösande faktorn för överföring av en tillgång från kategori 1 till kategori 2. För tillgångar som innehas vid övergången har Nordea Hypotek beslutat att använda förändring i interna rating- och scoringuppgifter för att fastställa om det skett en väsentlig ökning i kreditrisk eller inte. För tillgångar som tillkommer efter övergången kommer förändringar i sannolikheten för fallissemang (PD) för den återstående löptiden att användas som den utlösande faktorn. Nordea Hypotek har dragit slutsatsen att det inte är möjligt att beräkna PD vid kreditgivningen för den återstående löptiden utan oskäliga kostnader eller arbetsinsatser och utan bedömningar i efterhand av tillgångar som redan redovisas i balansräkningen vid övergången. För tillgångar som bedöms utifrån PD för den återstående löptiden har Nordea Hypotek beslutat att använda en blandning av absoluta och relativa förändringar i PD som kriterium för överföringen. Dessutom kommer kunder som omfattas av förmildrande åtgärder och kunder som är mer än 30 dagar sena med sina betalningar också att överföras till kategori 2.

I Nordea Hypoteks befintliga modell för beräkning av gruppvisa reserveringar definieras en förlusthändelse som ett stegs försämring i låntagarens rating/scoring medan den utlösande händelse som flyttar en post från kategori 1 till kategori 2 enligt IFRS9 kommer kräva flera stegs försämring.

Reserveringarna enligt IFRS 9 kommer att beräknas som exponeringen vid fallissemang gånger sannolikheten för fallissemang gånger förlusten i händelse av fallissemang. För tillgångar i kategori 1 baseras beräkningen endast på de kommande 12 månaderna, medan den för tillgångar i kategori 2 baseras på tillgångens förväntade löptid.

För tillgångar där det har skett en väsentlig ökning av kreditrisken har Nordea Hypotek i dagsläget reserveringar motsvarande de förluster som beräknas uppkomma under perioden mellan dagen för förlusthändelsen och dagen då den identifieras individuellt den så kallade uppkomstperioden, medan IFRS 9 kommer att kräva reserveringar motsvarande förväntade kreditförluster under hela den återstående löptiden.

Vid beräkningen av förluster under den återstående löptiden enligt IFRS 9, inklusive kategoriindelningen, ska beräkningen baseras på sannolikhetsviktad, framåtblickande information. Nordea Hypotek har beslutat att använda tre makroekonomiska scenarier för att ta hänsyn till de icke-linjära aspekterna av förväntade kreditförluster. De olika scenarierna används för att justera de aktuella parametrarna för beräkning av förväntade kreditförluster, och ett sannolikhetsviktat genomsnitt av de förväntade förlusterna enligt respektive scenario redovisas som reserveringar.

Den kvantitativa effekten av de nya nedskrivningskraven på summa reserver, är en minskning med 14 mkr. Eget kapital ökar med 11 mkr efter skatt. Påverkan på kärnprimärkapitalrelationen efter justering av avdrag för förväntade förlustbe-

lopp och före övergångsreglerna, är oväsentlig. Stora exponering påverkas inte materiellt.

Beräkningen av nedskrivningsbehovet enligt IFRS 9 kommer att kräva mer erfarenhetsmässiga kreditbedömningar av de rapporterade enheterna än vad som krävs enligt IAS 39 idag, vilket innebär en högre grad av subjektiv bedömning. Användandet av framåtblickande information ökar komplexiteten och gör reserveringar mer beroende av ledningens syn på de ekonomiska utsikterna. Beräkningen av nedskrivningsbehovet enligt IFRS 9 förväntas bli mer volatil och mer konjunkturkänslig jämfört med beräkningen enligt IAS 39, främst till följd av den höga graden av subjektiv bedömning i framtidsscenarierna.

Säkringsredovisning

Den största förändringen av kraven avseende generell säkringsredovisning är att standarden gör säkringsredovisningen mer anpassad till riskhanteringen. Eftersom Nordea Hypotek i allmänhet använder portföljsäkkring bedömer Nordea Hypotek att de nya kraven inte får någon betydande inverkan på Nordeas Hypoteks redovisning, kapitaltäckning, stora exponeringar, riskhantering eller alternativa resultatmått för den första tillämpningsperioden. Nordea Hypoteks kommer att fortsätta tillämpa kraven på säkringsredovisning enligt IAS 39 även efter införandet av IFRS 9.

IFRS 15 "Intäkter från avtal med kunder"

IASB publicerade 2014 den nya standarden IFRS 15 "Intäkter från avtal med kunder". Förtydliganden av den här standarden publicerades i april 2016. Den nya standarden beskriver en enda heltäckande redovisningsmodell för intäkter från kundkontrakt och ersätter nuvarande standarder och tolkningar för intäktsredovisning i IFRS, till exempel IAS 18 "Intäkter". Standarden gäller inte för finansiella instrument, försäkringsavtal eller leasingavtal.

Den nya standarden ska tillämpas för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2018 eller senare, men får tillämpas tidigare. Standarden och dess förtydliganden har godkänts av EU-kommissionen. Nordea Hypotek har inte tillämpat standarden i förtid.

Standarden kommer inte att få någon inverkan på Nordea Hypoteks redovisning, kapitaltäckning eller stora exponeringar när den tillämpas första gången.

4. Kritiska bedömningar och osäkerhet i uppskattningar

För att upprätta årsredovisning i enlighet med god redovisningssed måste ledningen i vissa fall använda sig av bedömningar och uppskattningar. Det faktiska utfallet kan senare i viss mån avvika från de uppskattningar och antaganden som gjorts. I detta avsnitt beskriver Nordea Hypotek:

- Källorna till osäkerhet i uppskattningar vid rapportperiodens slut som innebär en betydande risk för en väsentlig justering av de redovisade värdena för tillgångar och skulder under nästkommande räkenskapsår och
- Bedömningar som vid tillämpningen av redovisningsprinciper (utöver de som innefattar uppskattningar) har störst inverkan på de redovisade beloppen i de finansiella rapporterna.

Kritiska bedömningar och uppskattningar är främst hänförliga till:

- Värdering till verkligt värde av vissa finansiella instrument.
- Prövning av nedskrivningsbehov för utlåning till allmänheten/kreditinstitut.
- Effektivitetstest av kassaflödessäkringar.

Not 1. Redovisningsprinciper, forts

Värdering till verkligt värde av vissa finansiella instrument

Kritiska bedömningar med betydande inverkan på de redovisade beloppen för finansiella instrument görs i samband med fastställande av verkligt värde för OTC-derivat och andra finansiella instrument som saknar noterade kurser eller nyligen observerade marknadspriser. Dessa bedömningar omfattar följande:

- Val av värderingstekniker.
- Bedömning av när noterade priser inte motsvarar verkligt värde (bland annat bedömning av om marknaden är aktiv).
- Val av metod för att justera verkligt värde för att beakta relevanta riskfaktorer såsom kreditrisk, modellrisk och likviditetsrisk.
- Bedömning av vilka marknadsparametrar som är observerbara.

Fastställande av verkligt värde på finansiella instrument som saknar noterade kurser eller nyligen observerbara marknadspriser är förenat med hög grad av osäkerhet i uppskattningarna. Denna osäkerhet härrör huvudsakligen från den bedömning som ledningen gör när de:

- Väljer en lämplig diskonteringsränta för instrumentet och
- Fastställer den förväntade tidpunkten för framtida kassaflöden från instrumentet.

I samtliga fall grundas besluten på en professionell bedömning i enlighet med Nordea Hypoteks redovisnings- och värderingsprinciper.

Se även avsnitt 9 "Fastställande av verkligt värde på finansiella instrument" och not 23 "Tillgångar och skulder till verkligt värde".

Prövning av nedskrivningsbehov för utlåning till allmänheten/kreditinstitut

Ledningen måste göra kritiska bedömningar och uppskattningar vid beräkningen av reserveringar för osäkra lånefordringar, såväl individuellt som kollektivt värderade lånefordringar.

Det område som ställer högst krav på bedömningar är beräkningen av gruppvisa reserveringar för osäkra lånefordringar. Vid kollektiv prövning av nedskrivningsbehov för en grupp av lånefordringar är en kritisk bedömning att identifiera de händelser och/eller observerbara data som har gett upphov till kreditförluster inom gruppen av lånefordringar. Nordea Hypotek bevakar kreditportföljen via ratingändringar, och en förlusthändelse är en händelse som leder till försämrade rating. Bedömningen av nuvärdet av de kassaflöden som kunderna i gruppen av lånefordringar genererar är också förenad med osäkerhet i uppskattningarna. Bland annat används historiska data för sannolikheten för fallissemang och förlust vid fallissemang, kompletterat med erfarenhetsmässig justering av dessa data till den aktuella situationen.

Se även avsnitt 11 "Utlåning till allmänheten/kreditinstitut" och not 10 "Utlåning och osäkra lånefordringar".

Effektivitetstest av kassaflödessäkringar

De säkringsinstrument som används när Nordea Hypotek tillämpar kassaflödessäkring är huvudsakligen valutaränteswappar, vilka alltid redovisas till verkligt värde. Valutakomponenten hanteras som en kassaflödessäkring av valutarisk och räntekomponenten som en verkligt värdesäkring av ränterisk. Vid mätningen av effektiviteten i dessa kassaflödessäkringar används den hypotetiska derivatmetoden vilket innebär att förändringen i en perfekt hypotetisk swap anses motsvara nuvärdet av den ackumulerade förändringen i förväntade framtida kassaflöden för den säkrade transaktionen

(valutakomponenten). Fastställandet av egenskaper för den perfekta hypotetiska swappen kräver kritiska bedömningar.

Nordea Hypoteks redovisningsprinciper för kassaflödessäkringar beskrivs i avsnitt 8 "Säkringsredovisning".

5. Redovisning av rörelseintäkter och nedskrivningar Räntenetto

Ränteintäkter och räntekostnader beräknas och redovisas med tillämpning av effektivräntemetoden eller, om så anses lämpligt, med tillämpning av en metod som resulterar i en ränteintäkt eller räntekostnad som utgör en rimlig uppskattning av vad en beräkning grundad på effektivräntemetoden skulle ge. Effektivräntan innefattar avgifter som anses vara en integrerad del av effektivräntan för ett finansiellt instrument (vanligen avgifter erhållna för kompensation för risk). Effektivräntan motsvarar den ränta som används för att diskontera avtalsenliga framtida kassaflöden till redovisat värde på den finansiella tillgången eller skulden.

Ränteintäkter och räntekostnader från finansiella instrument klassificeras med nedanstående undantag som "Räntenetto".

Räntekomponenten i valutaswappar, och räntan som betalas och erhålls i ränteswappar samt förändringar i upplupen ränta, klassificeras som "Nettoresultat av poster till verkligt värde", med undantag för derivat som innehas i säkringssyfte samt ekonomiska säkringar av Nordea Hypoteks upplåning, där sådana komponenter klassificeras som "Räntenetto".

Avgifts- och provisionsnetto

Nordea Hypotek har provisionsintäkter från tjänster relaterade till utlåningen till kunder. Provisionsintäkter och provisionskostnader är normalt transaktionsbaserade och redovisas i den period då tjänsterna tillhandahålls respektive erhålls.

Nettoresultat av poster till verkligt värde

Realiserade och orealiserade vinster och förluster på finansiella instrument värderade till verkligt värde via resultaträkningen redovisas under posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

Realiserade och orealiserade vinster och förluster härstammar från:

- Räntebärande värdepapper och andra ränterelaterade instrument.
- Valutakursförändringar.
- Övriga finansiella instrument.

Den ineffektiva delen av säkringar av kassaflöden redovisas under "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

Även realiserade vinster och förluster på finansiella instrument som värderats till upplupet anskaffningsvärde, t ex erhållen ränteskillnadsersättning och realiserade vinster/förluster på återköp av egna skulder redovisas under "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

Kreditförluster, netto

Nedskrivningar avseende finansiella tillgångar som klassificeras som tillhörande kategorin Lånefordringar och kundfordringar (se avsnitt 10 "Finansiella instrument") på balansräkningen "Utlåning till kreditinstitut" och "Utlåning till allmänheten" redovisas som "Kreditförluster, netto". Förlusterna redovisas med avdrag för eventuella säkerheter eller andra kreditförstärkningar. Redovisningsprinciperna för beräkningen av nedskrivning av lån finns i avsnitt 11 "Utlåning till allmänheten/kreditinstitut".

Motparts-förluster hänförliga till finansiella tillgångar klassificeras som tillhörande kategorin Finansiella tillgångar vär-

Not 1. Redovisningsprinciper, forts

derade till verkligt värde via resultaträkningen, redovisas under "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

6. Redovisning och bortbokning av finansiella instrument i balansräkningen

Affärsdagsredovisning tillämpas vid redovisning och bortbokning (omklassificering till posterna "Övriga tillgångar" eller "Övriga skulder" i balansräkningen mellan affärsdagen och avvecklingsdagen) av derivatinstrument, emitterade värdepapper och avistatransaktioner i utländsk valuta. Övriga finansiella instrument redovisas i balansräkningen på likviddagen.

Finansiella tillgångar, andra än de för vilka affärsredovisning tillämpas, bokas bort från balansräkningen när den avtalsenliga rätten till kassaflödet från den finansiella tillgången upphör att gälla eller överförs till annan part. Rätten till kassaflödet upphör att gälla eller överförs vanligen när motparten har uppfyllt sin del av avtalet genom att t ex betala tillbaka ett lån till Nordea Hypotek, dvs på likviddagen.

I vissa fall genomförs transaktioner där Nordea Hypotek överför tillgångar som redovisas i balansräkningen, men samtidigt behåller antingen hela eller delar av riskerna och rättigheterna förknippade med de överförda tillgångarna.

Om alla eller i stort sett alla risker och rättigheter behålls, bokas inte de överförda tillgångarna bort från balansräkningen. Om Nordea Hypoteks motpart kan sälja eller pantsätta de överförda tillgångarna på nytt, omklassificeras tillgångarna i balansräkningen till "Pantsatta finansiella instrument". Överföring av tillgångar med bibehållande av alla risker och rättigheter omfattar omvända återköpsavtal.

Finansiella skulder bokas bort från balansräkningen när de upphör. Normalt sker detta när Nordea Hypotek fullgör sin del av avtalet, dvs på likviddagen. Finansiella skulder där affärsdagsredovisning tillämpas omklassificeras normalt till "Övriga skulder" i balansräkningen på affärsdagen.

För ytterligare information, se avsnitt 10 "Finansiella instrument" (Omvända återköpsavtal).

7. Omräkning av fordringar och skulder i utländsk valuta

Funktionell valuta och rapporteringsvaluta i Nordea Hypotek är svenska kronor (SEK).

Utländsk valuta definieras som annan valuta än enhetens funktionella valuta. Transaktioner i utländsk valuta redovisas till transaktionsdagens kurs. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta omräknas till balansdagens kurs.

Valutakursdifferenser som uppkommer vid reglering av transaktioner till kurser som avviker från dem på transaktionsdagen, liksom orealiserade omräkningsdifferenser på ej reglerade monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta, redovisas i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

8. Säkringsredovisning

Nordea Hypotek tillämpar EU:s "carve out"-version av IAS 39 för portföljsäkringar av både tillgångar och skulder. EU:s carve out avseende makrosäkring möjliggör att en grupp av derivat (eller andelar därav) kan kombineras och användas som säkringsinstrument vilket eliminerar några av begränsningarna med verkligt värde avseende säkring av inlåning och strategier för undersäkringar.

Nordea Hypotek tillämpar säkringsredovisning för att uppnå en symmetrisk redovisningsmässig behandling av förändringarna i verkligt värde för den säkrade posten och förändringar i verkligt värde för säkringsinstrumentet, samt för att risksäkra exponeringen för variationer i framtida kassaflöden.

Det finns det tre typer av säkringsredovisning:

- Säkring av verkligt värde.
- Kassaflödessäkring.
- Säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet.

Säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet förekommer inte i Nordea Hypotek.

Säkring av verkligt värde

Säkring av verkligt värde tillämpas när derivat används för att risksäkra förändringar i verkligt värde på en redovisad tillgång eller skuld hänförlig till en specifik risk. Risker för förändringar i verkligt värde på tillgångar och skulder i Nordea Hypoteks finansiella rapporter härrör huvudsakligen från lån, värdepapper och upplåning med fast ränta, vilket ger upphov till ränterisk. Förändringar i verkligt värde på derivat liksom förändringar i verkligt värde på den säkrade posten, hänförliga till de risker som säkras, redovisas separat i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde". Om säkringen är effektiv tar de båda förändringarna i verkligt värde i stort ut varandra, vilket innebär att nettoresultatet i det närmaste är noll. Förändringarna i verkligt värde på den säkrade posten, hänförliga till riskerna säkrade med derivatinstrumentet, avspeglas i en justering av den säkrade postens redovisade värde som också redovisas i resultaträkningen. Förändringen i verkligt värde på den räntesäkrade posten i en säkringsportfölj redovisas, i de fall den redovisas till upplupet anskaffningsvärde, i balansräkningen separat från portföljen under posten "Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer".

I Nordea Hypotek tillämpas säkring av verkligt värde huvudsakligen på portföljbasis. Eventuell ineffektiv del av säkringen redovisas i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

Säkrade poster

En säkrad post i en säkring av verkligt värde kan vara en redovisad enskild tillgång eller skuld, ett oredovisat fast åtagande eller en del därav. Den säkrade posten kan också vara en grupp av tillgångar, skulder eller fasta åtaganden med likartade riskegenskaper. Säkrade poster utgörs i Nordea Hypotek av både enskilda tillgångar eller skulder och portföljer av tillgångar och/eller skulder.

Säkringsinstrument

De säkringsinstrument som används i Nordea Hypotek är ränteswappar och valutaränteswappar, vilka alltid redovisas till verkligt värde. Upplåning i utländsk valuta används endast som säkringsinstrument vid säkring av valutarisk.

Kassaflödessäkring

Kassaflödessäkring kan tillämpas för säkring av exponering för variationer i framtida räntebetalningar på instrument med rörlig ränta och för säkring av valutaexponeringar. Den del av vinsten eller förlusten på säkringsinstrumentet som bedöms vara en effektiv säkring redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i fonden för verkligt värde under eget kapital. Den ineffektiva delen av vinsten eller förlusten på säkringsinstrumentet omklassificeras till resultaträkningen under posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

Vinster eller förluster för säkringsinstrument som redovisas i fonden för verkligt värde under eget kapital via övrigt totalresultat omklassificeras och redovisas i resultaträkningen i samma period som den säkrade posten påverkar resultaträkningen, normalt i den period när ränteintäkter eller räntekostnaden redovisas.

Not 1. Redovisningsprinciper, forts

Säkrade poster

En säkrad post i en kassaflödessäkkring kan vara högst sannolika kassaflöden från redovisade, eller framtida, tillgångar eller skulder som löper med rörlig ränta. Nordea Hypotek tillämpar kassaflödessäkkring vid säkring av valutarisk i framtida betalningar av ränta och kapitalbelopp i utländsk valuta.

Säkringsinstrument

De säkringsinstrument som används i Nordea Hypotek är huvudsakligen valutaränteswappar, vilka alltid redovisas till verkligt värde, där valutakomponenten hanteras som en kassaflödessäkkring av valutarisk och räntekomponenten som en säkring av verkligt värde av ränterisk. Vid säkring av ränterisk i utlåning med rörlig ränta använder Nordea Hypotek ränteswappar som säkringsinstrument, vilka alltid redovisas till verkligt värde.

Säkringens effektivitet

För att få tillämpa säkringsredovisning krävs att säkringen har en hög effektivitet. En säkring anses ha detta om det vid ingåendet och under säkringens hela löptid kan förväntas att förändringar i verkligt värde på den säkrade posten, med avseende på den säkrade risken, väsentligen neutraliseras av förändringar i verkligt värde på säkringsinstrumentet. Utfallet ska ligga inom intervallet 80–125 procent.

Vid bedömning i efterhand av säkringens effektivitet värderar Nordea Hypotek säkringsinstrumentet till verkligt värde och jämför förändringen av detta värde med förändringen av verkligt värde på den säkrade posten. Mätning av effektiviteten görs på kumulativ basis. Vid mätningen av effektiviteten i kassaflödessäkkringar används den hypotetiska derivatmetoden, vilket innebär att förändringen i en perfekt hypotetisk swap anses motsvara nuvärdet av den ackumulerade förändringen i förväntade framtida kassaflöden för den säkrade transaktionen (valutakomponenten).

Om säkringsförhållandet inte uppfyller kraven upphör säkringsredovisningen. För säkringar av verkligt värde omklassificeras säkringsinstrumentet till ett handelsderivat och förändringen i verkligt värde på den säkrade posten, fram till den tidpunkt då säkringsförhållandet avslutas, resultatförs linjärt över den säkrade postens återstående löptid.

För kassaflödessäkkringar redovisas förändringar i det realiserade värdet på säkringsinstrumentet i resultaträkningen från och med det senaste tillfället då säkringen bedömdes vara effektiv. Den ackumulerade vinsten eller förlusten på säkringsinstrumentet, som sedan den period då säkringen bedömdes vara effektiv har redovisats i fonden för verkligt värde under eget kapital via övrigt totalresultat, omklassificeras från eget kapital till "Nettoresultat av poster till verkligt värde" i resultaträkningen om den förväntade transaktionen inte längre väntas inträffa. Om den förväntade transaktionen inte längre är högst sannolik, men ändå förväntas kunna inträffa, så kvarstår den ackumulerade vinsten eller förlusten på säkringsinstrumentet, som sedan den period då säkringen bedömdes vara effektiv har redovisats under övrigt totalresultat, i övrigt totalresultat till dess transaktionen inte längre förväntas inträffa.

9. Fastställande av verkligt värde på finansiella instrument

Finansiella tillgångar och skulder som klassificeras som tillhörande kategorierna Finansiella tillgångar/skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen (inklusive derivatinstrument) redovisas till verkligt värde i balansräkningen.

Förändringarna i verkligt värde redovisas i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

Verkligt värde definieras som det pris som vid värderings-tidpunkten skulle erhållas vid försäljning av en tillgång eller betalas vid överlåtelse av en skuld i en ordnad transaktion mellan marknadsaktörer under aktuella marknadsförhållanden på tillgångens eller skuldens huvudmarknad, eller, om en huvudmarknad saknas, på tillgångens eller skuldens mest fördelaktiga marknad.

Det bästa beviset på verkligt värde är förekomsten av publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad och när sådana förekommer används de vid värderingen av finansiella tillgångar och finansiella skulder. En aktiv marknad för en tillgång eller skuld är en marknad där transaktioner för tillgången eller skulden inträffar tillräckligt ofta och med tillräcklig volym för att ge löpande prisinformation. Den absoluta nivån av likviditet och volym som krävs för att marknaden ska anses vara aktiv varierar med klasserna av instrument. För vissa klasser föreligger låg prisvolatilitet, även för de instrument inom de klasser där handelsfrekvensen är hög. För instrument i sådana klasser är likviditetskraven lägre och därmed är åldersgränsen för priserna som används för att fastställa verkligt värde högre.

Om marknader är aktiva eller inte aktiva bedöms regelbundet. Handelsfrekvensen och volymen övervakas dagligen.

Om noterade priser för ett finansiellt instrument inte representerar faktiska och regelbundet förekommande marknads-transaktioner eller om noterade priser inte finns tillgängliga, fastställs det verkliga värdet med hjälp av lämplig värderingsmetod. Värderingsmetodens lämplighet, inklusive en bedömning av om noterade priser eller teoretiska priser ska användas, övervakas regelbundet.

Värderingsmetoderna kan variera från enkel analys av diskonterade kassaflöden till komplexa optionsvärderingsmodeller. Värderingsmodellerna har utformats så att observerbara marknadspriser och kurser används som indata i förekommande fall, men även ej observerbara modellparametrar kan användas. Värderingsteknikens lämplighet bedöms genom att mäta dess förmåga att träffa marknadspriser. Detta görs genom att jämföra beräknade priser med relevant jämförelsedata, t ex börskurser, motpartens värderingar eller konsensuspriser.

Nordea Hypotek använder till övervägande del värderingsmetoder för att fastställa verkligt värde på derivatinstrument (OTC-derivat).

För finansiella instrument där verkligt värde uppskattas med hjälp av en värderingsmetod undersöks om de variabler som använts i värderingsmodellen till övervägande del baseras på data från observerbara marknader. Med data från observerbara marknader avser Nordea Hypotek data som kan inhämtas från allmänt tillgängliga externa källor och som bedöms utgöra realistiska marknadspriser.

Vid användning av ej observerbara data, som har en betydande inverkan på värderingen, kan instrumentet vid första redovisningstillfället inte redovisas till det verkliga värdet som beräknats via värderingsmetoden, och eventuella initiala vinster periodiseras därför i resultaträkningen över instrumentets löptid. De initiala vinsterna redovisas därefter direkt i resultaträkningen i det fall ej observerbara data blir observerbara.

En uppdelning av det verkliga värdet för finansiella instrument som tagits fram med hjälp av noterade priser på en aktiv marknad för samma instrument (nivå 1), värderingsmetod som använder observerbara data (nivå 2) och värderings-

Not 1. Redovisningsprinciper, forts

metod som använder ej observerbara data (nivå 3) finns i not 23 "Tillgångar och skulder till verkligt värde".

Värderingsmodellerna som Nordea Hypotek använder överensstämmer med accepterade ekonomiska metoder för prissättning av finansiella instrument och tar hänsyn till alla faktorer som marknadsaktörer skulle beakta vid prissättning.

Varje ny värderingsmodell godkänns av modellriskkommittén (Model Risk Committee) och alla modeller granskas regelbundet.

Mer information finns i not 23 "Tillgångar och skulder till verkligt värde".

10. Finansiella instrument

Klassificering av finansiella instrument

Finansiella tillgångar klassificeras som tillhörande kategorin Lånefordringar och kundfordringar och finansiella skulder klassificeras som tillhörande kategorin Övriga finansiella skulder. Dessutom innehar Nordea Hypotek derivatinstrument för säkringsredovisning.

Alla finansiella tillgångar och skulder redovisas till verkligt värde vid första redovisningstillfället.

Klassificeringen av finansiella instrument i olika kategorier utgör grunden för hur varje finansiellt instrument värderas i balansräkningen och hur förändringen i dess värde redovisas. I not 22 "Klassificering av finansiella instrument" presenteras vilka olika kategorier de finansiella instrumenten i Nordea Hypoteks balansräkning tillhör.

Lånefordringar och kundfordringar

Låne- och kundfordringar utgör finansiella tillgångar som inte är derivat, med fasta eller fastställbara betalningar, och som inte är noterade på en aktiv marknad. Dessa tillgångar jämte osäkra lånefordringar beskrivs närmare i avsnitt 11 "Utlåning till allmänheten/kreditinstitut".

Övriga finansiella skulder

Övriga finansiella skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde. Räntor från Övriga finansiella skulder redovisas i resultaträkningen under posten "Räntekostnader".

Omvända återköpsavtal

Värdepapper som har mottagits enligt omvända återköpsavtal redovisas inte i balansräkningen. Om motparten har rätt att sälja vidare eller pantsätta värdepappren på nytt, redovisas dessa i balansräkningen som "Pantsatta finansiella instrument".

Likvida medel som har lämnats enligt omvända återköpsavtal redovisas i balansräkningen som "Utlåning till kreditinstitut" eller som "Utlåning till allmänheten".

Derivatinstrument

Samtliga derivat redovisas i balansräkningen och värderas till verkligt värde. Derivat med positiva verkliga värden, inklusive upplupen ränta, redovisas som tillgångar under posten "Derivatinstrument". Derivat med negativa verkliga värden, inklusive upplupen ränta, redovisas på skuldsidan under posten "Derivatinstrument".

Realiserade och orealiserade vinster och förluster på derivat redovisas i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

Kvittning av finansiella tillgångar och skulder

Nordea Hypotek kvittar finansiella tillgångar och skulder i balansräkningen om en legal rätt till kvittning föreligger, i den

löpande verksamheten och i händelse av konkurs, om avsikten är att nettoreglera posterna eller avyttra tillgången samtidigt som skulden regleras. Detta uppnås vanligen genom de centrala motparter för clearing som Nordea Hypotek har avtal med.

Börsnoterade derivat bokas bort från balansräkningen på daglig basis när likvid betalas eller erhålls och instrumentet justeras till rådande marknadsvillkor.

Emitterade skuld- och eget kapital-instrument

Ett finansiellt instrument emitterat av Nordea Hypotek klassificeras antingen som en finansiell skuld eller som eget kapital. Emitterade finansiella instrument klassificeras som en finansiell skuld om avtalsförhållandena innebär att Nordea Hypotek har en befintlig förpliktelse att antingen erlagga kontanter eller annan finansiell tillgång, eller ett variabelt antal egna kapital-instrument, till innehavaren av instrumentet. Om så inte är fallet är instrumentet vanligtvis ett eget kapitalinstrument och klassificeras som eget kapital, med avdrag för transaktionskostnader. För finansiella instrument som innehåller både en skuld- och en eget kapitalandel, redovisas dessa delar separat.

11. Utlåning till allmänheten/kreditinstitut

Finansiella instrument som klassificeras som "Utlåning till allmänheten/kreditinstitut" och som tillhörande kategorin Lånefordringar och kundfordringar värderas till upplupet anskaffningsvärde (se även avsnitt 6 "Redovisning och bortbokning av finansiella instrument i balansräkningen" samt not 22 "Klassificering av finansiella instrument").

Nordea Hypotek bevakar utlåningen på det sätt som beskrivs i kapitlet "Risk-, likviditets- och kapitalhantering". Lån hänförliga till enskilda kunder eller grupper av kunder identifieras som osäkra om objektiva belägg vid en prövning av nedskrivningsbehovet tyder på en förlust.

Prövning av nedskrivningsbehov för individuellt värderade lån

Nordea Hypotek prövar nedskrivningsbehovet för alla lånefordringar individuellt. Syftet med dessa prövningar är att ta reda på om det finns ett nedskrivningsbehov. Som ett första steg kontrollerar Nordea Hypotek om det finns indikationer på nedskrivningsbehov (förlusthändelse) och om dessa i så fall kan betraktas som objektiva belägg för nedskrivningsbehov. Mer information om identifiering av förlusthändelser finns i avsnittet "Risk-, likviditets- och kapitalhantering".

Lånefordringar som individuellt inte bedöms ha något nedskrivningsbehov överförs till en grupp av lånefordringar med likartade riskegenskaper för en kollektiv prövning av nedskrivningsbehovet.

Prövning av nedskrivningsbehov för kollektivt värderade lån

För lån som inte är individuellt nedskrivna görs en kollektiv bedömning av nedskrivningsbehovet. Dessa lån grupperas utifrån likartade riskegenskaper som är indikativa för låntagarnas förmåga att återbetala utestående fordringar i enlighet med avtalsvillkoren. Nordea Hypotek bevakar kreditportföljen via ratingändringar, kreditprocessen och årsföredragningar samt genom kvartalsvisa riskgranskningar. Genom dessa processer identifierar Nordea Hypotek förlusthändelser som gett upphov till kreditförluster inom gruppen av lånefordringar. En förlusthändelse är en händelse som leder till en försämring i förväntat framtida kassaflöde. Endast förlusthändelser som inträffat fram till rapporteringsdagen ingår i

Not 1. Redovisningsprinciper, forts

bedömningen av nedskrivningsbehovet för gruppen av lånefordringar.

Målet med den gruppvisa bedömningen är att pröva om en avsättning måste göras till följd av en inträffad förlusthändelse som ännu inte identifierats på individuell nivå. Perioden mellan dagen för förlusthändelsen och dagen då den identifieras individuellt kallas för uppkomstperiod (emergence period). Nedskrivningsbehovet är kopplat till gruppen av lånefordringar tills kreditförlusterna har identifierats individuellt. Identifieringen sker genom att kunden faktiskt fallerat eller genom andra indikatorer.

För företagskunder använder Nordea Hypotek det befintliga ratingsystemet som grund för bedömning av kreditrisk. Risker för att kunder ska falla i en ratingklass beräknas med hjälp av historiska data för denna sannolikhet. Dessa lånefordringar bedöms och grupperas huvudsakligen utifrån typ av bransch och/eller känslighet för vissa makroekonomiska parametrar.

Individer och mindre företag följs upp genom att använda scoring-modeller. Dessa baseras primärt på historiska data, såsom falleringsnivåer och förluster i samband med att en kund fallerar, samt ledningens erfarenhet. Rating och scoring-modeller beskrivs i mer detalj i det separata avsnittet Risk-, likviditets- och kapitalhantering.

Kreditförluster

Om redovisat värde på lånet är högre än summan av nuvärdet av beräknade kassaflöden (diskonterade med den ursprungliga effektiva räntan), inklusive verkligt värde för säkerheter, utgör skillnaden ett nedskrivningsbehov.

För lånefordringar med betydande värde där ett individuellt nedskrivningsbehov har identifierats beräknas nedskrivningsbeloppet på individuell nivå.

För lånefordringar som inte är betydande där ett individuellt nedskrivningsbehov har identifierats och för lånefordringar där något sådant behov inte har identifierats beräknas nedskrivningsbeloppet utifrån en portföljbaserad bedömning av förväntade framtida kassaflöden.

Om nedskrivningen inte anses vara definitiv redovisas den på ett reserveringskonto som visar de ackumulerade nedskrivningarna. Förändringar i kreditrisken och de ackumulerade nedskrivningarna redovisas som förändringar på reserveringskontot och som "Kreditförluster netto" i resultaträkningen. Se även avsnitt 5 "Redovisning av rörelseintäkter och kreditförluster".

Om nedskrivningen anses vara definitiv redovisas den som en konstaterad kreditförlust och värdet på lånet jämte tillhörande reservering för kreditförluster tas bort från balansräkningen. En nedskrivning anses vara definitiv när konkursansökan inges mot låntagaren och konkursförvaltaren har presenterat den ekonomiska utgången av konkursförandet, eller när Nordea Hypotek efterskänker sina fordringar genom rekonstruktion på antingen rättslig eller frivillig grund eller när Nordea Hypotek av andra skäl bedömer återvinning av fordran som osannolik.

Diskonteringsränta

Diskonteringsräntan som används för värdering av osäkra lånefordringar motsvarar den ursprungliga effektiva räntan för lån hänförliga till en enskild kund och, i förekommande fall, till en grupp av lånefordringar.

Om så anses lämpligt kan diskonteringsräntan beräknas med en metod som resulterar i en nedskrivning som utgör en rimlig uppskattning av vad en beräkning grundad på effektivräntemetoden skulle ge.

Omstrukturerade lånefordringar

Med en omstrukturerad lånefordran avses i detta sammanhang en lånefordran där Nordea Hypotek har beviljat låntagaren eftergifter till följd av dennes försämrade finansiella situation och där dessa eftergifter har gett upphov till en kreditförlust för Nordea Hypotek. Efter en omstrukturering betraktas lånefordran vanligen inte längre som osäker om åtagandena fullföljs i enlighet med de nya villkoren. Eftergifter som har beviljats i samband med omstruktureringen betraktas som konstaterade kreditförluster såvida inte Nordea Hypotek har behållit rätten att återvinna de uppkomna kreditförlusterna. I det fall en återvinning sker redovisas betalningen som en återvinning av kreditförluster.

12. Skatter

Inkomstskatt omfattar aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatten redovisas i resultaträkningen, såvida den inte avser poster som förs mot övrigt totalresultat eller direkt mot eget kapital. I dessa fall förs även skatten mot övrigt totalresultat respektive eget kapital.

Aktuell skatt är den förväntade skattekostnaden på årets beskattningsbara inkomst, beräknad enligt beslutade eller i praktiken beslutade skattesatser per balansdagen, jämte justering av aktuell skatt från tidigare år.

Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder redovisas, i enlighet med balansräkningsmetoden, för temporära skillnader mellan redovisade respektive skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Uppskjutna skattefordringar redovisas för outnyttjade skattemässiga förluster och skatteavdrag.

Uppskjuten skatt beräknas enligt de skattesatser som väntas gälla för de temporära skillnaderna när de återförs, med utgångspunkt från antagna eller i praktiken antagna lagar per balansdagen. Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder diskonteras inte. Uppskjutna skattefordringar redovisas i den utsträckning det är sannolikt att framtida beskattningsbar vinst kommer att finnas tillgänglig, mot vilken temporära skillnader, balanserade skattemässiga underskott och outnyttjade skatteavdrag kan utnyttjas. Uppskjutna skattefordringar granskas varje balansdag och minskas i den mån det inte längre är sannolikt att avdragsrätten kan utnyttjas.

Aktuella skattefordringar och skatteskulder kvittas när lagstadgad rätt till kvittning föreligger, och Nordea Hypotek avser att antingen nettoreglera dessa skatteposter eller återvinna skattefordran samtidigt som skatteskulden regleras. Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder kvittas generellt i den mån detta är tillåtet för aktuella skattefordringar och skatteskulder.

Not 1. Redovisningsprinciper, forts

13. Ersättning till anställda

All form av ersättning till anställda som kompensation för utförda tjänster utgör ersättning till anställda.

Kortfristiga ersättningar till anställda ska regleras inom tolv månader efter utgången av den rapportperioden då tjänsterna utförts. Ersättningar efter avslutad anställning är ersättningar som kommer att betalas ut efter anställningens upphörande. Ersättningar efter avslutad anställning i Nordea Hypotek omfattar endast pensioner.

Avgångsvederlag blir normalt aktuellt när en anställning avslutas före pensionsdagen eller om en anställd accepterar ett erbjudande om frivillig avgång.

Kortfristiga ersättningar till anställda

Kortfristiga ersättningar till anställda består främst av fast lön. Fast lön kostnadsförs i den period då de anställda utfört tjänster till Nordea Hypotek.

Ersättningar efter avslutad anställning

Under 2017 utgörs pensionskostnaderna av premier och avgifter till försäkringsbolag och pensionskassor liksom av förmånsbestämda pensionskostnader för övriga förpliktelser. De förmånsbestämda pensionskostnaderna avser förpliktelser som garanteras genom en pensionsstiftelse. Kostnaderna redovisas på raden personalkostnader. Som personalkostnader redovisas även gottgörelse från pensionsstiftelse och redovisade förändringar i pensionsavsättningar. Särskild löneskatt och avkastningsskatt som avser det svenska pensionssystemet redovisas också under personalkostnader.

För ytterligare information om ersättningar, se not 6 "Personalkostnader".

14. Eget kapital

I enlighet med svensk lag, redovisas eget kapital uppdelat på potentiellt utdelningsbart (fritt eget kapital) respektive ej utdelningsbart kapital (bundet eget kapital).

Den beloppsmässiga fördelningen av Nordea Hypoteks eget kapital i bundet eget kapital och fritt eget kapital framgår av Rapport över förändringar av eget kapital.

Fond för verkligt värde

I fonden för verkligt värde redovisas den del av vinsten eller förlusten på säkringsinstrumentet som bedöms vara en effektiv säkring. Se vidare avsnitt 8 "Säkringsredovisning, kassaflödessäkring".

Balanserade vinstmedel

Balanserade vinstmedel utgörs av ej utdelade vinstmedel från tidigare år.

Redovisning av koncernbidrag

Koncernbidrag som utbetalats eller erhållits redovisas som en minskning respektive ökning av fritt eget kapital, efter justering av skatt.

15. Transaktioner med närstående

Nordea definierar närstående enligt följande:

- Koncernföretag
- Nyckelpersoner i ledande positioner

Koncernföretag

Med koncernföretag avses Nordea Bank AB (publ) (org.nr 516406-0120) och dess dotterföretag.

Nyckelpersoner i ledande positioner

Nyckelpersoner i ledande positioner omfattar följande:

- Styrelsen
- Verkställande direktör
- Företagsledningen

För information om ersättningar och pensioner samt lån till dessa befattningshavare, se not 6 "Personalkostnader". Information om övriga transaktioner mellan Nordea Hypotek och nyckelpersoner i ledande positioner återfinns i not 27 "Transaktioner med närstående".

Not 2. Segmentrapportering

Rapporterbara segment

Retail Banking består av två affärsområden, Personal Banking och Commercial & Business Banking. Affärsområdet Personal Banking inkluderar privatkunderna som tidigare var inkluderade i Retail Banking och Commercial & Business Banking inkluderar företagskunderna som tidigare inkluderades i Retail Banking.

Övriga rörelsesegment avser i huvudsak Wholesale Banking och supportfunktionen Products inom bankverksamheten. Koncernfunktioner och resultat som inte i sin helhet allokeras till något av rörelsesegmenten visas separat som avstämningsposter i tabellen ovan. Nordea Hypotek har kort

upplåning hos Nordea Bank AB. Då stiborräntan (3 mån) är negativ innebär det att Nordea Hypotek får en intäkt vid varje sådan upplåning och motsvarande kostnad återfinns i Nordea Bank AB. Under 2017 minskades andelen långfristig obligationsupplåning och ersattes av kortfristig depositoupplåning hos moderbolaget vilket i huvudsak förklarar varför räntekostnaderna hos Group Treasury, som sköter upplåningen för Nordea Hypotek, har minskat med ca 1 029 mkr jämfört med 2016. Resultateffekten utav den korta upplåningen, som är kopplad till 3 mån stibor, som Nordea Hypotek har hos moderbolaget uppgick till ca +962,5 mkr under 2017.

Not 2. Segmentrapportering, forts

Affärssegment

Resultaträkning, Mkr	Personal Banking		Commercial & Business Banking		Group Treasury		Övriga rörelsesegment		Summa rörelsesegment		Avstämning		Summa	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Räntenetto	7 535	7 282	1 080	1 158	296	-733	-353	-85	8 558	7 622	228	206	8 786	7 828
Avgifts- och provisionsnetto	52	58	4	4	-30	-30	-22	0	4	32	0	-14	4	18
Nettoresultat av poster till verkligt värde	47	61	7	13	-337	-218	0	0	-283	-144	0	-	-283	-144
Summa rörelseintäkter	7 634	7 401	1 091	1 175	-71	-981	-375	-85	8 279	7 510	228	192	8 507	7 702
Övriga kostnader	0	0	0	0	-17	-17	-75	-23	-92	-40	-1 411	-492	-1 503	-532
Summa rörelsekostnader	0	0	0	0	-17	-17	-75	-23	-92	-40	-1 411	-492	-1 503	-532
Kreditförluster	-8	-9	-3	-	-	-	-	-	-11	-9	-	-	-11	-9
Rörelseresultat	7 626	7 392	1 088	1 175	-88	-998	-450	-108	8 176	7 461	-1 183	-300	6 993	7 161
Balansräkning, Mkr														
Utlåning till allmänheten	429 021	422 243	105 013	103 423	-	-	2 899	5 395	536 933	531 061	-	-	536 933	531 061
Övriga tillgångar	147	153	98	99	14 962	15 712	346	107	15 553	16 071	20	16	15 573	16 087
Summa tillgångar	429 168	422 396	105 111	103 522	14 962	15 712	3 245	5 502	552 486	547 132	20	16	552 506	547 148
Totala skulder	0	0	0	0	522 193	517 923	7	44	522 200	517 967	7 051	5 371	529 251	523 338
Eget kapital	429 168	422 393	105 111	103 522	-507 231	-502 211	3 238	5 458	30 286	29 162	-7 031	-5 352	23 255	23 810
Summa skulder och eget kapital	429 168	422 393	105 111	103 522	14 962	15 712	3 245	5 502	552 486	547 129	20	19	552 506	547 148

Avstämning mellan summa rörelsesegment och finansiella rapporter

Mkr	2017		2016	
	Rörelse-resultat	Summa tillgångar	Rörelse-resultat	Summa tillgångar
Summa rörelsesegment	8 176	552 486	7 461	531 061
Koncernfunktioner och oallokerade poster	-1 183	20	-300	-
Summa	6 993	552 506	7 161	531 061

Rörelseintäkter fördelade på produktgrupper

I bolaget är samtliga rörelseintäkter, i alla rapporterbara segment, hänförliga till Bankingprodukter.

Produktgruppen innefattar tre produkttyper: kontoproducter, transaktionsprodukter och finansieringsprodukter. Kontoproducter, i form av exempelvis bolån och företagslån, utgör hela bolagets produktutbud.

Utlåningsvolym per segment fördelad på skattehemvist bland låntagare

Låntagares skattehemvist	Personal Banking	Commercial and Business Banking	Wholesale Banking
Sverige	98,10%	99,64%	100,00%
Övriga Norden	0,69%	0,26%	-
Övriga Europa	0,63%	0,05%	-
Övriga Världen	0,58%	0,05%	-
Summa	100%	100%	100%

Högste beslutsfattare per rörelsesegment

Segment	Högste beslutsfattare
Personal Banking	Topi Manner, Head of Personal Banking
Commercial and Business Banking	Erik Ekman, Head of Commercial and Business Banking
Wholesale Banking	Martin Persson, Head of Wholesale Banking
Group Finance and Treasury	Heikki Ilkka, Group Chief Financial Officer

Not 3. Räntenetto

Tkr	2017	2016
Ränteintäkter		
Utlåning till kreditinstitut	0	0
Utlåning till allmänheten	8 869 582	8 704 742
Övriga ränteintäkter	4 647	5 387
Summa ränteintäkter	8 874 229	8 710 129
Räntekostnader		
Skulder till kreditinstitut	924 155	701 103
Emitterade värdepapper	-4 009 525	-5 529 694
Efterställda skulder	-55 891	-123 868
Övriga räntekostnader ¹	3 053 471	4 070 607
Summa räntekostnader	-87 790	-881 852
Räntenetto	8 786 439	7 828 277

1) Räntenettet från derivatinstrument, som värderas till verkligt värde och är kopplade till Nordea Hypoteks upplåning, kan ha både positiv och negativ påverkan på övriga räntekostnader, för mer information se not 1.

Medelränta utlåning till allmänheten

Tkr	2017	2016
Utlåning till allmänheten		
Medelvolym, mkr	537 064	516 366
Medelränta, %	1,65	1,69

Ränteintäkter från finansiella instrument som inte värderas till verkligt värde via resultaträkningen uppgår till 8 874 miljoner kronor (8 710). Räntekostnader från finansiella instrument som inte värderas till verkligt värde via resultaträkningen uppgår till 3 141 miljoner kronor (4 952).

Not 4. Avgifts- och provisionsnetto

Tkr	2017	2016
Depå- och emissionstjänster	-27 363	-29 963
- Varav intäkt	-	-
- Varav kostnad	-27 363	-29 963
Utlåningsprodukter	13 235	23 235
- Varav intäkt	35 151	23 235
- Varav kostnad	-21 916	-
Övrigt	17 613	25 112
- Varav intäkt	20 355	25 202
- Varav kostnad	-2 742	-90
Summa	3 485	18 384

Not 5. Nettoresultat av poster till verkligt värde

Tkr	2017	2016
Räntebärande värdepapper och andra ränterelaterade instrument ¹	-283 049	-144 785

1) Av vilket 52 425tkr (73 899) hänför sig till finansiella tillgångar till upplupet anskaffningsvärde.

Nettoresultat från kategorier av finansiella instrument

Tkr	2017	2016
Lånefordringar och kundfordringar	52 425	73 899
Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	-367 875	-206 112
Finansiella instrument under säkringsredovisning	32 401	-12 572
- Varav nettoresultat på säkringsinstrument	2 739 928	635 947
- Varav nettoresultat på säkrade poster	-2 707 527	-648 519
Summa	-283 049	-144 785

Not 6. Personalkostnader

Tkr	2017	2016
Löner och arvoden ¹ (specifikation nedan)	-15 377	-4 835
Pensionskostnader (specifikation nedan)	-3 748	-2 956
Sociala kostnader	-5 823	-2 219
Övriga personalkostnader	-741	-117
Summa	-25 689	-10 127

Löner och arvoden:

Till VD:

- Fast ersättning och förmåner	-1 136	-1 103
- Avsättning till vinstandelsstiftelsen	-11	-10

Till vice VD:

- Fast ersättning och förmåner	-974	-81 ²
- Avsättning till vinstandelsstiftelsen	-11	-10
Till övriga anställda	-13 108	-3 531
Till styrelse	-137	-100
Summa	-15 377	-4 835

Pensionskostnader:

Förmånsbestämda pensionsplaner	-2 545	-2 589
Avgiftsbestämda pensionsplaner	-1 203	-367
Summa	-3 748	-2 956

1) Avsättning till vinstandelsstiftelsen 2017 uppgår till 241 tkr (214) varav 205 tkr (193) är en ny avsättning och 36 tkr (21) är relaterad till tidigare år.

2) Vice VD anställdes i december 2016.

Till koncernanställda styrelseledamöter har inte utgått något särskilt styrelsearvode. Nordea Hypotek har inte haft något incentivesystem eller några rörliga löneersättningar till anställda under 2017.

Anställningskontraktet för VD har en uppsägningstid på 3 månader från VD:s sida och 6 månader från bolagets sida. I enlighet med sitt anställningskontrakt är VD berättigad till sex månaders lön under uppsägningstiden. Lön till VD under uppsägningstid samt avgångsvederlag får inte överstiga 24 månaders lön. Avdrag skall göras för eventuella löneutbetalningar till följd av annan anställning under utbetalningsperioden.

Utlåning till nyckelpersoner i ledande positioner

Utlåning till nyckelpersoner i ledande positioner uppgår till 37 448 tkr (34 769). Ränteintäkter på dessa lån uppgår till 351 tkr (480).

Nyckelpersoner i ledande positioner som är anställda av Nordea Hypotek erhåller samma kreditvillkor som anställda i Nordea. I Sverige är personalräntan på lån med fast eller rörlig ränta 2,15 procentenheter lägre än motsvarande ränta för externa kunder, med en lägsta gräns på 0,50 procent för lån både med rörlig och fast ränta. Per idag finns en begränsning på 57 svenska prisbasbelopp, både för lån med fast ränta och för lån med rörlig ränta. Lån överstigande de fastslagna begränsningarna ges till marknadsvillkor. Lån till familjemedlemmar till nyckelpersoner i ledande positioner och till nyckelpersoner i ledande positioner som ej är anställda av Nordea ges till normala marknadsvillkor.

Pensionskostnader och pensionsförpliktelser avseende VD och ledande befattningshavare

Kr	2017	2016
Pensionskostnader för VD	253 203	220 395
Pensionsförpliktelser för VD	7 338 364	6 671 197
Pensionskostnader för tidigare VD	872 143	907 464
Pensionsförpliktelser för tidigare VD	10 023 051	10 439 945
Pensionskostnader för vice VD	197 581	12 642
Pensionsförpliktelser för vice VD	4 732 457	3 997 615
Pensionskostnader för tidigare vice VD	242 624	245 784
Pensionsförpliktelser för tidigare vice VD	3 564 084	3 701 980
Pensionskostnader för extern styrelseledamot	218 824	221 412
Pensionsförpliktelser för extern styrelseledamot	2 821 086	2 966 756

Pensionsålder för VD är 65 år. Efter pensionering utgår pension enligt kollektivavtal. Fast lön är pensionsgrundande inkomst. Pensionerna är förmånsbestämda.

I Sverige garanteras förmånsbestämda pensionsförpliktelser genom en pensionsstiftelse. Pensionskostnaderna klassificeras som "Personalkostnader" i resultaträkningen, och utgörs av utbetalda pensioner, avsättningar till/gottgörelse från pensionsstiftelse och tillhörande särskild löneskatt.

Bolagets pensionsförpliktelser är tryggade dels genom avsättningar till Nordea Bank Sveriges Pensionsstiftelse, dels genom försäkringsavtal.

Medeltal anställda

	2017	2016
Omräknat till heltidstjänster		
Män	7	4
Kvinnor	15	1
Summa genomsnitt	22	5

Totalt antal anställda vid årets slut 22 st (22 st).

Fördelning efter kön

I styrelsen för Nordea Hypotek AB var 57% män (57%) och 43% kvinnor (43%).

Not 7. Övriga administrationskostnader

Tkr	2017	2016
Porto-, telefon- och kontorskostnader	-404	-828
Försäljningskostnader	-1 427 925	-509 180
Övrigt ¹	-48 821	-11 310
Summa	-1 477 150	-521 318

1) Inkluderar arvoden och ersättning till revisorer enligt nedanstående fördelning.

Revisionsarvoden

Tkr	2017	2016
Öhrlings PricewaterhouseCoopers		
Revisionsuppdrag	-493	-621
Övriga lagstadgade uppdrag	-103	-100
Summa	-596	-721

Not 8. Kreditförluster, netto

Tkr	2017	2016
Kreditförluster fördelade per kategori		
<i>Utlåning till allmänheten¹</i>		
Konstaterade kreditförluster	-10 891	-13 932
Reserver som tagits i anspråk för att täcka konstaterade kreditförluster	-	-
Återvinningar av tidigare konstaterade kreditförluster	2 077	845
Avsättningar	-10 423	-3 790
Återföringar av tidigare gjorda avsättningar	8 186	7 809
Kreditförluster, netto	-11 051	-9 068

1) Ingår i not 10 Utlåning och osäkra lånefordringar.

Not 9. Skatter

Skattekostnad

Tkr	2017	2016
Aktuell skatt ¹	-1 550 771	-1 575 252

1) Skatt på koncernbidrag redovisas direkt mot eget kapital.

Tkr	2017	2016
Resultat före skatt	6 992 985	7 161 363
Skatt beräknad med skattesats om 22,0 (22,0) procent	-1 538 457	-1 575 500
Ej skattepliktiga intäkter	0	249
Ej skattemässigt avdragsgilla kostnader	-12 314	-3
Skattekostnad	-1 550 771	-1 575 252
Genomsnittlig effektiv skattesats %	22,0	22,0

Uppskjuten skatt

Tkr	2017	2016
Förändringar i uppskjutna skatteskulder		
Belopp vid årets början	155 332	139 154
Uppskjuten skatt hänförlig till poster i övrigt totalresultat	-140 689	16 178
Belopp vid årets slut	14 643	155 332
Uppskjutna skatteskulder		
Uppskjuten skatt hänförlig till kassaflödessäkringar	14 643	155 332

Not 10. Utlåning och osäkra lånefordringar

Tkr	Kreditinstitut		Allmänheten		Summa	
	31 dec 2017	31 dec 2016	31 dec 2017	31 dec 2016	31 dec 2017	31 dec 2016
Lånefordringar som inte är osäkra	7 273 948	3 274 464	536 421 526	530 504 624	543 695 474	533 779 088
Osäkra lånefordringar	-	-	578 694	620 547	578 694	620 547
- varav reglerade	-	-	47 426	43 253	47 426	43 253
- varav oreglerade	-	-	531 268	577 294	531 268	577 294
Lånefordringar före reserver	7 273 948	3 274 464	537 000 220	531 125 171	544 274 168	534 399 635
Reserver för individuellt värderade osäkra lånefordringar	-	-	-16 200	-16 200	-16 200	-16 200
- varav reglerade	-	-	-4 663	-5 109	-4 663	-5 109
- varav oreglerade	-	-	-11 537	-11 091	-11 537	-11 091
Reserver för gruppvis värderade osäkra lånefordringar	-	-	-50 665	-48 428	-50 665	-48 429
Reserver	-	-	-66 865	-64 628	-66 865	-64 628
Lånefordringar, redovisat värde	7 273 948	3 274 464	536 933 355	531 060 543	544 207 303	534 335 007

Not 10. Utlåning och osäkra lånefordringar, forts

Avstämning av reserver för osäkra fordringar¹

Tkr	Allmänheten		Totalt
	Individuellt värderade	Gruppvis värderade	
Ingående balans per 1 januari 2017	-16 200	-48 428	-64 628
Avsättningar	-	-10 423	-10 423
Återföringar av tidigare gjorda avsättningar	-	8 186	8 186
Förändringar redovisade i resultaträkningen	-	-2 237	-2 237
Reserver som tagits i anspråk för nedskrivningar	-	-	-
Utgående balans per 31 december 2017	-16 200	-50 665	-66 865
Ingående balans per 1 januari 2016	-16 200	-52 447	-68 647
Avsättningar	-	-3 790	-3 790
Återföringar	-	7 809	7 809
Förändringar redovisade i resultaträkningen	-	4 019	4 019
Reserver som tagits i anspråk för nedskrivningar	-	0	0
Utgående balans per 31 december 2016	-16 200	-48 428	-64 628

1) Se not 8 Kreditförluster.

Nyckeltal

	31 dec 2017	31 dec 2016
Andel osäkra lånefordringar, brutto ¹ , punkter	10,6	11,6
Andel osäkra lånefordringar, netto ² , punkter	10,3	11,3
Total reserveringsgrad ³ , punkter	1,2	1,2
Reserver i relation till osäkra lånefordringar ⁴ , %	2,8	2,6
Totala reserver i relation till osäkra lånefordringar ⁵ , %	11,6	10,4

1) Individuellt värderade osäkra lånefordringar före reserver dividerade med totala lånefordringar före reserver.

2) Individuellt värderade osäkra lånefordringar efter reserver dividerade med totala lånefordringar före reserver.

3) Totala reserver dividerade med totala lånefordringar före reserver.

4) Reserver för individuellt värderade osäkra lånefordringar dividerade med individuellt värderade osäkra lånefordringar före reserver.

5) Reserveringskvot, det vill säga totala reserver dividerade med totala osäkra lånefordringar före reserver.

Utlåningen brutto fördelad på säkerheter

Tkr	31 dec 2017	31 dec 2016
En- och tvåfamiljsfastigheter	288 722 027	286 340 775
Bostadsrätter	152 032 641	147 164 749
Flerbostadsfastigheter	68 790 980	64 493 303
Offentlig sektor inkl borgen/garanti	10 716 918	13 882 484
Övriga säkerheter	16 737 654	19 243 860
Summa	537 000 220	531 125 171

Not 11. Derivatinstrument och säkringsredovisning

31 dec 2017, mkr	Verkligt värde		Summa nom. belopp
	Positivt	Negativt	
Derivatinstrument för säkringsredovisning			
<i>Ränterelaterade kontrakt</i>			
Ränteswappar	5 185	248	273 761
Optioner	84	84	114 600
Summa	5 269	332	388 361
<i>Valutarelaterade kontrakt</i>			
Ränte- och valutaswappar	907	166	10 879
Summa	907	166	10 879
Summa derivatinstrument för säkringsredovisning	6 176	498	399 240
- varav säkring av verkligt värde	5 269	332	388 361
- varav kassaflödessäkring	907	166	10 879

31 dec 2016, mkr	Verkligt värde		Summa nom. belopp
	Positivt	Negativt	
Derivatinstrument för säkringsredovisning			
<i>Ränterelaterade kontrakt</i>			
Ränteswappar	8 083	280	254 627
Optioner	103	101	85 096
Summa	8 186	381	339 723
<i>Valutarelaterade kontrakt</i>			
Ränte- och valutaswappar	1 456	305	27 081
Summa	1 456	305	27 081
Summa derivatinstrument för säkringsredovisning	9 642	686	366 804
- varav säkring av verkligt värde	8 186	381	339 723
- varav kassaflödessäkring	1 456	305	27 081

Vissa valutaränteswappar används både som säkring av verkligt värde och kassaflödessäkringar, de nominella värdena rapporteras då på bägge raderna.

Not 12. Övriga tillgångar

Tkr	31 dec 2017	31 dec 2016
Övriga tillgångar ¹	1 154 598	2 466 415

1) Avser avräkningskonto hos moderbolaget avseende ännu ej bokförda transaktioner.

Not 13. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Tkr	31 dec 2017	31 dec 2016
Upplupna ränteintäkter	269 658	289 835
Förutbetalda kostnader	428 070	353 756
Summa	697 728	643 591

Not 14. Skulder till kreditinstitut

Tkr	31 dec 2017	31 dec 2016
Svenska banker	194 468 518	168 608 677

Not 15. Emitterade värdepapper¹

Tkr	31 dec 2017	31 dec 2016
Svenska obligationer	309 418 780	310 952 257
Utländska värdepapper	10 382 561	25 947 255
Summa	319 801 341	336 899 512

1) Se Specifikation till noter, sidan 61.

Not 16. Övriga skulder

Tkr	31 dec 2017	31 dec 2016
Leverantörsskulder	1 514	940
Lämnat koncernbidrag	7 048 959	5 370 180
Övriga skulder ¹	782 375	1 541 522
Summa	7 832 848	6 912 642

1) Avser till största del avräkningskonto hos moderbolaget avseende ännu ej bokförda transaktioner.

Not 17. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Tkr	31 dec 2017	31 dec 2016
Övriga upplupna kostnader	25 537	22 640
Förutbetalda intäkter	13 729	15 870
Summa	39 266	38 510

Not 18. Efterställda skulder¹

Tkr	31 dec 2017	31 dec 2016
Daterade förlagslån	1 800 248	3 101 266

1) Se Specifikation till noter, sidan 61.

Förlagslånen är efterställda i förhållande till övriga skulder.

Not 19. För egna skulder ställda säkerheter

Tkr	31 dec 2017	31 dec 2016
För egna skulder ställda säkerheter:		
Utlåning till allmänheten	517 551 217	510 532 022
Ovanstående säkerheter avser följande skulder och åtaganden:		
Emitterade värdepapper	316 260 333	332 636 358

För egna skulder ställda säkerheter omfattar utlåning till kreditinstitut/allmänheten som har ställts som säkerhet för emitterade säkerställda obligationer. I händelse av bolagets obestånd har innehavarna av obligationerna förmånsrätt i de tillgångar som är registrerade som säkerhetsmassa.

Not 20. Åtaganden

Tkr (nominella belopp)	31 dec 2017	31 dec 2016
Kreditlöften	42 382 247	31 542 506

Not 21. Kapitäläckning

Kapitäläckning är ett mått på den finansiella styrkan i en bank, och uttrycks vanligen som förhållandet mellan kapital och tillgångar. Det finns en internationell kapitäläckningsstandard (Basel III) som tagits fram av Baselkommittén för banktillsyn. Inom EU anges kapitäläckningskraven i kapitäläckningsdirektivet (CRD IV) och kapitäläckningsförordningen (CRR).

CRD IV införlivades under 2014 i nationell lagstiftning i samtliga EU-länder, medan förordningen trädde i kraft i samma länder den 1 januari 2014.

- Basel III-reglerna utgår från tre pelare:
- Pelare I – krav på beräkning av riskvägda tillgångar och kapital
- Pelare II – regler för tillsynsprocessen, bland annat den interna kapitalutvärderingen
- Pelare III – regler för upplysningar och risk- och kapitalhanteringen, bland annat kapitäläckning

Nordea Hypotek genomför regelbundet en så kallad intern kapitalutvärdering (IKU). Syftet är att granska koncernens hantering, begränsning och mätning av väsentliga risker för att bedöma om kapitaliseringen är tillräcklig och fastställa ett internt kapitalkrav som avspeglar institutets risker.

IKU är en kontinuerlig process som ökar medvetenheten om kapitalkrav och exponering för väsentliga risker i hela organisationen, på både affärsområdes- och företagsnivå. Stresstester är ett viktigt redskap för riskmedvetenhet. Här prövas regelbundet kapital och risk över hela koncernen eller på ad hoc-basis, i specifika områden eller segment. Processen omfattar en regelbunden dialog med tillsynsmyndigheter, kreditvärderingsinstitut och andra externa intressenter om de tekniker som används för kapitalhantering, mätning och användning av begränsningstekniker. Nordea Hypotek har alltså ett tillräckligt kapital i förhållande till risknivån och klarar både de interna och externa kraven. Nordea Hypotek kommer under 2018 att noga följa utvecklingen av de nya kapitäläckningskraven och före en öppen dialog med berörda tillsynsmyndigheter.

Kärnprimärkapital och primärkapital

Kapital som redovisas som kärnprimärkapital ska kunna absorbera förluster löpande och är de mest efterställda fordringarna i händelse av likvidation. Primärkapitalet definieras som summan av kärnprimärkapital och övrigt primärkapital, där övrigt primärkapital utgörs av de primärkapitaltillskott (hybridkapital) som emitterats av banken och som fullt ut uppfyller kraven i CRD IV och även de som uppfyller övergångsreglerna och inte ingår i kärnprimärkapitalet efter avdrag för övrigt primärkapital.

Primärkapitaltillskott

Möjligheten att inkludera primärkapitaltillskott i övrigt primärkapital är begränsad och återköp kan normalt inte ske förrän tidigast fem år efter det att lånet emitterats. Primärkapitaltillskott kan återbetalas först efter beslut av Nordea Hypoteks styrelse och medgivande av Finansinspektionen. Vidare finns restriktioner gällande så kallade step up-villkor, prioritetsordning och villkorade räntebetalningar. Primärkapitaltillskott som uppfyller kraven i CRD IV ingår fullt ut, medan återstående/övriga instrument fasas ut enligt övergångsreglerna.

Särskilda villkor gäller för konvertering av primärkapitaltillskott så att likvidation kan undvikas. I den mån det krävs för att undvika likvidation skrivs nominella belopp ned (inklusive upplupen ränta) och konverteras till villkorade kapitaltillskott.

Supplementärt kapital

Supplementärt kapital måste vara efterställt bankens inlåning från kunder och skulder till oprioriterade fordringsägare. Det kan inte omfattas av säkerheter eller garantier från emittenten eller närstående. Supplementärt kapital kan inte heller innefatta andra arrangemang som juridiskt eller ekonomiskt förbättrar fordringens prioritet i förhållande till inlånade medel från kunder och skulder till oprioriterade fordringsägare.

Supplementärkapitalinstrument

Supplementärkapitalinstrument utgörs huvudsakligen av efterställda skulder. Supplementärkapitalinstrument omfattar två typer av efterställda skulder: eviga och daterade supplementärkapitalinstrument. Enligt regelverken ingår supplementärkapitalinstrument som uppfyller kraven i CRD IV fullt ut, medan återstående/övriga instrument fasas ut enligt övergångsreglerna.

Grundprincipen för efterställda skulder i kapitalbasen är prioritetsordningen i händelse av fallissemang eller konkurs. I ett sådant fall skulle efterställda skulder återbetalas efter övriga skulder, men före skulden till aktieägarna. Den andel av utestående lånebelopp som kan medräknas bland de daterade lånen i supplementärt kapital reduceras om den återstående löptiden är mindre än fem år.

Tabellen A2 Upplysningar om kapitalbas under övergångsperioden nedan visar bokförda utestående belopp för eviga och daterade förlagslån som ingår i kapitalbasen. Möjlig förtidsinlösen innebär att emittenten har rätt att lösa in utestående lånebelopp enligt villkoren i avtalet.

Lånen och principerna för reduktion till följd av löptider följer svensk lagstiftning. Redovisat värde i tabellen kan avvika från de kapitalbelopp som används i kapitalbasen, till följd av swapavtal och justeringar för löptider.

Nyckeltal

Mkr	2017	2016	2015	2014	2013
Riskvägda tillgångar, exkl Basel I-golv, mkr	37 362	34 937	34 765	35 234	49 751
Riskvägda tillgångar, inkl Basel I-golv, mkr	279 149	273 761	255 603	237 326	218 588
Kapitalbas, mkr ¹	24 899	26 176	21 795	20 536	20 199
Kapitäläckningsgrad, exkl Basel I-golv, % ¹	66,6	74,9	62,7	58,3	40,6
Primärkapitalrelation, exkl Basel I-golv, % ¹	61,8	66,0	49,2	44,9	31,9
Kapitäläckningsgrad, inkl Basel I-golv, % ¹	8,9	9,6	8,6	8,7	9,2
Primärkapitalrelation, inkl Basel I-golv, % ¹	8,3	8,5	6,7	6,7	7,3

1) Inklusive periodens resultat.

Not 21. Kapitaltäckning, forts

Tabell A2 Upplysningar om kapitalbas under övergångsperioden

Mkr	A) Belopp på upplysnings- dagen, Mkr	C) Belopp som omfattas av bestämmelser om behandling som tillämpades före förordning (EU) nr 575/2013 eller föreskrivet restvärde enligt förordning (EU) nr 575/2013	
Kärnprimärkapital: Instrument och reserver			
1	Kapitalinstrument och tillhörande överkursfonder	110	–
	varav: Aktiekapital	110	–
2	Ej utdelade vinstmedel	17 651	–
3	Ackumulerat annat totalresultat (och andra reserver, för att inkludera orealiserade vinster och förluster enligt tillämpliga redovisningsstandarder)	52	–
5	Minoritetsintressen (tillåtet belopp i konsoliderat kärnprimärkapital)	–	–
5a	Delårsresultat netto efter avdrag för förutsebara kostnader och utdelningar som har verifierats av personer som har oberoende ställning	5 442	–
6	Kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar	23 255	–
Kärnprimärkapital: lagstiftningsjusteringar			
7	Ytterligare värdejusteringar (negativt belopp)	-10	–
8	Immateriella tillgångar (netto efter minskning för tillhörande skatteskulder) (negativt belopp)	–	–
10	Uppskjutna skattefordringar som är beroende av framtida lönsamhet, utom sådana som uppstår till följd av temporära skillnader (netto efter minskning för tillhörande skatteskuld när villkoren i artikel 38.3 är uppfyllda) (negativt belopp)	–	–
11	Reserver i verkligt värde relaterade till vinster eller förluster på kassaflödessäkringar	-52	–
12	Negativa belopp till följd av beräkningen av förväntade förlustbelopp	-108	–
14	Vinster eller förluster på skulder som värderas till verkligt värde och som beror på ändringar av institutets egen kreditstatus	-11	–
15	Förmånsbestämda pensionsfondernas tillgångar (negativt belopp)	–	–
16	Direkta och indirekta innehav av en institution av egna CET1 instrument (negativt belopp)	–	–
25	varav uppskjutna skattefordringar hänförliga till temporära skillnader	–	–
25b	Förutsebara skatter som är relaterade till kärnprimärkapitalposter (negativt belopp)	–	–
26a	Lagstiftningsjusteringar som avser orealiserade vinster och förluster i enlighet med artiklarna 467 och 468	–	–
28	Sammanlagda lagstiftningsjusteringar av kärnprimärkapital	-180	–
29	Kärnprimärkapital	23 075	–
Primärkapitaltillskott: Instrument			
30	Kapitalinstrument och tillhörande överkursfonder	–	–
33	Belopp för kvalificerade poster som avses i artikel 484 (4) och tillhörande överkursfonder som omfattas av utfasning från primärkapitaltillskottet	–	–
36	Primärkapitaltillskott före lagstiftningsjusteringar	–	–
Primärkapitaltillskott: lagstiftningsjusteringar			
37	Ett instituts direkta eller indirekta innehav av primärkapitaltillskottsinstrument (negativt belopp)	–	–
41a	Restvärden som dras av från primärkapitaltillskott med avseende på avdrag från kärnprimärkapital under övergångsperioden i enlighet med artikel 472 i förordning (EU) nr 575/2013	–	–
	Varav: underskott	–	–
43	Summa lagstiftningsjusteringar av primärkapitaltillskott	–	–
44	Primärkapitaltillskott	–	–
45	Primärkapital (primärkapital = kärnprimärkapital + primärkapitaltillskott)	23 075	–
Supplementärkapital: instrument och avsättningar			
46	Kapitalinstrument och tillhörande överkursfonder	1 800	–
47	Belopp för kvalificerade poster som avses i artikel 484 (5) och tillhörande överkursfonder som omfattas av utfasning från supplementärkapitalet	–	–
48	Kvalificerade kapitalinstrument som ingår i konsoliderat supplementärkapital (inbegripet minoritetsintressen och primärkapitaltillskottsinstrument som inte tas med i raderna 5 eller 34) som utfärdats av dotterbolag och innehas av tredje part	–	–

Not 21. Kapitaltäckning, forts

Tabell A2 Upplysningar om kapitalbas under övergångsperioden, forts.

Mkr		A) Belopp på upplysningsdagen, Mkr	C) Belopp som omfattas av bestämmelser om behandling som tillämpades före förordning (EU) nr 575/2013 eller föreskrivet restvärde enligt förordning (EU) nr 575/2013
49	varav: instrument som utfärdats av dotterföretag och som omfattas av utfasning		
50	Kreditriskjusteringar	24	–
51	Supplementärkapital före lagstiftningsjusteringar	1 824	–
Supplementärkapital: lagstiftningsjusteringar			
52	Ett instituts direkta och indirekta innehav av egna supplementärkapitalinstrument och efterställda lån (negativt belopp)	–	–
55	Ett instituts direkta eller indirekta innehav av supplementärkapitalinstrument och efterställda lån (negativt belopp)	–	–
56a	Restvärden som dras av från supplementärkapital med avseende på avdrag från kärnprimärkapital under övergångsperioden i enlighet med artikel 472 i förordning (EU) nr 575/2013	–	–
	Varav: underskott	–	–
57	Summa lagstiftningsjusteringar av supplementärkapital	–	–
58	Supplementärkapital	1 824	–
59	Totalt kapital (Totalt kapital = primärkapital + supplementärkapital)	24 899	–
60	Totala riskvägda tillgångar	37 362	–
Kapitalrelationer och buffertar			
61	Kärnprimärkapital (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	61,8%	–
62	Primärkapital (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	61,8%	–
63	Totalt kapital (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	66,6%	–
64	Institutsspecifika buffertkrav (krav på kärnprimärkapital i enlighet med artikel 92.1 a plus krav på kapitalkonserveringsbuffert och kontracyklisk kapitalbuffert, plus systemriskbuffert, plus buffert för systemviktiga institut (buffert för globala systemviktiga institut eller andra systemviktiga institut) uttryckt som en procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	4,5%	–
65	Varav: krav på kapitalkonserveringsbuffert	2,5%	–
66	Varav: krav på kontracyklisk kapitalbuffert	2,0%	–
67	Varav: krav på systemriskbuffert	–	–
67a	Varav: buffert för globalt systemviktigt institut eller för annat systemviktigt institut	–	–
68	Kärnprimärkapital tillgängligt att användas som buffert (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	55,8%	–
Kapitalrelationer och buffertar			
72	Institutets direkta och indirekta innehav av kärnprimärkapitalinstrument i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet inte har en väsentlig investering (belopp under tröskelvärdet på 10 %, netto efter godtagbara korta positioner)	–	–
73	Institutets direkta och indirekta innehav av kärnprimärkapitalinstrument i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet har en väsentlig investering (belopp under tröskelvärdet på 10 %, netto efter godtagbara korta positioner)	–	–
75	Uppskjutna skattefordringar som uppstår till följd av temporära skillnader (belopp under tröskelvärdet på 10 %, netto efter minskning för tillhörande skatteskuld när villkoren i artikel 38.3 är uppfyllda)	–	–
Tak som ska tillämpas på inkludering av avsättningar i supplementärkapitalet			
78	Kreditriskjusteringar som inkluderas i supplementärkapitalet med avseende på exponeringar som omfattas av internmetoden (före tillämpningen av taket)	24	–
79	Tak för inkludering av kreditriskjusteringar i supplementärkapitalet enligt internmetoden	166	–
Kapitalinstrument som omfattas av utfasningsarrangemang (får endast tillämpas mellan 1 januari 2013 och den 1 januari 2022)			
82	Nuvarande tak för primärkapitalinstrument som omfattas av utfasningsarrangemang	–	–
83	Belopp som utesluts från primärkapitaltillskott på grund av tak (överskjutande belopp över taket efter inlösen och förfallodagar)	–	–
84	Nuvarande tak för supplementärkapitalinstrument som omfattas av utfasningsarrangemang	642	–
85	Belopp som utesluts från supplementärkapital på grund av tak (överskjutande belopp över taket efter inlösen och förfallodagar)	–	–

Not 21. Kapitaltäckning, forts

Bruttosoliditetsgraden

	31 dec 2017	31 dec 2016
Primärkapital, definition inklusive övergångsregler, mkr ¹	23 075	23 076
Totalt exponeringsmått, mkr	596 424	564 105
Bruttosoliditetsgraden, i procent	3,9	4,1

1) Inklusive periodens resultat.

Minimikrav på kapitaltäckning och kapitalbuffertar

Procent	Minimikrav på kapitaltäckning	Kapitalbuffertar				Summa kapitalbuffertar	Summa
		CCoB	CCyB	SII	SRB		
Kärnprimärkapital	4,5	2,5	2,0	-	-	4,5	9,0
Primärkapital	6	2,5	2,0	-	-	4,5	10,5
Kapitalbas	8	2,5	2,0	-	-	4,5	12,5
Mkr							
Kärnprimärkapital	1 681	934	740	-	-	1 674	3 356
Primärkapital	2 242	934	740	-	-	1 674	3 916
Kapitalbas	2 989	934	740	-	-	1 674	4 663

Kärnprimärkapital tillgängligt för att uppfylla buffertkrav

Procent av REA	31 dec 2017	31 dec 2016 ¹
Kärnprimärkapital	55,8	60,0

1) Inklusive periodens resultat.

Tabell A3-A4 innehåller upplysningar om de viktigaste delarna i kapitalinstrumenten i enlighet med 6 kap. 4 § i FFFS 2014:18 och med tillämpning av mallen i Bilaga II enligt artikel 3 i Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 1423/2013. Endast de poster i mallen som är tillämpliga har tagits med.

Tabell A3 – Mall för de viktigaste delarna för kapitalet – kärnprimärkapitalinstrument

Kärnprimärkapitalinstrument		
1	Emittent	Nordea Hypotek AB (publ)
3	Reglerande lag(ar) för instrumentet	Svensk lag
Rättslig behandling		
4	Övergångsbestämmelser enligt kapitalkravsförordningen	Kärnprimärkapital
5	Bestämmelser enligt kapitalkravsförordningen efter övergångsperioden	Kärnprimärkapital
6	Godtagbara på individuell/grupp (undergruppsnivå)/individuell och grupp (undergrupps)nivå	Individuell nivå
7	Instrumenttyp (typer ska specificeras av varje jurisdiktion)	Aktiekapital i enlighet med artikel 28 i (EU) förordningen nr 575/2013
8	Belopp som redovisas i lagstadgat kapital (valutan i miljoner, enligt senaste rapporteringsdatum)	110 mkr
9	Instrumentets nominella belopp	110 mkr
10	Redovisningsklassificering	Eget kapital
12	Eviga eller tidsbestämda	Evigt
13	Ursprunglig förfallodag	Ingen förfallodag
14	Emittentens inlösenrätt omfattas av krav på förhandstillstånd från tillsynsmyndigheten	Nej
Kuponger/utdelningar		
20a	Helt skönsmässigt, delvis skönsmässigt eller obligatoriskt (i fråga om tidpunkt)	Helt skönsmässigt
20b	Helt skönsmässigt, delvis skönsmässigt eller obligatoriskt (i fråga om belopp)	Helt skönsmässigt
35	Position i prioriteringshierarkin för likvidation (ange typ av instrument som är direkt högre i rangordningen)	Supplementärkapital
36	Delar från övergångsperioden som inte uppfyller kraven	Nej

Not 21. Kapitaltäckning, forts

Tabell A4 – Mall för de viktigaste delarna i kapitalinstrument – supplementärkapitalinstrument

Supplementärkapitalinstrument			
1	Emittent	Nordea Hypotek AB (publ)	Nordea Hypotek AB (publ)
3	Reglerande lag(ar) för instrumentet	Svensk lag	Svensk lag
Rättslig behandling			
4	Övergångsbestämmelser enligt kapitalkravsförordningen	Supplementärkapital	Supplementärkapital
5	Bestämmelser enligt kapitalkravsförordningen efter övergångsperioden	Supplementärkapital	Supplementärkapital
6	Godtagbara på individuell/grupp (undergruppsnivå)/individuell och grupp (undergrupps)nivå	Individuell nivå	Individuell nivå
7	Instrumenttyp (typer ska specificeras av varje jurisdiktion)	Supplementärkapital enligt artikel 63 i EU:s förordning 575/2013	Supplementärkapital enligt artikel 63 i EU:s förordning 575/2013
8	Belopp som redovisas i lagstadgat kapital (valutan i miljoner, enligt senaste rapporteringsdatum)	1 000 mkr	800 mkr
9	Instrumentets nominella belopp	1 000 mkr	800 mkr
9a	Emissionspris	100 procent	100 procent
9b	Inlösenpris	100 procent av nominellt belopp	100 procent av nominellt belopp
10	Redovisningsklassificering	Skuld – upplupet anskaffningsvärde	Skuld – upplupet anskaffningsvärde
11	Ursprungligt emissionsdatum	2013-06-28	2014-12-30
12	Eviga eller tidsbestämda	Tidsbestämt	Tidsbestämt
13	Ursprunglig förfallodag	2023-06-28	2024-12-30
14	Emittentens inlösenrätt omfattas av krav på förhandstillstånd från tillsynsmyndigheten	Ja	Ja
15	Valfritt inlösendatum, villkorade inlösendatum och inlösenbelopp	2018-06-28 Dessutom inlösenrätt till följd av lagstiftningshändelse 100 procent av nominellt belopp	2019-12-30 Dessutom inlösenrätt till följd av lagstiftningshändelse 100 procent av nominellt belopp
16	Efterföljande inlösendatum, i förekommande fall	28 mar, 28 jun, 28 sep och 28 dec varje år efter första inlösendagen	30 mar, 30 jun, 30 sep och 30 dec varje år efter första inlösendagen
Kuponger/utdelningar			
17	Fast och rörlig utdelning/kupong	Rörlig	Rörlig
18	Kupongränta och eventuellt tillhörande index	Rörlig 3 månaders STIBOR +2,13 procent per år	Rörlig 3 månaders STIBOR +1,70 procent per år
19	Förekomst av utdelningsstopp	Nej	Nej
20a	Helt skönmässigt, delvis skönmässigt eller obligatoriskt (i fråga om tidpunkt)	Obligatoriskt	Obligatoriskt
20b	Helt skönmässigt, delvis skönmässigt eller obligatoriskt (i fråga om belopp)	Obligatoriskt	Obligatoriskt
21	Förekomsten av step-up eller annat incitament för återlösen	Nej	Nej
22	Icke-kumulativa eller kumulativa	Icke-kumulativa	Icke-kumulativa
23	Konvertibla eller icke-konvertibla	Ej konvertibelt	Ej konvertibelt
30	Nedskrivningsdelar	Nej	Nej
35	Position i prioriteringshierarkin för likvidation (ange typ av instrument som är direkt högre i rangordningen)	Icke-efterställd skuld	Icke-efterställd skuld
36	Delar från övergångsperioden som inte uppfyller kraven	Nej	Nej

Not 21. Kapitaltäckning, forts

Kreditriskexponeringar där interna modeller används uppdelade efter kreditbetyg och riskklass

Mkr	Exponeringar inom balansräkningen, Mkr	Exponeringar utanför balansräkningen, Mkr	Exponeringsbelopp vid fallissemang (EAD), Mkr ¹	varav EAD utanför balansräkningen, Mkr	Exponeringsviktad genomsnittlig riskvikt
Suveräna exponeringar, grundläggande IRK-metoden	6 844	-	10 951	-	3,3
- varav kreditbetyg 7	6 844	-	10 951	-	3,3
- varav kreditbetyg 6	-	-	-	-	-
- varav kreditbetyg 5	-	-	-	-	-
- varav kreditbetyg 4	-	-	-	-	-
- varav kreditbetyg 3	-	-	-	-	-
- varav kreditbetyg 2	-	-	-	-	-
- varav kreditbetyg 1	-	-	-	-	-
- varav utan kreditbetyg	-	-	-	-	-
- varav fallerade	-	-	-	-	-
Företag, grundläggande IRK-metoden					
- varav kreditbetyg 6	-	-	-	-	-
- varav kreditbetyg 5	-	-	-	-	-
- varav kreditbetyg 4	-	-	-	-	-
- varav kreditbetyg 3	-	-	-	-	-
- varav kreditbetyg 2	-	-	-	-	-
- varav kreditbetyg 1	-	-	-	-	-
- varav utan kreditbetyg	-	-	-	-	-
- varav fallerade	-	-	-	-	-
Företag, avancerad IRK-metod	85 476	-	81 369	-	12,7
- varav kreditbetyg 6	50 416	-	49 479	-	6,1
- varav kreditbetyg 5	14 135	-	11 767	-	13,3
- varav kreditbetyg 4	19 049	-	18 376	-	26,8
- varav kreditbetyg 3	1 539	-	1 473	-	42,9
- varav kreditbetyg 2	115	-	114	-	83,9
- varav kreditbetyg 1	67	-	67	-	94,1
- varav utan kreditbetyg	154	-	92	-	49,0
- varav fallerade	1	-	1	-	165,9
Institut, grundläggande IRK-metod					
- varav kreditbetyg 6	-	-	-	-	-
- varav kreditbetyg 5	-	-	-	-	-
- varav kreditbetyg 4	-	-	-	-	-
- varav kreditbetyg 3	-	-	-	-	-
- varav kreditbetyg 2	-	-	-	-	-
- varav kreditbetyg 1	-	-	-	-	-
- varav utan kreditbetyg	-	-	-	-	-
- varav fallerade	-	-	-	-	-
Hushåll, varav exponeringar med säkerhet i fastighet	433 951	42 382	476 333	42 382	3,3
- varav riskklass A	381 477	37 271	418 747	37 271	2,2
- varav riskklass B	33 187	3 262	36 449	3 262	5,5
- varav riskklass C	13 165	1 309	14 474	1 309	12,2
- varav riskklass D	3 480	345	3 825	345	22,1
- varav riskklass E	949	98	1 048	98	37,0
- varav riskklass F	953	97	1 050	97	58,8
- varav utan riskklass	134	-	134	-	22,8
- varav fallerade	606	-	606	-	105,1

Not 21. Kapitaltäckning, forts

Kreditriskexponeringar där interna modeller används uppdelade efter kreditbetyg och riskklass, forts,

Mkr	Exponeringar inom balans- räkningen, Mkr	Exponeringar utanför balans- räkningen, Mkr	Exponerings- belopp vid fallissemang (EAD), Mkr ¹	varav EAD utanför balansräkningen, Mkr	Exponerings- viktad genom- snittlig riskvikt
Hushåll, varav övriga exponeringar	11 319	–	11 319	–	6,8
- varav riskklass A	9 413	–	9 413	–	4,3
- varav riskklass B	1 022	–	1 022	–	10,2
- varav riskklass C	563	–	563	–	19,4
- varav riskklass D	138	–	138	–	27,3
- varav riskklass E	84	–	84	–	29,0
- varav riskklass F	69	–	69	–	42,8
- varav utan riskklass	3	–	3	–	24,1
- varav fallerade	27	–	27	–	207,5
Övriga exponeringar	428	–	428	–	100,0

1) Inkluderar exponeringar vid fallissemang för poster inom och utanför balansräkningen, derivat samt värdepappersfinansiering, Nordea har inte följande IRK-kategorier: aktier, samt kvalificerade rullande hushållsexponeringar,

Not 22. Klassificering av finansiella instrument

Tillgångar

	Låne- och kundfordringar	Derivat-instrument för säkring	Icke finansiella tillgångar	Summa
31 dec 2017, Mkr				
Utlåning till kreditinstitut	7 274	–	–	7 274
Utlåning till allmänheten	536 933	–	–	536 933
Derivatinstrument	–	6 176	–	6 176
Förändring av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	–71	–	–	–71
Aktuella skattefordringar	–	–	342	342
Övriga tillgångar	1 154	–	–	1 154
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	698	–	–	698
Summa	545 988	6 176	342	552 506

Skulder

	Derivat-instrument för säkring	Övriga finansiella skulder	Icke finansiella skulder	Summa
31 dec 2017, Mkr				
Skulder till kreditinstitut	–	194 469	–	194 469
Emitterade värdepapper	–	319 801	–	319 801
Derivatinstrument	498	–	–	498
Förändring av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	–	4 796	–	4 796
Övriga skulder	–	7 832	1	7 833
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	–	39	–	39
Uppskjuten skatteskuld	–	–	15	15
Efterställda skulder	–	1 800	–	1 800
Summa	498	528 737	16	529 251

Tillgångar

	Låne- och kundfordringar	Derivat-instrument för säkring	Icke finansiella tillgångar	Summa
31 dec 2016, Mkr				
Utlåning till kreditinstitut	3 274	–	–	3 274
Utlåning till allmänheten	531 061	–	–	531 061
Derivatinstrument	–	9 642	–	9 642
Förändring av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	–26	–	–	–26
Aktuella skattefordringar	–	–	87	87
Övriga tillgångar	2 466	–	–	2 466
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	644	–	–	644
Summa	537 419	9 642	87	547 148

Skulder

	Derivat-instrument för säkring	Övriga finansiella skulder	Icke finansiella skulder	Summa
31 dec 2016, Mkr				
Skulder till kreditinstitut	–	168 609	–	168 609
Emitterade värdepapper	–	336 900	–	336 900
Derivatinstrument	686	–	–	686
Förändring av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	–	6 936	–	6 936
Övriga skulder	–	6 911	1	6 912
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	–	16	23	39
Uppskjuten skatteskuld	–	–	155	155
Efterställda skulder	–	3 101	–	3 101
Summa	686	522 473	179	523 338

Not 23. Tillgångar och skulder till verkligt värde

Verkligt värde på finansiella tillgångar och skulder

Mkr	31 dec 2017		31 dec 2016	
	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella tillgångar				
Utlåning	544 136	545 752	534 309	536 547
Derivatinstrument	6 176	6 176	9 642	9 642
Övriga tillgångar	1 154	1 154	2 466	2 466
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	698	698	644	644
Summa finansiella tillgångar	552 164	553 780	547 061	549 299
Finansiella skulder				
Inlåning och skuldinstrument	520 866	525 853	515 546	517 631
Derivatinstrument	498	498	686	686
Övriga skulder	7 832	7 832	6 911	6 911
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	39	39	16	16
Summa finansiella skulder	529 235	534 222	523 159	525 244

För information om värdering av poster redovisade till verkligt värde i balansräkningen, se not 1 och avsnittet "Fastställande av verkligt värde för poster som redovisats till verkligt värde i balansräkningen" nedan. För information om värde-

ring av poster som inte redovisats till verkligt värde i balansräkningen, se avsnittet "Finansiella tillgångar och skulder som inte redovisats till verkligt värde i balansräkningen" på sidan 50.

Tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde i balansräkningen (fördelning i hierarkin för verkligt värde)

31 dec 2017, mkr	Instrument med kursnoteringar på en aktiv marknad (nivå 1)	Värderingsmetod baserad på observerbara marknadsdata (nivå 2)	Värderingsmetod baserad på icke observerbara marknadsdata (nivå 3)	Summa
Tillgångar till verkligt värde i balansräkningen¹				
Derivatinstrument	–	6 176	–	6 176
Skulder till verkligt värde i balansräkningen¹				
Derivatinstrument	–	498	–	498

1) Samtliga poster värderas till verkligt värde vid slutet av varje rapportperiod.

31 dec 2016, mkr	Instrument med kursnoteringar på en aktiv marknad (nivå 1)	Värderingsmetod baserad på observerbara marknadsdata (nivå 2)	Värderingsmetod baserad på icke observerbara marknadsdata (nivå 3)	Summa
Tillgångar till verkligt värde i balansräkningen¹				
Derivatinstrument	–	9 642	–	9 642
Skulder till verkligt värde i balansräkningen¹				
Derivatinstrument	–	686	–	686

1) Samtliga poster värderas till verkligt värde vid slutet av varje rapportperiod.

Fastställande av verkligt värde för poster som redovisats till verkligt värde i balansräkningen

För tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde sker en uppdelning på de tre nivåerna i IFRS hierarki för verkligt värde. Hierarkin ger högst prioritet till noterade kurser (ojusterade) på aktiva marknader för identiska tillgångar och skulder (nivå 1) och lägsta prioritet till ej observerbara indata (nivå 3). Klassificeringen av dessa instrument baseras på den lägsta nivå indata som är väsentlig för verkligt värde värderingen i sin helhet.

I nivå 1 i hierarkin för verkligt värde återfinns tillgångar och skulder som värderats med hjälp av ojusterade noterade kurser på aktiva marknader för identiska tillgångar och skulder. En aktiv marknad för en tillgång eller skuld är en marknad där transaktioner för tillgången eller skulden inträffar tillräckligt ofta och med tillräcklig volym för att ge löpande kursinformation. Nordea Hypotek har inte några nivå 1-instrument.

I nivå 2 i hierarkin för verkligt värde återfinns tillgångar och skulder som inte har publicerade kursnoteringar direkt tillgängliga från aktiva marknader. Verkligt värde baseras på

Not 23. Tillgångar och skulder till verkligt värde, forts

noterade kurser för liknande tillgångar eller skulder på aktiva marknader, eller noterade kurser på identiska eller liknande tillgångar eller skulder på marknader som inte är aktiva. Verkligt värde kan också beräknas med hjälp av värderingsmetoder eller värderingsmodeller som baseras på marknadsdata på balansdagen, om eventuella ej observerbara marknadsdata har haft en obetydlig inverkan på de verkliga värdena. Hit hör exempelvis mer kortfristiga räntetak i likvida valutor.

I nivå 3 i hierarkin för verkligt värde återfinns de tillgångar och skulder vars verkliga värde inte kan erhållas direkt från publicerade kursnoteringar eller indirekt via värderingsmetoder eller värderingsmodeller som bygger på observerbara marknadsdata. Hit hör exempelvis mer långfristiga räntetak och räntetak i mindre likvida valutor.

Alla värderingsmodeller, både komplexa och enkla, använder sig av marknadsdata, bland annat räntor, volatilitet och korrelation. Vissa marknadsdata är observerbara, medan andra inte är det. För de vanligaste valutorna är räntorna observerbara, och volatilitets- och korrelationstalen för dessa valutor och räntor är observerbara upp till en viss löptid. Volatilitets- och korrelationstal är också observerbara för de mest likvida aktieinstrumenten på kort sikt. För mindre likvida aktieinstrument är optionsmarknaden tämligen illikvid, och därför är volatilitets- och korrelationstalen inte observerbara. För varje instrument mäts känsligheten för ej observerbara data. Om ej observerbara data har en betydande inverkan på värderingen klassificeras instrumentet som tillhörande nivå 3 i hierarkin för verkligt värde.

För OTC-derivat används värderingsmodeller för att fastställa verkligt värde. För enklare derivat används standardmodeller för värderingen, till exempel Black-Scholes. För mer exotiska OTC-derivat används mer komplexa värderingsmodeller. Modellerna har vanligtvis utvecklats internt och baseras på antaganden om beteenden hos de underliggande tillgångarna och statistiska scenarioanalyser. De flesta OTC-derivaten hänförs till nivå 2 i hierarkin för verkligt värde, vilket betyder att alla väsentliga modellparametrar kan observeras på aktiva marknader.

”Verkligt värde på finansiella tillgångar och skulder” beräknas vanligen som det teoretiska nuvärdet av de enskilda instrumenten, baserat på marknadsparametrar från oberoende källor enligt ovan, och under antagandet att inga risker och ingen osäkerhet föreligger. Denna beräkning kompletteras med en justering på portföljnivå.

Vid värderingen av derivat till verkligt värde gör Nordea Hypotek justeringar i form av så kallade credit value adjustments (CVA) och debt value adjustments (DVA). CVA och DVA speglar hur motpartsrisken respektive Nordeas egen kreditvärdighet påverkar derivatets verkliga värde. Beräkningarna baseras på uppskattningar av exponering vid fallissemang, sannolikhet för fallissemang och återvinningsgrad, för varje enskild motpart.

För CVA och DVA baseras exponering vid fallissemang vanligen på förväntad exponering och fastställs genom simulering av underliggande riskfaktorer. När så är möjligt hämtas information om sannolikhet för fallissemang och återvinningsgrad från CDS-marknaden. För motparter där sådan information inte är tillgänglig eller inte anses vara tillförlitlig fastställs sannolikhet för fallissemang och återvinningsgrad via en representativ metod där de illikvida motparterna kartläggs och kopplas till likvida CDS-namn.

Effekten av upplåningskostnader och upplåningskostnadsminskningar på värderingen av derivatinstrument utan säkerhet eller med obalanserad säkerhet redovisas som en verkligt värdejustering för finansieringskostnad (funding fair value

adjustment, FFVA). Vid beräkning av FFVA använder Nordea Hypotek en estimerad finansieringskurva som speglar marknadskostnaden för finansiering.

En annan viktig del av justeringen på portföljnivå syftar till att justera nettoexponeringarna mot marknadsrisk från ett genomsnitt av köp- och säljkurser till antingen köp- eller säljkurs (beroende av nettopositionen). Exponeringarna aggregeras och nettoredovisas för olika riskkategorier i enlighet med interna riktlinjer och aggregerad marknadskursinformation om köp- och säljkurser som används i beräkningen. Köp- och säljkurser uppdateras löpande.

Förändringar i nivå 3

2017, mkr	1 jan 2017	Överföringar till/från nivå 3	31 dec 2017
Derivat (netto)	–	–	–

2016, mkr	1 jan 2016	Överföringar till/från nivå 3	31 dec 2016
Derivat (netto)	5	–5	–

Under året har det inte varit några förändringar i nivå 3. Nordea Hypotek hade vid årets slut inga finansiella instrument klassificerade i nivå 3.

Processen för värdering till verkligt värde i nivå 3 Finansiella instrument

Nordea Hypotek tillämpar Nordeas värderingsprocess för justeringar av verkligt värde. Texten nedan beskriver därför hur Nordeakoncernen hanterar dessa värderingar.

Nordea har en oberoende, värderingskontroll, Group Valuation Control (GVC) som har inrättats som en del av CFO-organisationen. GVC har ansvaret för att fastställa värderingsramverket för Nordea samt att övervaka och oberoende bedöma värderingarna av finansiella instrument som redovisas till verkligt värde i balansräkningen. GVC publicerar Nordeakoncernens värderingspolicy vilken godkänns av Group Valuation Committee. Ordförande i GVC är koncernens CFO. GVC leder arbetet inom värderingsområdet och fungerar också som en eskaleringsinstans för värderingsfrågor.

Värderingskontrollprocessen i Nordea utgörs av flera steg. Första steget är att ta fram medelpriset vid dagens slut. Det är affärsområdena som ansvarar för att fastställa korrekta priser för värderingsprocessen. Dessa priser är antingen internt fastställda av en tradingenhet eller inhämtade från externa källor. Värderingskurserna och värderingsmetoderna kontrolleras och testas därefter av oberoende kontrollenheter. Allra viktigast i kontrollprocessen är den oberoende kontrollen av priser. Här kontrolleras riktigheten i värderingarna med hjälp av data från oberoende källor som bäst speglar marknaden. Slutligen analyseras resultatet av värderingskontrollen och värderingarna, och eventuella noteringar eskaleras, med Group Valuation Committee som beslutsinstans.

Kontrollen av riktigheten i kurser och andra parametrar utförs för de flesta produkter dagligen. Information från tredje man, såsom prisnoteringar och annan prisinformation från mäklare, används som jämförelseuppgifter vid kontrollen. Jämförelseuppgifternas kvalitet bedöms regelbundet. Denna kvalitetsbedömning används i samband med mätningen av osäkerhet i värderingen.

Justeringarna av verkligt värde från nivå 3-transaktioner beräknas och rapporteras månadsvis. Den faktiska bedömningen av instrument i hierarkin för verkligt värde utförs kontinuerligt.

Not 23. Tillgångar och skulder till verkligt värde, forts

Tabellen nedan visar det verkliga värdet för varje tillgångs- och skuldklass i nivå 3. Vidare visas vilken värderingsmetod som använts för beräkning av verkligt värde, väsentliga ej observerbara data som ingår i värderingsmetoden samt, för finansiella tillgångar och skulder, det verkliga värdets känslighet för förändringar i viktiga antaganden.

Kolumnen "Intervall för verklig värde" visar känsligheten i verkligt värde för nivå 3-instrument vid förändringar i viktiga antaganden. När exponeringen för en ej observerbar parameter kvittas mellan olika instrument redovisas endast nettoeffekten i tabellen. Redovisat intervall är sannolikt större än den faktiska osäkerheten i verkligt värde för dessa instrument, eftersom det i praktiken är osannolikt att alla ej observerbara parametrar samtidigt skulle vara i utkanten av sina intervall för rimligt möjliga alternativ. Redovisningen är varken förutsäggande eller indikativ för framtida förändringar i verkligt värde.

För att beräkna känsligheten (intervallet) i verkligt värde för derivat tillämpas en rad olika modeller för att fastställa ett osäkerhetsintervall kring det redovisade verkliga värdet. De olika modellerna är inriktade på olika aspekter av prissättningen av derivat. Två gemensamma komponenter i modellerna för derivatvärdering är volatiliteten i underliggande riskfaktorer och korrelationen mellan de relevanta riskfaktorerna. Hänsyn tas till båda dessa genom att olika antaganden om indata och/eller valet av modell tillämpas. Utöver dessa gemensamma komponenter omfattar analysen även ett antal faktorer som är specifika för tillgångsklassen, bland annat förväntad aktieutdelning, återvinningsantaganden för kreditderivat och inflationsförväntningar. Det verkliga värdet på derivat redovisas som nettot av tillgångar och skulder.

Nordea Hypotek hade vid årets slut 2017 inga finansiella instrument klassificerade i nivå 3. Inte heller vid utgången av 2016 fanns några finansiella instrument klassificerade i nivå 3 i Nordea Hypotek.

Finansiella tillgångar och skulder som inte redovisats till verkligt värde i balansräkningen

Mkr	31 dec 2017		31 dec 2016		Nivå i hierarkin för verkligt värde
	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde	
Tillgångar som inte redovisas till verkligt värde i balansräkningen					
Utlåning	544 136	545 752	534 309	536 547	3
Övriga tillgångar	1 154	1 154	2 466	2 466	3
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	698	698	644	644	3
Summa	545 988	547 604	537 419	539 657	
Skulder som inte redovisas till verkligt värde i balansräkningen					
Inlåning och skuldinstrument	520 866	525 853	515 546	517 631	3
Övriga skulder	7 832	7 832	6 911	6 911	3
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	39	39	16	16	3
Summa	528 737	533 724	522 473	524 558	

Utlåning

Det verkliga värdet på "Utlåning till kreditinstitut" och "Utlåning till allmänheten" har beräknats genom att diskontera de förväntade framtida kassaflödena med en antagen kundränta som skulle ha använts på marknaden om lånen hade emitterats vid värderingstidpunkten. Den antagna kundräntan beräknas som referensräntan plus den genomsnittliga marginalen på nyutlåning i Personal Banking, Commercial & Business Banking respektive Wholesale Banking. Värderingen till verkligt värde har hänförs till nivå 3 i hierarkin för verkligt värde.

Övriga tillgångar samt förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Balansposterna "Övriga tillgångar" och "Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter" utgörs av kortfristiga fordringar, huvudsakligen transaktioner som ännu inte bokförts på ett avräkningskonto i moderföretaget och upplupna räntetäkter. Det verkliga värdet anses därför vara detsamma som det redovisade värdet och har hänförs till nivå 3 i hierarkin för verkligt värde.

Not 23. Tillgångar och skulder till verkligt värde, forts

Inlåning och skuldinstrument

Det verkliga värdet på "Skulder till kreditinstitut", "Emitterade värdepapper" och "Efterställda skulder" har beräknats som det redovisade värdet justerat för förändringar i verkligt värde gällande ränterisk och egen kreditrisk. Det verkliga värdet har hänförs till nivå 3 i hierarkin för verkligt värde. Förändringarna i verkligt värde hänförliga till ränterisk baseras på förändringar i berörda räntor jämfört med motsvarande nominell ränta i portföljerna. Förändringarna i verkligt värde hänförliga till kreditrisk beräknas som skillnaden mellan kreditspreaden i de nominella räntorna och aktuell kreditspread på marknaden. Beräkningen utförs på aggregerad nivå för all långfristig upplåning som redovisas under balansposterna "Emitterade värdepapper" och "Efterställda skulder". Eftersom den avtalade löptiden är kort för "Skulder till kreditinstitut" antas

förändringarna i Nordea Hypoteks egen kreditrisk hänförliga till dessa poster vara obetydliga. Detsamma gäller kortfristig upplåning som redovisas under balansposterna "Emitterade värdepapper" och "Efterställda skulder".

Övriga skulder samt upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Balansposterna "Övriga skulder" och "Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter" utgörs av kortfristiga skulder, huvudsakligen lämnade koncernbidrag, ännu ej bokförda transaktioner på ett avräkningskonto hos moderbolaget samt förutbetalda intäkter. Det verkliga värdet anses därför vara detsamma som det redovisade värdet och har hänförs till nivå 3 i hierarkin för verkligt värde.

Not 24. Finansiella instrument som kvittats i balansräkningen eller omfattas av nettningensavtal

31 dec 2017, Mkr	Redovisade finansiella tillgångar, brutto ¹	Redovisade finansiella skulder, brutto, som kvittats i balansräkningen	Nettoredovisat värde i balansräkningen	Belopp som inte kvittats men som omfattas av ramavtal för nettning eller liknande avtal ² Finansiella instrument	Nettobelopp
Tillgångar					
Derivatinstrument	6 176	–	6 176	–516	5 660
Skulder					
Derivatinstrument	498	–	498	–516	–18

1) Alla belopp har värderats till verkligt värde.

2) Det förekommer inga poster relaterade till finansiella säkerheter (inklusive kontantsäkerheter) i bolaget.

31 dec 2016, Mkr	Redovisade finansiella tillgångar, brutto ¹	Redovisade finansiella skulder, brutto, som kvittats i balansräkningen	Nettoredovisat värde i balansräkningen	Belopp som inte kvittats men som omfattas av ramavtal för nettning eller liknande avtal ² Finansiella instrument	Nettobelopp
Tillgångar					
Derivatinstrument	9 642	–	9 642	–730	8 912
Skulder					
Derivatinstrument	686	–	686	–730	–44

1) Alla belopp har värderats till verkligt värde.

2) Det förekommer inga poster relaterade till finansiella säkerheter (inklusive kontantsäkerheter) i bolaget.

Rättsligt bindande ramavtal om nettning eller liknande avtal

Finansiella instrument bruttoredovisas i balansräkningen men det innebär inte att dessa instrument inte omfattas av ramavtal för nettning eller liknande avtal. Normalt omfattas finansiella instrument (derivat, repor) av ramavtal för nettning, och Nordea Hypotek skulle därmed tillåtas använda nettning både i den löpande verksamheten, i händelse av fallissemang och i beräkningen av motpartsrisk.

I förvaltningsberättelsen under avsnittet "Motpartsrisiker och exponeringar" framgår hur stor motpartsrisiken var per 31 december 2017.

Not 25. Tillgångar och skulder i utländsk valuta

31 dec 2017 Mkr	EUR	NOK	Summa
Tillgångar			
Derivatinstrument och övriga tillgångar	2 908	–	2 908
Summa tillgångar	2 908	–	2 908
Skulder			
Emitterade värdepapper	10 383	–	10 383
Övriga skulder	2 587	–	2 587
Summa skulder	12 970	–	12 970

Exponeringen i andra valutor beror på emissioner i utländsk valuta, helt hedgad med derivat.

31 dec 2016 Mkr	EUR	NOK	Summa
Tillgångar			
Derivatinstrument och övriga tillgångar	4 033	–	4 033
Summa tillgångar	4 033	–	4 033
Skulder			
Emitterade värdepapper	24 881	1 066	25 947
Övriga skulder	3 249	–29	3 220
Summa skulder	28 130	1 037	29 167

Not 26. Löptidsanalys för tillgångar och skulder

Förväntad löptid 31 dec 2017, Mkr	Not	Förväntas att regleras		Summa
		Inom 12 månader	Efter 12 månader	
Utlåning till kreditinstitut	10	7 274	–	7 274
Utlåning till allmänheten	10	53 499	483 434	536 933
Derivatinstrument	11	961	5 215	6 176
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer		–11	–60	–71
Aktuella skattefordringar	9	342	–	342
Övriga tillgångar	12	1 154	–	1 154
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	13	272	426	698
Summa tillgångar		63 491	489 015	552 506
Skulder till kreditinstitut	14	194 329	140	194 469
Emitterade värdepapper	15	72 609	247 192	319 801
Derivatinstrument	11	21	477	498
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer		205	4 591	4 796
Övriga skulder	16	7 833	–	7 833
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	17	28	11	39
Uppskjutna skatteskulder	9	–	15	15
Efterställda skulder	18	1 799	1	1 800
Summa skulder		276 824	252 427	529 251

Förväntad löptid 31 dec 2016, Mkr	Not	Förväntas att regleras		Summa
		Inom 12 månader	Efter 12 månader	
Utlåning till kreditinstitut	10	3 274	–	3 274
Utlåning till allmänheten	10	56 004	475 057	531 061
Derivatinstrument	11	1 254	8 388	9 642
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer		–73	47	–26
Aktuella skattefordringar		87	–	87
Övriga tillgångar	12	2 466	–	2 466
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	13	469	175	644
Summa tillgångar		63 481	483 667	547 148
Skulder till kreditinstitut	14	168 469	140	168 609
Emitterade värdepapper	15	43 953	292 947	336 900
Derivatinstrument	11	137	549	686
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer		1 335	5 601	6 936
Övriga skulder	16	6 913	–	6 913
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	17	26	13	39
Uppskjutna skatteskulder	9	–	155	155
Efterställda skulder	18	1	3 100	3 101
Summa skulder		220 834	302 505	523 339

Not 26. Löptidsanalys för tillgångar och skulder, forts

Avtalsenliga odiskonterade kassaflöden

31 dec 2017, Mkr	Betalbara vid anfordran	Högst 3 månader	3–12 månader	1–5 år	Mer än 5 år	Summa
Utlåning till kreditinstitut	7 274	–	–	–	–	7 274
Utlåning till allmänheten	–	19 867	35 877	127 548	711 995	895 287
Övriga	–	178	–	37	–	215
Summa finansiella tillgångar	7 274	20 045	35 877	127 585	711 995	902 776
Skulder till kreditinstitut	–	194 035	–	139	–	194 174
Emitterade värdepapper	–	7 518	72 506	238 242	23 320	341 586
- varav emitterade värdepapper	–	7 518	71 493	237 428	23 320	339 759
- varav övriga	–	–	1 013	814	–	1 827
Övriga	–	820	–	469	–	1 289
Summa finansiella skulder	–	202 373	73 519	239 664	23 320	538 876
Derivatinstrument, kassainflöde	–	495	2 511	5 963	10 114	19 083
Derivatinstrument, kassautflöde	–	–85	–109	–3 635	–10 389	–13 830
Nettoexponering	–	410	2 402	2 328	–275	5 252
Exponering	7 274	–181 748	–34 009	–108 504	688 399	371 412
Kumulativ exponering	7 274	–174 474	–208 483	–316 987	371 412	–

31 dec 2016, Mkr	Betalbara vid anfordran	Högst 3 månader	3–12 månader	1–5 år	Mer än 5 år	Summa
Utlåning till kreditinstitut	3 274	–	–	–	–	3 274
Utlåning till allmänheten	–	30 895	49 658	115 156	699 595	895 304
Övriga	–	2 863	–	222	–	3 085
Summa finansiella tillgångar	3 274	33 758	49 658	115 378	699 595	901 663
Skulder till kreditinstitut	–	168 127	200	140	–	168 467
Emitterade värdepapper	–	15 656	34 186	264 348	51 387	365 577
- varav emitterade värdepapper	–	15 641	32 841	262 511	51 387	362 380
- varav övriga	–	15	1 345	1 837	–	3 197
Övriga	–	8 313	–	5 550	–	13 863
Summa finansiella skulder	–	192 096	34 386	270 038	51 387	547 907
Derivatinstrument, kassainflöde	–	15 447	5 594	10 260	10 531	41 832
Derivatinstrument, kassautflöde	–	–13 990	–2 503	–1 971	–9 509	–27 973
Nettoexponering	–	1 457	3 091	8 289	1 022	13 859
Exponering	3 274	–156 881	18 363	–146 371	649 230	367 615
Kumulativ exponering	3 274	–153 607	–135 244	–281 615	367 615	–

Tabellen är baserad på avtalsenliga löptider för finansiella instrument i balansräkningen. För derivatinstrument har förväntade inflöden och utflöden av kontanter redovisats för både derivattillgångar och derivat-skulder eftersom derivat-

instrument hanteras netto. Utöver instrument i balansräkningen och derivatinstrument, har Nordea Hypotek utställda kreditlöften om 42 382 mkr (31 543). För mer information om kreditlöften se not 20 Åtaganden.

Not 27. Transaktioner med närstående

Informationen nedan presenteras ur Nordea Hypoteks perspektiv, det vill säga den visar hur Nordea Hypoteks siffror har påverkats av transaktioner med närstående parter.

Balansräkning

Tkr	Nyckelpersoner i ledande positioner		Koncernföretag	
	31 dec 2017	31 dec 2016	31 dec 2017	31 dec 2016
Tillgångar				
Utlåning till kreditinstitut	–	–	7 273 948	3 274 464
Utlåning till allmänheten ¹	37 448	34 769	–	–
Derivatinstrument	–	–	6 181 074	9 706 041
Övriga tillgångar	–	–	1 154 607	2 466 415
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	–	–	21 555	18 458
Summa tillgångar	37 448	34 769	14 631 185	15 465 378
Skulder				
Skulder till kreditinstitut	–	–	194 468 518	168 608 677
Emitterade värdepapper	–	–	6 469 513	1 639 254
Derivatinstrument	–	–	432 761	630 307
Övriga skulder	–	–	7 830 381	6 911 222
Efterställda skulder	–	–	1 800 248	3 101 266
Summa skulder	–	–	211 001 422	180 890 726
Poster utanför balansräkningen ²	–	–	341 939 851	324 256 425

1) Utlåningen fördelad på säkerheter: bostadsfastigheter 7 184 tkr; bostadsrätter 30 264 tkr.

2) Inklusivt nominella belopp på derivatinstrument.

Resultaträkning

Tkr	Nyckelpersoner i ledande positioner		Koncernföretag	
	2017	2016	2017	2016
Ränteintäkter	351	480	228 263	206 773
Räntekostnader	–	–	4 131 918	4 744 235
Avgifts- och provisionskostnader	–	–	–15 577	–1 874
Nettoresultat av poster till verkligt värde	–	–	–2 738 477	564 575
Allmänna administrationskostnader:				
- Personalkostnader	–	–	–22	–
- Övriga administrationskostnader	–	–	–1 438 781	–509 180
Summa	351	480	167 324	5 004 529

Ersättning till nyckelpersoner i ledande positioner

Information om ersättningar till nyckelpersoner i ledande positioner återfinns i not 6 Personalkostnader.

Not 28. Upplysningar om kreditrisk

Utlåning till företagskunder, efter lånets storlek

Mkr	31 dec 2017		31 dec 2016	
		%		%
0–10	9 187	10	9 111	10
10–50	36 303	41	32 957	38
50–100	16 241	18	13 749	16
100–250	11 194	13	10 426	12
250–500	9 822	11	11 212	13
500–	5 704	6	9 357	11
Summa	88 451	100	86 812	100

Förfallna lånefordringar som inte är osäkra

Mkr	31 dec 2017		31 dec 2016	
	Företagskunder	Privatkunder	Företagskunder	Privatkunder
6–30 dagar	408	32	378	27
31–60 dagar	70	226	39	233
61–90 dagar	–	58	–	44
91–180 dagar	–	14	–	–
Summa	478	330	417	304
Förfallna lånefordringar som inte är osäkra/utlåning, i %	0,52	0,07	0,45	0,07

Belåningsgrad

Ett vanligt sätt att analysera värdet av säkerheten är att beräkna belåningsgraden, det vill säga utlåningen dividerat med säkerhetens marknadsvärde. I tabellen nedan har utlåningen fördelats utifrån olika intervall av belåningsgrad. Under 2017 ökade utlåningsvolymen i det lägre intervallet (under 50% belåningsgrad), medan det minskade i de högre intervallen på grund av stigande marknadspriser för säkerheterna.

Bolåneexponering mot utlåning till allmänheten¹

	31 dec 2017		31 dec 2016	
	Mdkr	%	Mdkr	%
<50%	416,8	82	404,0	81
50–60%	46,5	9	47,1	10
60–70%	33,7	7	35,0	7
70–75%	11,4	2	12,3	2
>75%	–	–	–	–
Summa	508,4	100	498,4	100

1) Utlåning till kundsegmentet offentlig sektor ingår inte i tabellen ovan.

Not 29. Förslag till vinstdisposition

Efter att bolaget lämnat koncernbidrag om 7 048 958 560 kr står följande vinstmedel till årsstämman förfogande:

Reserv för kassaflödessäkringar	51 915 820 kr
Balanserat resultat	17 651 205 712 kr
Årets resultat	5 442 214 197 kr
Summa	23 145 335 729 kr

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att

Till ny räkning förs	23 145 335 729 kr
-----------------------------	--------------------------

Det är styrelsens bedömning att föreslaget koncernbidrag är försvarlig med hänsyn till de krav som verksamhetens art, omfattning och risker ställer på storleken av Bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Not 30. IFRS 9

Klassificering av tillgångar och skulder enligt IFRS 9

Tillgångar

1 jan 2018, mkr	Upplupet anskaffningsvärde (AC)	Verkligt värde via resultaträkningen (FVPL)			Verkligt värde genom övrigt totalresultat	Icke finansiella tillgångar	Summa
		Obligatorisk	Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Derivat-instrument för säkring			
Utlåning	544 221	–	–	–	–	–	544 221
Derivatinstrument	–	–	–	6 176	–	–	6 176
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	-71	–	–	–	–	–	-71
Aktuella skattefordringar	–	–	–	–	–	342	342
Övriga tillgångar	1 154	–	–	–	–	–	1 154
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	698	–	–	–	–	–	698
Summa tillgångar	546 002	–	–	6 176	–	342	552 520

Skulder

1 jan 2018, Mkr	Upplupet anskaffningsvärde (AC)	Verkligt värde via resultaträkningen (FVPL)			Verkligt värde genom övrigt totalresultat	Icke finansiella skulder	Summa
		Obligatorisk	Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Derivat-instrument för säkring			
Skulder till kreditinstitut	194 469	–	–	–	–	–	194 469
Emitterade värdepapper	319 801	–	–	–	–	–	319 801
Derivatinstrument	–	–	–	498	–	–	498
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljer	4 796	–	–	–	–	–	4 796
Övriga skulder	7 832	–	–	–	–	1	7 833
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	39	–	–	–	–	–	39
Uppskjutna skatteskulder ¹	–	–	–	–	–	18	18
Efterställda skulder	1 800	–	–	–	–	–	1 800
Summa skulder	528 737	–	–	498	–	19	529 254

1) Ökning av netto skatteskuld 3 mkr. Klassificeringen av ökningen av netto skatteskulder på tillgångar och skulder kvarstår att fastställa.

Omklassificering av tillgångar och skulder vid övergången

Tillgångar, mkr	Upplupet anskaffningsvärde (AC)	Verkligt värde via resultaträkningen (FVPL)			Verkligt värde genom övrigt totalresultat	Icke finansiella tillgångar	Summa
		Obligatorisk	Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Derivat-instrument för säkring			
Balans per 31 dec 2017 enligt IAS 39	545 988	–	–	6 176	–	342	552 506
Omvärdering	14	–	–	–	–	–	14
Balans per 1 jan 2018 enligt IFRS 9	546 002	–	–	6 176	–	342	552 520

Skulder, mkr	Upplupet anskaffningsvärde (AC)	Verkligt värde via resultaträkningen (FVPL)			Derivat-instrument för säkring	Icke finansiella skulder	Summa
		Obligatorisk	Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Derivat-instrument för säkring			
Balans per 31 dec 2017 enligt IAS 39	528 737	–	–	498	16	529 251	
Omvärdering ¹	–	–	–	–	3	3	
Balans per 1 jan 2018 enligt IFRS 9	528 737	–	–	498	19	529 254	

1) Ökning av netto skatteskuld 3 mkr. Klassificeringen av ökningen av netto skatteskulder på tillgångar och skulder kvarstår att fastställa.

Not 30. IFRS 9, forts

Påverkan på eget kapital (balanserade vinstmedel) vid övergången

Den totala positiva påverkan på eget kapital från IFRS 9 vid övergången uppgår till 11 mkr efter skatt.

Omklassificering av reserver vid övergången

Mkr	Investe- ringar som hålles till förfall	Låneford- ringar och kundford- ringar	Upplupet anskaff- ningsvärde (AC)	Finansiella tillgångar som kan säljas	Verkligt värde via övrigt totalresultat	Poster utanför balans- räkningen	Summa
Balans per 31 dec 2017 enligt IAS 39	–	67	–	–	–	–	67
Omklassificering till AC	–	–67	67	–	–	–	–
Omklassificering till FVPL	–	–	–	–	–	–	–
Omvärdering enligt IFRS 9, gruppvisa reserver	–	–	–14	–	–	–	–14
Omvärdering enligt IFRS 9, individuella reserver	–	–	–	–	–	–	–
Balans per 1 jan 2018 enligt IFRS 9	–	–	53	–	–	–	53

Den huvudsakliga orsaken till de låga kollektiva reserverna i Nordea Hypotek är bolagets historiskt låga kreditförluster. De historiskt låga kreditförlusterna har i IFRS 9 modellen fått större genomslag än tidigare och detta tillsammans med goda framtidsutsikter för värdet på säkerheterna för bolagets lån, förklarar förändringen i de kollektiva reserverna.

Exponeringar värderade till upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde via övrigt totalresultat, före reserver

Kategori 1	98,6%
Kategori 2	1,3%
Kategori 3	0,1%
Summa	100%

Reserver för kreditförluster

Mkr	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Summa
Utlåning	17	25	11	53
Räntebärande värdepapper	–	–	–	–
Poster utanför balansräkningen	–	–	–	–
Summa	17	25	11	53

Not 30. IFRS 9, forts

Klassificering av finansiella instrument enligt IFRS 9

Varje finansiellt instrument har klassificerats som tillhörande en av följande kategorier:

Finansiella tillgångar:

- Upplupet anskaffningsvärde
- Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen:
 - Obligatoriskt värderade till verkligt värde via resultaträkningen
 - Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen (verkligt värde-optionen) Derivatinstrument för säkring
- Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat

Finansiella skulder:

- Upplupet anskaffningsvärde
- Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen:
 - Obligatoriskt värderade till verkligt värde via resultaträkningen
 - Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen (verkligt värde-optionen)
 - Derivatinstrument för säkring

Klassificeringen av en finansiell tillgång bestäms utifrån affärsmodellen för den portfölj som instrumentet ingår i och huruvida kassaflödena endast utgör betalning av kapitalbelopp och ränta.

Finansiella tillgångar med kassaflöden som inte uteslutande utgörs av betalning av kapitalbelopp och ränta värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Alla övriga tillgångar klassificeras utifrån affärsmodellen. Portföljinstrument som omfattas av en affärsmodell där avsikten är att behålla instrumenten och ta emot avtalade kassaflöden värderas till upplupet anskaffningsvärde. Instrument som omfattas av en affärsmodell där avsikten är både att behålla instrumenten för att samla in avtalade kassaflöden och att sälja instrumenten värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat. Finansiella tillgångar som omfattas av annan affärsmodell värderas till verkligt värde via resultaträkningen.

För att kunna bedöma affärsmodellen har Nordea Hypotek delat in sina finansiella tillgångar i portföljer och underportföljer utifrån hur olika grupper av finansiella tillgångar förvaltas tillsammans för att uppnå ett visst affärsmål. I samband med fastställandet av rätt nivå för portföljen har hänsyn tagits till aktuell affärsområdesstruktur. Vid bedömningen av affärsmodell för respektive portfölj har Nordea Hypotek analyserat syftet med de finansiella tillgångarna.

Alla finansiella tillgångar och skulder redovisas till verkligt värde vid första redovisningstillfället. Klassificeringen av finansiella instrument som tillhörande olika kategorier utgör grunden för hur varje finansiellt instrument efterföljande värderas i balansräkningen och hur förändringar i dess värde redovisas. I tabellen "Klassificering av finansiella instrument enligt IFRS 9" på sidorna 57-58, presenteras i vilka olika kategorier de finansiella instrumenten i Nordea Hypoteks balansräkning har klassificerats enligt IFRS 9.

Kategorin Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat förekommer inte i Nordea Hypotek.

Upplupet anskaffningsvärde

Finansiella tillgångar och skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde redovisas initialt i balansräkningen till verkligt värde, inklusive transaktionskostnader. Efter första

redovisningstillfället värderas instrument i denna kategori till upplupet anskaffningsvärde. Vid värdering till upplupet anskaffningsvärde resultatförs skillnaden mellan anskaffningsvärdet och inlösenvärdet över den återstående löptiden med hjälp av effektivräntemetoden. Upplupet anskaffningsvärde definieras som det belopp till vilket den finansiella tillgången eller skulden värderas vid första redovisningstillfället, minus avbetalningar av kapitalbelopp, plus eller minus ackumulerade avskrivningar med tillämpning av effektivräntemetoden på eventuell skillnad mellan det ursprungliga beloppet och beloppet på förfallodagen och, för finansiella tillgångar, justerat för eventuell förlustreserv. För ytterligare information om effektivräntemetoden, se not 1, avsnitt 5 "Räntenetto". Information om nedskrivningar enligt IFRS 9 finns i avsnittet Nedskrivningar nedan.

Ränta på tillgångar och skulder i kategorin värderade till upplupet anskaffningsvärde redovisas i resultaträkningen i posten "Ränteintäkter" respektive "Räntekostnader".

Den här kategorin omfattar huvudsakligen all utlåning och inlåning till kreditinstitut och allmänheten, med undantag av omvända repor.

Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen värderas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Alla värdeförändringar i dessa poster redovisas direkt i resultaträkningen under "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

Den här kategorin har tre underkategorier: Obligatoriskt värderade till verkligt värde via resultaträkningen, Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen (verkligt värde-optionen) och Derivatinstrument för säkring. De två förstnämnda kategorierna förekommer inte i Nordea Hypotek.

Underkategorin Derivatinstrument för säkring inkluderar samtliga derivatinstrument i Nordea Hypotek då dessa används för säkringsredovisning.

Nedskrivning av finansiella instrument enligt IFRS 9 Tillämpningsområde

Nedskrivning till följd av kreditrisk ska tillämpas för finansiella instrument som klassificerats i kategorin "Upplupet anskaffningsvärde" eller "Verkligt värde via övrigt totalresultat". Här ingår tillgångar som redovisats i balansräkningen som "Utlåning till kreditinstitut" och "Utlåning till allmänheten". Se avsnittet om klassificering ovan för ytterligare information om klassificeringen av finansiella instrument.

Åtaganden utanför balansräkningen, eventalförpliktelser och kreditåtaganden ska också prövas för nedskrivningsbehov.

Redovisning och presentation

Tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde redovisas brutto, med en separat reservering för förväntade kreditförluster om förlusten inte betraktas som slutgiltig. Reserverna presenteras netto i balansräkningen, men presenteras separat i noterna. Förändringar av reserveringar redovisas i resultaträkningen och klassificeras som "Kreditförluster, netto".

Om nedskrivningen anses vara definitiv redovisas den som en konstaterad kreditförlust, och det redovisade värdet på lånet jämte tillhörande reservering för kreditförluster tas bort från balansräkningen. En nedskrivning anses vara definitiv när konkursansökan inges mot låntagaren och konkursförvaltaren har presenterat den ekonomiska utgången av konkurs-

Not 30. IFRS 9, forts

förfarandet, eller när Nordea Hypotek efterskänker sina fordringar genom rekonstruktion på antingen rättslig eller frivillig grund eller när Nordea Hypotek av andra skäl bedömer återvinning av fordran som osannolik.

Avsättningar för poster utanför balansräkningen klassificeras som "Avsättningar" i balansräkningen, med förändringar i avsättningar klassificerade som "Kreditförluster, netto".

Prövning av nedskrivningsbehov för individuellt värderade lån

Nordea Hypotek prövar nedskrivningsbehovet för alla lånefordringar individuellt. Syftet med dessa prövningar är att ta reda på om det föreligger ett nedskrivningsbehov för fordringarna (kategori 3). Nordea Hypotek följer upp om det finns indikationer på kreditförsämring genom att identifiera händelser med negativ inverkan på beräknade framtida kassaflöden (förlusthändelse). Nordea Hypotek tillämpar samma definition på fallissemang som i kapitaltäckningsförordningen. Mer information om identifiering av förlusthändelser finns i avsnittet "Risk-, likviditets- och kapitalhantering". Lånefordringar som inte bedömts vara kreditförsämrade i den individuella prövningen ingår i prövningen av nedskrivningsbehovet för kollektivt värderade lån.

För lånefordringar med betydande värde där ett individuellt nedskrivningsbehov har identifierats beräknas nedskrivningsbeloppet på individuellt nivå. Det redovisade värdet på lånefordringarna jämförs med den nuvärdesberäknade summan av förväntade framtida kassaflöden. Om det redovisade värdet är högre redovisas skillnaden som en nedskrivningsförlust. De förväntade kassaflödena diskonteras med den ursprungliga effektiva räntan och innefattar verkligt värde för säkerheter och andra kreditförstärkningar. Nuvärdesberäkningen baseras på tre olika framåtblickande scenarier som är sannolikhetsviktade.

För lånefordringar som inte är betydande där ett individuellt nedskrivningsbehov har identifierats beräknas nedskrivningsbeloppet utifrån den kollektiva modell som beskrivs nedan, men med hänsyn till att lånefordringarna redan är fallerade.

Prövning av nedskrivningsbehov för kollektivt värderade lån

För lånefordringar där inget nedskrivningsbehov identifierades i den individuella prövningen används en kollektiv modell för beräkning av nedskrivningsbehov. Reserveringarna beräknas som lånefordringen vid fallissemang gånger sannolikheten för fallissemang gånger förlusten i händelse av fallissemang. För tillgångar i kategori 1 baseras beräkningen endast på de kommande 12 månaderna, medan den för tillgångar i kategori 2 baseras på tillgångens förväntade löptid.

Reserveringarna för lånefordringar där det inte skett någon betydande ökning av kreditrisken sedan första redovisningstillfället baseras på förväntade kreditförluster under kommande 12 månader (kategori 1). Reserveringar för lånefordringar där det har skett en betydande ökning av kreditrisken sedan första redovisningstillfället, men där ingen nedskrivning har gjorts, baseras på förväntade kreditförluster under hela den återstående löptiden (kategori 2).

Nordea Hypotek använder två olika modeller för att fastställa om det har skett en betydande ökning av kreditrisken eller inte. För tillgångar som innehades vid övergången den 1 januari 2018 används förändringen i interna rating- och scoringuppgifter för att fastställa om det skett en betydande ökning av kreditrisken eller inte. Interna rating-/scoringuppgifter används för att bedöma risken hos kunderna, och en

försämrad rating/scoring för en kund tyder på att kreditrisken har ökat. Nordea Hypotek har dragit slutsatsen att det inte är möjligt att vid kreditgivningen beräkna sannolikheten för fallissemang (PD) för den återstående löptiden utan bedömningar i efterhand av tillgångar som redan redovisas i balansräkningen vid övergången. Förändringar i PD för den återstående löptiden används som utlösande faktor för tillgångar redovisade efter övergången.

För tillgångar som bedöms utifrån PD för den återstående löptiden använder Nordea Hypotek en blandning av absoluta och relativa förändringar i PD som kriterium för överföringen. Tillgångar där den relativa ökningen i PD för den återstående löptiden överstiger 250 procent bedöms medföra en betydande ökning av kreditrisken, eller om den absoluta ökningen i PD för den återstående löptiden överstiger 150 punkter. För tillgångar där rating- och scoringmodeller används kalibreras rating-/scoringförändringen för att matcha den betydande ökningen av kreditrisken utifrån PD för den återstående löptiden. Dessutom överförs kunder som omfattas av förmildrande åtgärder och kunder som är mer än 30 dagar sena med sina betalningar till kategori 2, såvida inte ett nedskrivningsbehov redan har identifierats (kategori 3). Lånefordringar där kunderna är mer än 90 dagar sena med sina betalningar klassificeras normalt i kategori 3, men denna klassificeringen ändras om det finns bevis för att kunden inte har ställt in betalningarna. Sådana lånefordringar klassificeras i kategori 2.

Nordea Hypotek använder sig inte av undantaget "låg kreditrisk" i bankverksamheten.

Vid beräkningen av reserveringar, inklusive kategoriindelningen, används sannolikhetsviktad, framåtblickande information. Nordea Hypotek använder tre makroekonomiska scenarier för att ta hänsyn till de icke-linjära aspekterna av förväntade kreditförluster. De olika scenarierna används för att justera de aktuella parametrarna för beräkning av förväntade kreditförluster, och ett sannolikhetsviktat genomsnitt av de förväntade förlusterna enligt respektive scenario redovisas som reserveringar.

Diskonteringsränta

Diskonteringsräntan som används för värdering av osäkra lånefordringar motsvarar den ursprungliga effektiva räntan för lån hänförliga till en enskild kund eller, i förekommande fall, till en grupp av lånefordringar. Om så anses lämpligt kan diskonteringsräntan beräknas med en metod som resulterar i en nedskrivning som utgör en rimlig uppskattning av vad en beräkning grundad på effektivräntemetoden skulle ge.

Omstrukturerade lånefordringar och modifieringar

Med en omstrukturerad lånefordran avses i detta sammanhang en lånefordran där Nordea Hypotek har beviljat låntagaren eftergifter till följd av dennes försämrade finansiella situation och där dessa eftergifter har gett upphov till en kreditförlust för Nordea Hypotek. Efter en omstrukturering betraktas lånefordran vanligen inte längre som osäker om åtagandena fullföljs i enlighet med de nya villkoren. I det fall en återvinning sker redovisas betalningen som en återvinning av kreditförluster.

Modifiering av de avtalsmässiga kassaflödena för lån till kunder i ekonomiska svårigheter (förmildrande åtgärder) minskar det redovisade lånebeloppet, brutto. Normalt är den här minskningen mindre än den befintliga reserveringen, och ingen förlust redovisas i resultaträkningen till följd av modifiering. Om de är betydande, minskas bruttobeloppen (lån och reservering).

Specifikation till noter

Specifikation till not 15: Svenska obligationer, tkr

Nr	ISIN kod	Första försäljningsdag	Räntesats i %	Förfallodagar för ränta	Slutbetalningsdag	Valuta	Utestående nominellt belopp, 2017
5521 ¹	SE0001542341	2005-10-19	3,25	17 juni	2020-06-17	SEK	65 241 500
5529 ¹	SE0005033669	2013-02-01	2,00	20 juni	2018-06-20	SEK	59 800 900
5530 ¹	SE0005676723	2014-02-14	2,25	19 juni	2019-06-19	SEK	56 584 000
5531 ¹	SE0006991246	2015-04-08	1,00	8 apr	2022-04-08	SEK	51 113 000
5532 ¹	SE0007897186	2016-01-11	1,25	19 maj	2021-05-19	SEK	45 050 000
5533 ¹	SE0010442731	2017-10-11	1,25	20 sep	2023-09-20	SEK	6 681 000
5703	SE0004269363	2011-10-19	3,46	19 okt	2026-10-19	SEK	3 000 000
5704	SE0004297125	2011-11-09	3,535	9 nov	2021-11-09	SEK	1 000 000
5705	SE0004329506	2011-12-02	3,125	2 dec	2026-12-02	SEK	1 000 000
5716	SE0007158597	2015-06-01	1,8375	1 juni	2027-06-01	SEK	500 000
5717	SE0008015358	2016-02-15	1,56	15 feb	2023-02-15	SEK	1 300 000
5718	SE0009414584	2016-12-15	1,69	15 dec	2026-12-15	SEK	300 000
5711	SE0005506219	2013-11-12	3 mån stibor +0,28	12 jan ²	2018-01-12	SEK	496 000
5712	SE0005651007	2014-01-22	3 mån stibor +0,18	22 apr ²	2018-01-22	SEK	500 000
5713	SE0005757945	2014-02-26	3 mån stibor +0,31	26 maj ²	2019-02-26	SEK	1 100 000
5714	SE0005797602	2014-03-12	3 mån stibor +0,24	12 juni ²	2018-03-12	SEK	5 543 000
5715	SE0006913265	2015-03-19	3 mån stibor +0,09	19 jan ²	2018-07-19	SEK	1 200 000

1) Löpande emissioner.

2) Kvartalsvis räntebetalning, första betalningsdag i tabellen.

Lån 5521–5533, 5703–5705, 5716–5718: Ingen räntejustering.

Registered Covered Bond (Lån i utländsk valuta)

Valuta	Utestående nominellt belopp i valuta, tusental, 2017 ¹
Totalt övriga obligationer emitterat (omräknat till SEK)	10 087 434

1) Valutaexponering och räntesats har ändrats genom valuta- och ränteswappar.

Specifikation till not 18: Efterställda skulder, tkr

Nr	Startdag	Valuta	Räntesats i %	Call dag	Förfallodag	Utestående nominellt belopp, 2017
Lån 10	2013-06-28	SEK	3 mån stibor +2,13	2018-06-28	2023-06-28	1 000 000
Lån 11	2014-12-30	SEK	3 mån stibor +1,70	2019-12-30	2024-12-30	800 000

Årsredovisningens undertecknande

Härmed försäkras att, såvitt vi känner till, årsredovisningen är upprättad i överensstämmelse med god redovisningssed. De lämnade uppgifterna stämmer med de faktiska förhållandena i verksamheten och ingenting av väsentlig betydelse har utelämnats som skulle kunna påverka den bild av företaget som skapats av årsredovisningen.

Stockholm, 22 februari 2018

Anna Storåkers
Ordförande

Nicklas Ilebrand

Maria Härdling

Nils Lindberg

Peter Dalmalm

Elisabet Olin

Michael Skytt
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 26 februari 2018

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Catarina Ericsson
Auktoriserad revisor

Helena Kaiser de Carolis
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Nordea Hypotek AB (publ), org.nr 556091-5448

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Nordea Hypotek AB (publ) för 2017.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Nordea Hypotek AB (publ)s finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till bolagets revisionsutskott i enlighet med revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Nordea Hypotek AB (publ) enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Vår revisionsansats

Revisionens inriktning och omfattning

Vi utformade vår revision genom att fastställa väsentlighetsnivå och bedöma risken för väsentliga felaktigheter i de finansiella rapporterna. Vi beaktade särskilt de områden där verkställande direktören och styrelsen gjort subjektiva bedömningar, till exempel viktiga redovisningsmässiga uppskattningar som har gjorts med utgångspunkt från antaganden och prognoser om framtida händelser, vilka till sin natur är osäkra. Liksom vid alla revisioner har vi också beaktat risken för att styrelsen och verkställande direktören åsidosätter den interna kontrollen, och bland annat övervägt om det finns belägg för systematiska avvikelser som givit upphov till risk för väsentliga felaktigheter till följd av oegentligheter.

Vi anpassade vår revision för att utföra en ändamålsenlig granskning i syfte att kunna uttala oss om de finansiella rapporterna som helhet, med hänsyn tagen till bolagets struktur, redovisningsprocesser och kontroller samt den bransch i vilken bolaget verkar.

Väsentlighet

Revisionens omfattning och inriktning påverkades av vår bedömning av väsentlighet. En revision utformas för att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida de finansiella rapporterna innehåller några väsentliga felaktigheter. Felaktigheter kan uppstå till följd av oegentligheter eller fel. De betraktas som väsentliga om enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användarna fattar med grund i de finansiella rapporterna.

Baserat på professionellt omdöme fastställde vi vissa kvantitativa väsentlighetstal, däribland för den finansiella rapportering som helhet. Med hjälp av dessa och kvalitativa överväganden fastställde vi revisionens inriktning och omfattning och våra granskningsåtgärders karaktär, tidpunkt och omfattning, samt att bedöma effekten av enskilda och sammantagna felaktigheter på de finansiella rapporterna som helhet.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Särskilt betydelsefullt område

Nedskrivning av lån till kunder

För att redovisa nedskrivning av lån till kunder måste ledningen bedöma vid vilken tidpunkt nedskrivningen ska redovisas och hur stora eventuella avsättningar ska vara för sådan nedskrivning.

Nordea Hypotek gör avsättningar för kreditförluster utifrån såväl en individuell som kollektiv bedömning.

Viktiga områden för nedskrivning av lån till kunder är:

- Identifiering av lån med nedskrivningsbehov, inklusive fullständighet i de kundkonton som ingår i beräkningen av nedskrivningsbehov.
- Ledningens antaganden och skattningar som ligger till grund för beräkningen av avsättningar för individuell och kollektiv nedskrivning. Det kan till exempel gälla beräkningar av sannolikhet för fallissemang och förlust vid fallissemang.

Nordea Hypotek tillämpar IFRS 9 Finansiella Instrument från 1 januari 2018. Att uppskatta återvinningsvärdet för lånefordringar under IFRS 9 kräver ytterligare bedömningar i förhållande till IAS 39 såsom hur en väsentlig ökning i kreditrisk ska mätas och bedömningar om framåtblickande information som påverkar återvinningsvärdet.

Se not 1 till årsredovisningen – Redovisningsprinciper (Kritiska bedömningar och osäkerhet i uppskattningar), not 8 – Kreditförluster, netto, not 10 – Utlåning och osäkra lånefordringar och not 30 – IFRS 9.

Hur vår revision beaktade det särskilt betydelsefulla området

Vår revision bestod av såväl tester av den interna kontrollen över den finansiella rapporteringen som substansgranskning.

Vi bedömde och testade utformningen av och funktionen hos kontrollerna över

- Kreditrating och scoring av kunder,
- beräkning av kollektivt bedömt nedskrivningsbehov av lån.

Vi gjorde detaljerade tester av ett urval av lån för att kontrollera om vi håller med om den riskbedömning som uttrycks i den interna kreditratingen eller scoringen.

Vi bedömde också lämpligheten i relevanta parametrar i modellerna för kollektiv nedskrivning.

Vår revision av effekten av övergången till IFRS 9 har omfattat bedömning av Nordeas dokumentation över kritiska ställningstaganden i tillämpningen av IFRS 9, validering av att ställningstaganden har tillämpats i modeller som används för beräkningar av kreditreserveringar, stickprovsvis kontrollberäkning av reserveringsbelopp och analytisk granskning av utfallet av beräkningen av förväntade kreditförluster.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Nordea Hypotek AB (publ) för år 2017 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Nordea Hypotek AB (publ) enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, lagen om bank- och finansieringsrörelse, lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB, 113 97 Stockholm, utsågs till Nordea Hypotek AB (publ)s revisor av bolagsstämman den 14 mars 2017 och har varit bolagets revisor sedan 12 mars 2015.

Stockholm, 26 februari 2018

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Catarina Ericsson
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Helena Kaiser de Carolis
Auktoriserad revisor

Styrelse, revisorer och företagsledning

Styrelse

Ordförande

Anna Storåkers, f 1974

Nordea Bank AB (publ)
Head of Personal Banking,
Sweden

Ordinarie ledamöter

Nicklas Ilebrand, f 1980

Nordea Bank AB (publ)
Head of Products,
Sweden

Maria Härdling, f 1972

Nordea Bank AB (publ)
Head of TALM Analytics,
Sweden

Peter Dalmalm f 1968

Nordea Bank AB (publ)
Head of Commercial Banking,
Sweden

Nils Lindberg, f 1947

Senior Partner,
Ekonans AB

Michael Skytt, f 1959

CEO, Nordea Hypotek AB (publ)

Elisabet Olin, f 1961

Nordea Bank AB (publ)
Business Risk Manager, Personal Ban-
king SE och Commercial & Business
Banking SE

Revisorer

**Öhrlings Pricewaterhouse
Coopers AB****Catarina Ericsson**

Authorised Public Accountant

Helena Kaiser de Carolis

Authorised Public Accountant

Företagsledning

Michael Skytt, f 1959

CEO, Nordea Hypotek AB (publ)

Lena Sjöberg Svensson, f 1964

Chief Operating Officer/Deputy CEO,
Nordea Hypotek AB (publ)

Lars Andersson, f 1959

Head of Credit,
Nordea Hypotek AB (publ)

Mats Bergström, f 1981

Chief Risk Officer,
Nordea Hypotek AB (publ)

Daniel Oppenheimer, f 1977

Chief Financial Officer,
Nordea Hypotek AB (publ)

Nina Sala, f 1981

Compliance Officer,
Nordea Hypotek AB (publ)

Adresser

Nordea Hypotek AB (publ)

Besöksadress: Lindhagensgatan 112, 8 tr

Postadress: L8300, 105 71 Stockholm

Telefon: 08-614 70 00

Internet: www.nordea.se

